

30.5.2018

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

11 – 2018

Kokousaika: 30.5.2018 klo 18.00 – 23.05

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

11 – 2018

Mötestid: 30.5.2018 kl 18.00 – 23.05

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

30.5.2018

---

143 §.....	8
Esityslistan asia nro 5.....	8
KAISANIEMEN ALA-ASTEEN KOULUN PERUSPARANNUSHANKKEEN ENIMMÄISHINNAN KOROTTAMINEN	8
Valtuutettu Ingervo.....	8
Valtuutettu Arhinmäki.....	8
Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro).....	9
Valtuutettu Holopainen	9
Valtuutettu Honkasalo.....	10
Valtuutettu Finne-Elonen	10
Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)	10
Apulaispormestari Razmyar.....	10
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro).....	11
Kansliapäällikkö Sarvilinna	11
Valtuutettu Arajärvi	12
Valtuutettu Ingervo.....	12
Valtuutettu Vepsä (vastauspuheenvuoro).....	13
Valtuutettu Venemies.....	13
Ledamoten Månsson	14
Valtuutettu Apter	15
Ledamoten Månsson (replik)	15
Valtuutettu Dani Niskanen	15
Valtuutettu Venemies (vastauspuheenvuoro).....	16
Apulaispormestari Pakarinen.....	16
Valtuutettu Arajärvi (vastauspuheenvuoro).....	17
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro).....	17
Apulaispormestari Pakarinen.....	17
144 §.....	18
Esityslistan asia nro 6.....	18
MATALALATTIAISTEN RAITIOVAUNUJEN HANKESUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN	18
Ledamoten Månsson	18
Apulaispormestari Pakarinen.....	18
Ledamoten Månsson (replik)	18
Apulaispormestari Pakarinen.....	19
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro).....	19
Valtuutettu Bogomoloff	19
145 §.....	20
Esityslistan asia nro 7.....	20

30.5.2018

VASEMMISTOLIITON VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE ASIAKASMAKSUJEN PERINNÄSTÄ KAUPUNGIN OMANA TOIMINTANA	20
Valtuutettu Vanhanen	20
Valtuutettu Honkasalo.....	21
Ledamoten Biaudet (replik).....	21
Valtuutettu Arhinmäki.....	22
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	23
Valtuutettu Ohisalo	23
Valtuutettu Puhakka.....	23
Valtuutettu Pennanen	24
Valtuutettu Vanhanen	25
Apulaispormestari Vesikansa	25
Kansliapäällikkö Sarvilinna	26
146 §.....	27
Esityslistan asia nro 8	27
VALTUUTETTU MARI HOLOPAISEN VALTUUSTOALOITE ENGLANNIN KIELEN OTTAMISESTA HELSINGIN KAUPUNGIN KOLMANNEKSI ASIOINTIKIELEKSI	27
Valtuutettu Holopainen	27
Valtuutettu Chydenius.....	28
Valtuutettu Mohamed.....	28
Valtuutettu Kaleva.....	29
Apulaispormestari Pakarinen	30
Valtuutettu Pennanen	30
Apulaispormestari Razmyar.....	31
Valtuutettu Strandén.....	31
Valtuutettu Holopainen	32
Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro).....	32
Valtuutettu Arajärvi (vastauspuheenvuoro).....	32
Valtuutettu Mohamed (vastauspuheenvuoro)	33
Ledamoten Wallgren.....	33
Ledamoten Månsson	33
147 §.....	34
Esityslistan asia nro 9	34
VALTUUTETTU KATJU ARON ALOITE SEKSUAALISEN HÄIRINNÄN ESTÄMISESTÄ HELSINGIN KAUPUNGIN TYÖPAIKOILLA JA PALVELUISSA	34
Valtuutettu Aro.....	34
Valtuutettu Alametsä.....	36
Valtuutettu Hernberg.....	36

30.5.2018

Valtuutettu Honkasalo.....	37
Valtuutettu Kari	37
Apulaispormestari Pakarinen	38
Ledamoten Wallgren.....	38
Valtuutettu Sivonen.....	39
Valtuutettu Aro	39
Ledamoten Biaudet.....	39
Valtuutettu Kivekäs	40
Valtuutettu Ebeling.....	40
Valtuutettu Vartiainen	41
Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro).....	41
Valtuutettu Kivekäs (vastauspuheenvuoro)	42
Valtuutettu Hernberg (vastauspuheenvuoro).....	42
Valtuutettu Aro (vastauspuheenvuoro)	42
Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)	43
Ledamoten Biaudet (replik).....	43
Kansliapäällikkö Sarvilinna	44
Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro).....	45
Valtuutettu Vartiainen	45
Valtuutettu Kivekäs (vastauspuheenvuoro)	46
Valtuutettu Hernberg (vastauspuheenvuoro).....	46
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro).....	46
Valtuutettu Vartiainen (vastauspuheenvuoro).....	47
Valtuutettu Aro (vastauspuheenvuoro)	47
Valtuutettu Sivonen.....	47
Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro).....	48
Valtuutettu Sivonen (vastauspuheenvuoro).....	48
Valtuutettu Kari	48
Valtuutettu Sivonen (vastauspuheenvuoro).....	49
Valtuutettu Alametsä.....	49
Valtuutettu Diarra.....	50
Apulaispormestari Pakarinen	50
148 §.....	51
Esityslistan asia nro 10	51
VALTUUTETTU EMMA KARIN ALOITE KIVIHILESTÄ LUOPUMISEKSI SALMISAAREN VOIMALASSA	51
Valtuutettu Kari	51
Valtuutettu Modig.....	52
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	53
Valtuutettu Kivekäs	53
Valtuutettu Hernberg.....	54

30.5.2018

Valtuutettu Pennanen	56
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	57
Valtuutettu Kivelä	58
Valtuutettu Jalovaara	59
Valtuutettu Karhuvaara	60
Valtuutettu Parpala	60
Valtuutettu Kivekäs (vastauspuheenvuoro)	61
Valtuutettu Hernberg (vastauspuheenvuoro)	61
Valtuutettu Asko Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	62
Valtuutettu Torsti (vastauspuheenvuoro)	62
Valtuutettu Jalovaara (vastauspuheenvuoro)	63
Valtuutettu Parpala (vastauspuheenvuoro)	63
Valtuutettu Harjanne	63
Valtuutettu Aro	64
Valtuutettu Lovén	64
Valtuutettu Stranius	65
Ledamoten Wallgren	66
Valtuutettu Sazonov	67
Valtuutettu Harjanne (vastauspuheenvuoro)	68
Valtuutettu Kari (vastauspuheenvuoro)	69
Valtuutettu Hernberg (vastauspuheenvuoro)	69
Valtuutettu Sazonov (vastauspuheenvuoro)	69
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	70
Valtuutettu Kari (vastauspuheenvuoro)	70
Valtuutettu Sazonov (vastauspuheenvuoro)	70
Valtuutettu Kari (vastauspuheenvuoro)	71
Valtuutettu Hyttinen	71
Valtuutettu Harjanne (vastauspuheenvuoro)	72
Valtuutettu Sivonen	72
Valtuutettu Strandén	73
Valtuutettu Malin	73
Valtuutettu Harjanne (vastauspuheenvuoro)	74
Valtuutettu Said Ahmed (vastauspuheenvuoro)	74
Valtuutettu Malin (vastauspuheenvuoro)	74
Valtuutettu Stranius (vastauspuheenvuoro)	75
Valtuutettu Lovén	75
Valtuutettu Vepsä (vastauspuheenvuoro)	76
Valtuutettu Sivonen (vastauspuheenvuoro)	76
Valtuutettu Hernberg (vastauspuheenvuoro)	76
Valtuutettu Puhakka	77
Valtuutettu Särelä	77
149 §	78

30.5.2018

Esityslistan asia nro 11	78
VALTUUTETTU KAUKO KOSKISEN ALOITE TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMISESTÄ MALMIN LENTOASEMALLA VUODEN 2018 AIKANA.....	78
Valtuutettu Koskinen.....	78
Ledamoten Månsson	79
Valtuutettu Asko-Seljavaara	80
Valtuutettu Kopra	80
Valtuutettu Raatikainen.....	81
Valtuutettu Aleksi Niskanen	81
Valtuutettu Vepsä	81
Valtuutettu Ebeling.....	82
Valtuutettu Puska.....	83
Valtuutettu Venemies.....	83
Kansliapäällikkö Sarvilinna	83
Ledamoten Månsson (replik)	83
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	84
Valtuutettu Lovén.....	84
Valtuutettu Hyttinen (vastauspuheenvuoro).....	85
Valtuutettu Raatikainen (vastauspuheenvuoro)	85
Valtuutettu Lovén (vastauspuheenvuoro)	85
150 §.....	86
Esityslistan asia nro 12	86
VALTUUTETTU OTTO MEREN ALOITE VALKOPOSKIHANHIEN MÄÄRÄN JA NIIDEN AIHEUTTAMIEN HAITTOJEN VÄHENTÄMISEKSI.....	86
Valtuutettu Meri.....	86
Ledamoten Rantala	87
Valtuutettu Stranius	88
Valtuutettu Ohisalo	88
Valtuutettu Harjanne	89
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	90
Valtuutettu Dani Niskanen	90
Valtuutettu Klemetti.....	90
Valtuutettu Kivelä.....	91
Valtuutettu Kivekäs	92
Valtuutettu Ebeling.....	93
Valtuutettu Sivonen.....	93
Valtuutettu Honkasalo.....	94
Valtuutettu Diarra.....	94
151 §.....	95

30.5.2018

Esityslistan asia nro 13	95
VALTUUTETTU PAAVO ARHINMÄEN ALOITE RAITIN NIMEÄMISESTÄ KIRJAILIJA ALPO RUUTHIN MUKAAN.....	95
Valtuutettu Arhinmäki.....	95

30.5.2018

---

143 §

Esityslistan asia nro 5

KAISANIEMEN ALA-ASTEEN KOULUN PERUSPARANNUSHANKKEEN ENIMMÄISHINNAN
KOROTTAMINEN

Valtuutettu Ingervo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ilo olla täällä kanssanne. Tämä remontti on tärkeä. Se ei sinänsä ole ilo, että tarvitsee tehdä remonteja. Mutta haluaisin kiinnittää tähän huomiota, että pitäisi olla riittäviä väistötiloja näiden koulujen ja päiväkotien remonttien yhteydessä, jotta ei ole niin, että siellä kärvistellään sitten pidempi aika samalla käytävällä puoli taloa kiinni ja puoli auki ja tehdään sitten oppitunteja ahtaammissa tiloissa. Mutta näissä vanhoissa taloissahan ihan aina käytännössä löytyy jotain yllättävääkin, ja se tekee näistä remonteista sitten kalliimpia, koska ne on järkevää tietenkin hoitaa siinä samalla kerralla pois.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

On tietenkin valitettavaa, että joudumme käsittelemään asiaa sen vuoksi, että enimmäishinta korottuu, mutta toisaalta se on myös ymmärrettävää. Kysymys on vanhasta arvokkaasta, hienosta rakennuksesta, ja mitä vanhempia rakennuksia korjataan, sitä enemmän siellä voi tulla korjauksen yhteydessä yllätyksiä vastaan, niin kuin tässä tapauksessa enemmän korjaustarvetta kuin aikaisemmin.

Mutta haluan kiinnittää erityisesti yhteen asiaan huomiota. Se on se, että nyt kun vanha koulu laitetaan sellaiseen kuntoon, missä koulun pitää olla, niin se merkitsee sitä, että vuokra nousee koulussa merkittävästi. Vielä kun tulee yllättäviä lisäkustannuksia ja enimmäishinnan korottaminen, niin se korottaa entisestään vuokraa. Kun me täällä paljon puhumme ja oikein siitä, miten paljon me panostamme lasten kouluihin tai päiväkoteihin, siihen työhön, jota siellä tehdään, niin kaikki nämä vuokrankorotukset, jotka tulevat esimerkiksi remonttien kautta, ovat toista

30.5.2018

---

kautta pois sitten käyttömenoista eli lasten opetukseen, lasten hyvinvointiin käytettävistä rahoista.

Me olemme strategiaan kirjanneet sen, että koulujen sisäilmaan liittyvien korjauksien ei pitäisi näkyä vuokrissa. Kysymys kuuluukin, kuinka pitkään me vielä odotamme tätä ohjelmaa, jossa linjataan, miten tämä hoidetaan ja kuinka monen koulun vuokrat nousevat ja sitä kautta se mahdollisuus käyttömenoihin käyttää varoja pienenee ennen kuin me saamme tämän ohjelman. Toinen kysymys on se, eikö tämä ole aika-koista hölmöläisten hommaa, että me vuosi toisensa jälkeen haluamme lisätä koulutukseen rahaa, mutta samaan aikaan itse asiassa se raha monien arvioiden mukaan leikkaantuu. Käytetään vähemmän per oppilas sen takia, että maksetaan entistä enemmän näitä sisäisiä vuokria sen vuoksi, että tehdään pakollisia, tarpeellisia ja oppilaiden ja opettajien terveyden kannalta aivan oleellisia korjauksia ja kunnostuksia.

Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Arhinmäki kiinnitti erittäin olennaiseen asiaan huomiota. Mielestäni on kohtuutonta, jos koulu joutuu miettimään, palkataanko opettajia vai maksetaanko väistötilasta sen takia, että on remontti.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Kiinnittäisin osittain samaan asiaan huomiota kuin valtuutettu Arhinmäki äsken, eli missä määrin koulut joutuvat kantamaan näitä korjauskustannusten kuluja itse niin, että se on pois muusta toiminnasta. Olen ymmärtänyt, että silloin kun on tällainen remontti ja hankitaan väistötiloja, lisäkustannuksia jossain määrin kompensoidaan. Mutta haluaisin kysyä toimialalta, onko niin, että jos nyt koulu tarvitsee lisätiloja, ei remontin takia, vaan sen takia, että koulun tilat ovat loppu, ja joudutaan johonkin väliaikaiseen ratkaisuun, joita valitettavan harvoin tehdään, vaan koulut tuntuvat olevan, osa kouluista, aika täynnä pitkään ennen kuin ratkaisuja löytyy. Onko tällöin automaattisesti tämä lisätilakustannus pois koulun muista menoista? Eli remontit jossain määrin ja remonttien johdosta lisätilakustannuksia kompensoitaisiin, mutta sitten taas jos se johtuu siitä, että koulussa ovat vain tilat loppu esimerkiksi, niin silloin jouduttaisiin koulun omasta budjetista ottamaan tai muualta.

30.5.2018

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Me olemme tätä asiaa nostaneet esille useamman kertaan kaupunginhallituksessa, ja tähän on yleensä vastattu niin, että tähän palataan sitten kiinteistöstrategian yhteydessä, mutta meistä se vastaus ei ole riittävä. Strategian tietenkin pitäisi olla yhtä painava kaikilta tavoitteiltaan. Tosiaan strategiassa lukee, että sisäilmakorjauksista aiheutuvat investoinnit eivät nosta tiloista perittävää käypää vuokraa. Eli nyt olisi tärkeää saada sieltä toimialalta vastaus siihen, että jos on niin, että tämä päätetään kiinteistöstrategiassa sitten myöhemmin syksyllä, niin mitä tehdään niille korjauksille, mitä nyt on tehty, joista se on nostanut sitä vuokraa. Katsotaanko ne sitten takautuvasti arvioiden, ja palataan ikään kuin siihen kysymykseen sitten syksyllä? Tähän olisi tärkeää saada vastaus.

Valtuutettu Finne-Elonen

...siihen, että haitta-aineita on löytynyt paljon enemmän kuin mitä ennakolta on arvattu, ja se minusta on merkillistä, koska totta kai niitä löytyy. Sehän olisi pitänyt ennakoida jo, kun tiedetään, että rakennus on rakennettu 1924. Mitään muuta ei voi kuvitellakaan. Toivottavasti otetaan jatkossa huomioon tällainen, että haitta-aineita – kreosoottia ja asbestia sun muuta – löytyy.

Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)

Vierustoverille toteaisin, että kirurginen sairaala, rakennettu 1800-luvulla, on HUSin Helsingissä olevista rakennuksista ainoa, josta ei ole löydetty mitään haitta-aineita juuri siksi, että se on niin vanha, hyvin tehty ja ilmava. Tämä Kaisaniemen ikä ei selitä siellä olevaa ongelmaa sisäilmassa. Se on varmaan myöhempien remonttien aiheuttamaa.

Apulaispormestari Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

Kuten huomaatte, apulaispormestari Pakarinen on hetken tuolla alakerassa vastaanotolla ja ei valitettavasti nyt näihin muutamiin kysymyksiin täällä pysty vastamaan. Mutta oikeastaan tähän, mitä valtuutettu Arhinmäki kysyi näistä isoista linjauksista, niin olemme tätä myös kau-

30.5.2018

---

punginhallituksessa käsitelleet, ja nyt varmasti jokainen meistä toivoo, että pikimmiten meidän kiinteistöstrategiamme tulisi. Sehän on tulossakin syksyllä, jossa varmasti määritellään nämä isot linjaukset ja varmastikin tullaan avaamaan sisäisten vuokrien perusteet. On päivänselvä asia, että tämä on strategiassamme valtavan iso asia ja valtavan iso kysymys, ja tietenkin koulut ovat tässä ihan omassa luokassaan. Mutta kuten tiedetään hirveän hyvin, omalla toimialallamme, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on myös ikäviä tilanteita, joissa tietenkin tällaiset huonot sisäilmaongelmat tuntuvat myös niissä rakennuksissa. Mutta niin kuin tiedetään, kaupunki tarjoaa laajempaa tavoitteellista toimintaa varmasti, ja toivotaan kovasti, että tämä kiinteistöstrategia ainakin vastaa näihin isompiin kysymyksiin. Tämä on siis tulossa meille syksyllä päätettäväksi.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Ensinnäkin totean sen, että olisi hyvä – esimerkiksi nyt on paikalla kaksi viidestä pormestariston jäsenestä – että kun on valtuuston kokoukset kerran 2 viikossa, niitä pyrittäisiin priorisoimaan niin, että ei järjestetä erinäisiä tilaisuuksia niiden kanssa päällekkäin ja ollaan osan aikaa pois. Tämä on ihan oleellinen osa esimerkiksi nyt apulaispormestari Pakarisen aluetta.

Mutta sitten kysymys edelleen tästä kiinteistöstrategista. On sovittu, että se syksyn aikana valmistuu, mutta jo viime syksynä on valmistunut kaupunkistrategiamme, ja siinä yksiselitteisesti todetaan, että näiden sisäilmakorjaukset ei pitäisi nostaa vuokria. Eikö kaupunkistrategia ole se kaikkein ylin asiakirja? Nyt tämä on ensimmäinen, joka tulee tietysti valtuustoon asti, mutta meillä on ollut kaupunginhallituksessa jo useita näitä korjauksia, joissa sisäinen vuokra nousee. Vastausta ei tullut kysymykseen, mitä sitten tapahtuu, kun me saamme tämän kiinteistöstrategian. Tämä on ollut aito huoli, joka on tullut tuolta koulutuspuolelta siitä, että vähemmän on käyttää lasten ja nuorten opetukseen, kun käytetään entistä enemmän sisäisiin vuokriin.

Kansliapäällikkö Sarvilinna

Ehkä täydentääkseni tätä apulaispormestari Razmyarin vastausta nyt vastauksella siihen kysymykseen, jonka valtuutettu Honkasalo esitti tästä takautuvuudesta. Siitä, että mitä tehdään, kun nyt ollaan tekemässä tätä päätöstä, ja on tehty joukko aikaisempia päätöksiä, ja kiin-

30.5.2018

---

teistöstrategian tämä osa ei ole vielä päätöksenteossa ja tuleekin vasta syksyllä. Ottamatta mitään ennakkoa siihen, mikä se ratkaisun lopputulos tai esityksen lopputulos tulee olemaan, pidän itsestäänselvänä, että myös tämä asia täytyy siinä kiinteistöstrategiassa käsitellä. Eli siellä täytyy nimenomaisesti ottaa kantaa myös siihen, mitä tehdään niille hankepäätöksille, jotka on tehty tässä strategian hyväksymisen ja kiinteistöstrategian välisenä aikana. Tähän suuntaan tulen valmistelua ohjaamaan, mutta kuten sanottu, ei vielä ennakkotietoa siitä, mikä se sisältö tulee olemaan.

Valtuutettu Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Minusta puheenjohtaja oli... Puhun nyt kuitenkin tästä asian vierestä. Puheenjohtaja oli tarpeettoman kohtelias sanoessaan, että pormestareiden pitäisi pyrkiä mahdollisuuksien mukaan. Minusta heidän pitää edes olla mahdollisuuksien mukaan tai pyrkiä olemaan, mutta pyrkiä mahdollisuuksien mukaan olemaan on jo aivan liian löysää.

Sitten varsinaisesta asiasta. Tämä nyt ei ole kovin tuore asia tämä vuokra. Muistan valtuutettu Arhinmäen kanssa istuneemme jo 1990-luvulla puhumassa tästä koulujen vuokrien korotuksesta peruskorjausten yhteydessä ja pitäneemme silloin jo sitä sietämättömänä seikkana. Siitä on nyt vasta 20 vuotta suurin piirtein, kun tätä on otettu. Silloin itse toimin opetuslautakunnan kiinteistöjoaston puheenjohtajana muun muassa.

Välihuuto!

Ja Rautava oli varapuheenjohtaja, mutta vieläkö ei ole tapahtunut mitään. Toivon todella lämpimästi, että kansliapäällikön lupaama toiminta toteutuu siinä suhteessa ja että lisäksi tästä sietämättömästä tilanteesta päästään eteenpäin, että kannattaa toimia mahdollisimman huonoissa tiloissa, jotta olisi mahdollisimman paljon rahaa opetuksen järjestämiseen.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Siis jos koulun vuokra ei sisäilmanongelman korjaamiseksi vuoksi nouse kiinteistöstrategian mukaan, niin hyvä. Mutta maksaako koulu kui-

30.5.2018

---

tenkin käyttömenoistaan nämä sisäilmaremonttien aikaiset väliaikaisten paviljonkien vuokrat? Eli onko siis kuitenkin niin, että koulu joutuu päättämään, pohtimaan, palkataanko opettajia vai maksetaanko paviljonkien vuokria käyttömenoista? Toivoisin, että joku voisi vastata tähän täällä, joka tietää varmasti.

Kun nythän on tilanne, että koko Suomi haluaa väistötiloja ja paviljonkeja koulujen ja päiväkotien remonttien ajaksi ja ruuhkahuippuja tasoitamaan, ja siksi ne hinnat, ne vuokrat ovat nousseet niin korkeiksi. Me olemme, Helsingin on tässä markkinoiden armoilla. Mietin, olisiko nyt aika kuitenkin sitten hankkia ja rakennuttaa lisää näitä väistötiloja, joita voisi luokka kerrallaan liittää toisiinsa niin kuin Lego-paloja, niin kuin Tukholmassakin on tehty. Mielestäni voisi harkita myös sitä, että Stadin ammattiopiston rakennusalan ja korjausrakentamisen opintoja voisi hyödyntää yhteistyönä näiden uusien paviljonkien saamiseksi, koska nämä vuokramenot nousevat turhaan sen takia, että paviljonkeja on liian vähän ja ollaan markkinoiden armoilla.

Valtuutettu Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Yhdyn Sirkku Ingervon huoleen tästä, että olisi todellakin hyvä saada selvitys, menevätkö näiden paviljonkien vuokrat suoraan koulujen budjetista. Sitten se huolihan on suuri, että näitä paviljonkeja ei saada. Nythän jatkuvasti on se, että vaikka medialukio tai Arabian koulu tai joku muu, että joudutaan todella sisäilmaongelmaisissa tiloissa opiskelemaan samaan aikaan kun ei ole riittävästi näitä väistötiloja. Todellakin pitäisi selvittää, miten me saisimme näitä väistötiloja ilman että ollaan markkinoiden armoilla, ja helposti lisättäviä ja tosiaan Ruotsin mallin mukaisesti. Tämä olisi minusta iso huolenaihe.

Kiitos.

Valtuutettu Venemies

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

Tämä Kaisaniemen ala-asteen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen on perusteltu. Me olemme käsitelleet sitä rakennusten ja yleisten alueiden jaoston kokouksessa valokuvien kera niistä yllätyksistä, mitä sieltä on löytynyt välipohjista ja rakenteista.

30.5.2018

Mutta mitä yleisesti sitten näihin sisäilmaongelmiin, niin nyt pitää jatkossa entistä enemmän kiinnittää huomiota 3:een eri osatekijään, jotka vaikuttavat sisäilmaan. Ensimmäinen on suunnittelu, toinen on rakentaminen ja kolmas on käyttö. Suunnittelussa jos epäonnistutaan, se heijastuu sitten kaikkeen, mutta vaikka suunnittelu olisi hyvää, rakentamisessa voi tulla laiminlyöntejä virheitä tai muuta. Sitten vaikka rakennus on hyvin suunniteltu ja hyvin rakennettu, käyttöön pitää myös satsata, että sitä oikein käytetään siinä tarkoituksessa, mihin se on suunniteltu. Jos se on suunniteltu tietyllä ihmismäärälle, sitten se käyttö myös on sen mukaista, ettei tule näitä sisäilmaongelmia, että sitä käytetään erilaiseen tarkoitukseen, mihin se on suunniteltu. Sen vuoksi kaikkiin näihin tulee todella satsata ja antaa myös ohjeistusta, että sitten kun nämä perusparannushankkeet, joissa ei enää suunnitteluun voida vaikuttaa, niin käyttäjät osaavat käyttää sitä rakennusta sillä tavalla, että mahdollisimman vähän tulisi näitä sisäilmaongelmia. Eli suunnitteluun, rakentamiseen ja käyttöön, kaikkiin näihin tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota tänä päivänä. Varsinkin tällaisissa rakennuksissa, joissa paljon ihmisiä työskentelee, lapsia tai opiskelijoita, niin erityisesti siellä pitäisi suunnittelussa ja rakentamisessa vain tehdä sellaisia ratkaisuja, joista on kokemusta, eikä yrittää jotakin erikoista, josta kukaan ei vielä tiedä, miten se toimii.

Ledamoten Månsson

Tack, ordförande.

Haluan vain lyhyesti kannattaa ajatusta siitä, että Helsinki rakennuttaisi ja sen jälkeen omistaisi omia näitä paviljonkeja tai parakkeja. Muistan, että Ylen tv-alueutisissa oli muutama viikko sitten esimerkki Lohjalta, jossa oli suunniteltu ja budjetoitu, että yhden isohkon koulun korvaavat paviljongit maksaisivat muutaman kymmenen tuhatta euroa, ja tässä markkinatilanteessa, kun niistä on pulaa, tulevat maksamaan puoli miljoonaa eli moninkertaisesti. Siinä tämä Lohjan koulutoimen johtaja muistaakseni ehdotti, että olisi usean kunnan yhdessä omistamia paviljonkeja, joita voisi kuljettaa kunnasta toimeen, mutta Helsinki tietysti on sen kokoinen kaupunki, että täällä ihan voisimme omistaa näitä muutamaa itsekin ilman yhteistyötä. Tai miksei yhteistyössä muiden pääkaupunkiseutukuntien kanssa. Näitähän voi käyttää erilaisiin tarkoituksiin sitten aina pienin muunnelmin. Pitäisi olla tarhakäyttöön soveltuvia, siis päiväkotia, ja koulukäyttöön sopivia, ehkä muitakin.

30.5.2018

Valtuutettu Apter

Kiitos, puheenjohtaja.

Salin vasemmalta puolelta ja Månssonilta tuli hyvä ajatus tästä, että olisivat ikään kuin nämä paviljongit mahdollisesti jopa kaupungin omistamia siinä tapauksessa, että ne olisivat sellaisia Lego-palikkamallisia, eli että niitä voitaisiin rakennuttaa erilaisiin malleihin, erilaisiin ympäristöihin, erilaisiin koulutarpeisiin sen mukaan, mikä on aito tarve. Nyt meillä on sellainen tilanne, missä me joudumme erittäin kalliilla hinnalla hankkimaan niitä markkinoilta, missä on tosi paljon samaan aikaan muita tahoja, jotka tarvitsevat niitä myös.

Toisena asiana halusin nostaa esille sen, että vaikka tämä toki koskettaa kasvatus- ja koulutustoimialaa hyvin paljon, niin kaupunkiympäristö on se toimiala, joka on vastuussa niiden tilojen kunnosta. Tavallaan pitäisi pystyä kaupungin hallinnon ohjauksessa paremmin katsomaan kokonaisvaltaisia ratkaisuja jopa tämän kiinteistöstrategian kautta mutta myös esimerkiksi sitä kautta, että kun meillä on nyt tilanne, missä kasvatus- ja koulutustoimialalautakunta maksaa sisäisiä vuokria tiloista noin 160 miljoonaa euroa ja vuokrat nousevat koko ajan, niin katsoa, mikä on esimerkiksi tämän indeksoinnin osalta, että tullaanko nostamaan indeksillä vuokria vai voisiko sen hetkellisesti jäädyttää.

Kiitos.

Ledamoten Månsson (replik)

Puheenjohtaja.

Anteeksi. En polemisoi Ted Apterian vastaan. Olemme täysin samaa mieltä asioista. Unohdin vain mainita, että tietysti näitä paviljonkeja tarvitaan paitsi koulujen ja päiväkotien korjausvaiheessa korvaamaan näitä että myös mahdollisesti uusiin kaupunginomaan rakentamiseen ennen kuin ehditään rakentaa pysyvää koulua tai päiväkotia esimerkiksi. Eli moni käyttöhän näillä olisi.

Valtuutettu Dani Niskanen

Kiitos, puheenjohtaja.

30.5.2018

Valtuutettu Venemiehellä oli tuossa aikaisemmin tosi hyvä puheenvuoro siitä, että kun puhutaan näistä koulujen sisäilmaongelmista, niin se ei ole pelkästään se suunnittelu, mikä ratkaisee, vaan myös hyvin paljon se, miten niitä tiloja käytetään. Itse olen henkilökohtaisesti ihmetellyt sitä ja monet muutkin, minkä takia helsinkiläisissä kouluissa ilmastointikoneet sammutetaan hyvin usein koulupäivän jälkeen tai viikonloppuisin. Monet asiantuntijat ovat sitä mieltä, että kun näin toimitaan, säästetään kyllä hetkellisesti vähän energiakustannuksissa, mutta pitkällä aikavälillä tulee siitä sitten isot kustannukset, kun tilat homehtuvat sen takia. Tästä haluaisin kuulla vastaavalta apulaispormestarilta, miksi näin Helsingissä toimitaan.

Valtuutettu Venemies (vastauspuheenvuoro)

Kuunnelkaa tätä järkipuhetta nuoren valtuutetun suusta, eli tämä ilmanvaihdon pysäyttäminen on järjetön homma. Minun mielestäni ilmanvaihto pitäisi kouluissa pyöriä viikonloput ja kesänkin. Ellei tähän saada rotia, pitääkö tässä ruveta keräämään kansalaisaloitetta, että lailla kielletään kouluista ilmanvaihdon sammuttaminen?

Apulaispormestari Pakarinen

Puheenjohtaja.

Kuulin, että täällä oli arvioitu, että minulla on joku oma tilaisuus. Kysymyksessähän ei ollut...

Välihuuto!

Siis kaupungin tilaisuus, joka on tuossa kaupungin juhlasalissa, jonka kävin avaamassa tässä, niin kuin kerroin tuossa ennen lähtöäni. Ja nyt olen paikalla täällä ja käytettävissä koko illan ajan.

Kysymyksessä siis Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannuksen hinnan korotus. Asiassahan oli kysymys siitä, että tuossa kun aloitettiin tämän varsin ikääntyneen rakennuksen peruskorjausta, havaittiin, että siinä on sellaisia töitä tehtäväksi, joita ei ollut pystytty ennen tämän korjauksen aloittamista havaitsemaan. Lopputulos on sangen hieno. Olen itse siellä käynyt. Ja myös siinä yhteydessä itse siellä koululla ollaan erittäin tyytyväisiä, että siellä on sisäilmaongelmat kyllä saatu korjatuksi ja siinä mielessä saatu hyvin peruskorjaus vietyä loppuun saakka.

Kiitoksia.

30.5.2018

Valtuutettu Arajärvi (vastauspuheenvuoro)

Palaan niihin asioihin, joista puheenjohtaja kielsi puhumasta. Olisi hyvä, että apulaispormestarit ja pormestarit olisivat paikalla, kun valtuusto pitää kokousta.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja. Arvoisa apulaispormestari.

Kukaan täällä ei epäillyt, että apulaispormestari on omassa tilaisuudessa, vaan täällä tuotiin esille se, että olisi tärkeää, että pyrittäisiin siihen, että oltaisiin paikalla valtuuston kokouksissa, kun keskustellaan. Nämä asiat, jotka apulaispormestari Pakarinen tässä kertoi, todettiin moneen kertaan täällä, ja kaikki totesivat, että ne olivat aivan hyväksyttäviä syitä tälle hinnannousulle, ja että kun vanhoja rakennuksia korjataan, tulee yllättäviä asioita. Ne asiat, joista täällä keskusteltiin, olivat a) se, että nyt tässä jälleen sisäilmakorjausten myötä sisäiset vuokrat nousevat, jolloin siihen koulutyöhön, lasten opettamiseen, on vähemmän käyttömenoja. Kun meillä strategiassa sanotaan, että niiden ei pitäisi vaikuttaa, ja kiinteistöstrategiaa ei ole, että miten tähän asiaan palataan. B) Missä määrin koulut joutuvat itse maksamaan väistötiloista tai c) siitä, että jos tiloja ei ole riittävästi tilapäisesti ja joudutaan väistötiloja hankkimaan, miten tämä vaikuttaa koulun käyttömenoihin ja sitä kautta opetukseen.

Apulaispormestari Pakarinen

Kiitoksia valtuutettu Arhinmäelle täsmennyksistä. Siis vuokrat eivät korotu väistötilojen vaikutuksesta. Meillä tässä kiinteistöstrategiassamme, johon pääsette tutustumaan vielä elokuussa, täsmennetään nämä kaikki, mitä tulee esimerkiksi vuokrankorotukseen. Sisäilmaongelmista aiheutuvat vuokrankorotukset, joita olemme jo kaupungin strategiassa todenneet, että ne eivät vaikuta vuokriin. Kaikki tämä täsmennetään sitten elokuussa tässä kiinteistöstrategiassa. Tähän kaikkeen tullaan kyllä sitten vastaamaan.

Kiitoksia.

30.5.2018

---

144 §

Esityslistan asia nro 6

MATALALATTIAISTEN RAITIOVAUNUJEN HANKESUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN

Ledamoten Månsson

Tarkoitus oli vain pyytää puheenvuoroa, mutta hätäilin tuossa painamaan ensimmäistä nappulaa. Ihan vain kysymys. Tästä valmistelustahan käy ilmi, että tarkoitus olisi päästä jo tämän vuoden loppuun mennessä eroon näistä, miten sanoisin, välisukupolven Bombardier-ratikoista, jotka ovatkin osoittautuneet susiksi. Kysyn näin, että tällä päätöksellä ja aikaisemmilla päätöksillä onko meillä nyt ikään kuin taakat siitä, että ensinnäkin näitä Bombardierejä ei myydä uudenvuoden aattoon mennessä kaikkia pois, jos niitä kuitenkin tarvittaisiin ensi vuoden puolella tai sitten että riittääkö kapasiteettiä muilla vaunuilla korvata. Eli riittääkö kapasiteetti, ettei tule tällaista ”ei oota” ratikoiden suhteen? Osaako joku vastata?

Apulaispormestari Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kaikki nämä Bombardierit poistuvat vuoden loppuun mennessä.

Ehkä vielä, sen verran jäi harmittamaan tämä äskeinen keskustelu, että sanoisin, että olen aina täällä keskustelun aikaan paikalla. Jos olen varsin kerran jossain, niin ehkä hiukan kohtuutonta oli tämä minuun kohdistunut arvostelu.

Ledamoten Månsson (replik)

Puheenjohtaja.

En minä sitä kysynyt, että poistuvatko. Se käy ilmi valmistelusta. Vaan nimenomaan yritin kysyä, onko joustavuutta tämän päivämäärän suhteen, jos ei muulla kapasiteetilla pystytä kaikkia linjoja ajamaan. Ymmärrä kyllä, jos ei apulaispormestari Pakarisella ole ihan suoraa vastausta, mutta tässä salissa kai on jokunen HKL:n johtokunnan jäsen ja

30.5.2018

---

näin, eli olisi kiva rauhoittaa kansalaisten, kuntalaisten mieltä sen suhteen, riittääkö ratikkakapasiteetti vuodenvaihteen jälkeen vai ei.

Apulaispormestari Pakarinen

Vaunujen toimitusta on nopeutettu, ja 25 viimeistä Artic-vaunua on tulossa vuoden loppuun mennessä, jolloin on käytössä kaiken kaikkiaan 60 vaunua, ja tämän jälkeen ei pitäisi vaunuista olla pulaa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Toivon, että tähän keskusteluun ei tämän jälkeen enää tarvitse palata, mutta haluan nyt, kun julkisesti pidettiin kohtuuttomana niitä puheenvuoroja, joita täällä oli pidetty. Ei kannattaisi ehkä kohtuuttomaksi arvostella puheenvuoroja, joita ole kuullut ja jotka on ilmeisesti vielä kuulopuheen perusteella väärin referoitu. Täällä ei ketään yksittäistä henkilöä arvosteltu, vaan todettiin yleisesti, että pormestariston olisi syytä pyrkiä olemaan aina jos mahdollista täällä paikalla ja ei päällekkäin valtuuston kokouksien kanssa kuin aivan poikkeuksellisesta syystä tapaamisia, avaamisia, mitä tahansa järjestää. Tämä on minusta ihan asiallinen ja kohtuullinen huomio tässä tilanteessa. Mutta toivottavasti tähän ei tämän jälkeen nyt ainakaan tässä kokouksessa julkisesti tarvitse enää palata.

Valtuutettu Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen samaa mieltä, että asiaan varmaan ei tarvitse eikä pitäisi tässä kokouksessa palata, enkä palaakaan siihen. Mutta sen sijaan sitä sivuavasti muistutan teitä toimeksi saaneena, ja lupasin tulla tänne kertomaan, että valtuutetuista vain 25 % on vastannut siihen johtamisuu-distukseen liittyvään kyselyyn, jonka yhteydessä voi myös avoimissa vastauksissa puhua tästä asiasta, jos haluaa tai olla puhumatta. Eli vastaajia on lähinnä nuoremasta päästä sekä allekirjoittanut. Mutta olkaa huolellisia ja käykää vastaamassa, sillä niitä vastauksia todellakin tarvitaan. Lupasin KPMG:lle, että käyn sanomassa tämän pöntöstä, ja nyt olen sen tehnyt.

30.5.2018

---

145 §

Esityslistan asia nro 7

VASEMMISTOLIITON VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE ASIAKASMAKSUJEN PERIN-
NÄSTÄ KAUPUNGIN OMANA TOIMINTANA

Valtuutettu Vanhanen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvä valtuusto.

Kiitos Vasemmistoliitolle hyvästä aloitteesta. Kaupunginhallituksessa tehtiin tärkeä linjaus siitä, että maksuvaikeuksien uhatessa perintä voitaisiin jättää pienituloiselta tekemättä tai maksuja voitaisiin kohtuullistaa. Haluaisinkin nostaa tähän keskusteluun erityisesti mielenterveyspotilaiden asiakasmaksut. Kaupungin psykiatrinen avohoito on tällä hetkellä maksutonta, mutta osastohoidosta peritään hoitopäivämaksut. Monet mielenterveyskuntoutujat ovat taloudellisesti heikommassa asemassa, ja osastohoidon pitkittyessä kasvavat maksut aiheuttavat akuuttia huolta potilaissa. Sosiaalityöntekijät auttavat osastolla potilaita taloudellisten huolien selvittelyssä, mutta on jokseenkin nurinkurista, että lisäämme näitä huolia osastohoitomaksuilla.

Maksuista merkittävä osa maksetaan myös suoraan toimeentulotuesta. On selvää, että näillä maksuilla ei ole minkäänlaista toivottavaa ohjausvaikutusta. Emme toivo, että potilaat lähtevät osastoilta, jos hoidon tarvetta on edelleen. Onkin relevanttia kysyä, onko näistä maksuista kaupungille merkittävää taloudellista hyötyä. Merkittävä osa psykiatrisesta hoidosta on jo nyt maksutonta. Kuinka paljon kaupungille jää näistä maksuista jäljelle, kun miinustetaan hallinnointikulut, perintäkulut, lopulta perimättä jääneet maksut ja toimeentulotuesta maksettavat maksut? Olenkin tehnyt järjestelmään ponnin, ja se kuuluu näin:

Hyväksyessään päätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta luopua psykiatrisen osastohoidon asiakasmaksuista sisältäen sen hyvinvointi- ja kustannusvaikutukset. Selvityksessä arvioidaan myös, kuinka suuri osa maksuista maksetaan toimeentulotuesta tai sosiaalitoimesta.

30.5.2018

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Edellinen puheenvuoro oli erittäin ansiokas ja hyvä ja toi oikeastaan esille sen problematiikan, joka näihin perintömaksuihin liittyy. Kannatan lämpimästi tätä pontta.

Helsingissä aikoinaan hieno päätös oli se vuonna 2013, että luovuttiin näistä terveyskeskusmaksuista, mutta terveyskeskusmaksujen lisäksi meillä on liuta muita asiakasmaksuja kaupungissa. Nyt hallituksen sote-uudistuksen keskeisiä ongelmia on se, että nämä kustannuspaineet tulevat nostamaan nimenomaan asiakasmaksuja. Helsingissä palvelumaksut tuntuvat varsinkin pienituloisten kukkarossa, ja kun vielä asumisen korkea hinta Helsingissä nielee valtaosan ihan tavallisen työssäkäyvän tuloista, ei ole ihme, että pienistäkin maksuvaikeuksista voi joutua kohtuuttomiin ongelmiin ja niistä syntyy paha noidankehä. Tämän lisäksi erityisesti sosiaali- ja terveyspalvelumaksujen kohdalla on hyvä huomata, että ne kasautuvat vain pienen joukon maksettavaksi. Erityisesti paljon sairastavien pienituloisten ja vanhusten kohdalle kasautuvat suurimmat maksut. Tämä on puolestaan johtanut siihen, että monet joutuvat säästämään lääkärikäynneissä ja lääkehankinnoissa. Viime vuonna valmistuneen väitöstutkimuksen mukaan Suomessa noin joka kymmenes jättää ainakin joskus lääkkeitä ostamatta kustannusten vuoksi.

Me olemme ryhmässämme erittäin tyytyväisiä siihen, että saimme läpi vastaesityksen, jonka mukaan kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään keinoja, joilla voidaan ehkäistä vähävaraisten henkilöiden sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista johtuvia maksuvaikeuksia ja vähentää asiakasmaksujen perintää. Mutta niin kuin tässä edellisessä puheenvuorossa sanottiin, nyt meistä olisi syytä myös selvittää se, onko jotain sellaisia laskuja, joiden perintään menee ikään kuin enemmän hallinnollisia kuluja kuin mitä tuloja niistä saadaan. Sen takia olen tehnyt tuonne järjestelmään tähän asiaan liittyvän ponnin, ja tietenkin toivon sille lämpimästi kannatusta.

Ledamoten Biaudet (replik)

Puheenjohtaja.

Haluaisin vain ihan nopeasti kannattaa näitä edellisiä puhujia, ja mielestäni myös tämä ponsi oli erittäin tärkeä. On huolestuttavaa kuulla itse asiassa, miten tavallista tänään on, että mielenterveyspotilaat koke-

30.5.2018

---

vat, että he eivät voi hakea lääkettä, koska heillä ei ole varaa. Siinä mielessä se varmasti joskus on niin, mutta joskus se on myös ahdistusta siitä, että se talous on hankala ? on vaikea hallinta. Joten mielestäni kaikin voimin pitäisi pyrkiä siihen. Tämän kuulee erityisesti avopalvelujen piirissä olevien potilaiden kohdalta nimenomaan työntekijöiltä ja psykiatrisilta sairaanhoitajilta. Siksi kannatan lämpimästi sekä tätä aloitetta että pontta.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Perintään menevät maksut ja sitä kautta maksuhäiriömerkinnät ovat erittäin suuri ongelma niin Helsingissä kuin Suomessakin. Se hankaloittaa hyvin paljon pienituloisten, monesti sairaiden ihmisten elämää. Maksuhäiriömerkintä voi sitten johtaa siihen, että esimerkiksi on vaikeuksia saada vuokra-asunto ja monia muita asioita. Puhelinliittymiä. Se on suuri, suuri suo, johon uppoaa, kun maksuhäiriömerkintöjä tulee. Ei ole kaupungin, ei ole yhteiskunnan etu, että kaupunki omalla laskutustoiminnallaan ajaa kaikkein pienituloisimpia, jotka monesti vielä laskujaan pyrkivät maksamaan toimeentulotuesta, tällaiseen maksuhäiriömerkintäkierteeseen. Voiton tästä korjaavat tällä hetkellä monikanalliset yksityiset perintäfirmat. Eli tavallaan me vielä kaiken lisäksi kaupungin toiminnalla ja osittain verovarjoilla tuemme näitä toimijoita.

Tämä ei ole mitenkään uusi asia. Tein itse tästä vajaa kymmenkunta vuotta sitten aloitteen, että näistä luovutaan. Valtuutettu Ilkka Taipale teki sen jälkeen myöhemmin tästä aloitteen samasta syystä. Nyt minus- ta on hienoa, että me otamme merkittävän askeleen eteenpäin, koska tässä nyt todetaan se, että selvitetään niitä keinoja, joilla ehkäistään nimenomaan vähävaraisten henkilöiden sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista johtuvia maksuvaikeuksia. Se on tärkeä askel eteenpäin siinä työssä, että kukaan ei joudu tähän maksuhäiriökierteeseen, joudu vaikeuksiin vuokra-asuntojen ja kännykkäliittymien, kaikkien mahdollisten asioiden takia, tai näiden takia.

Sen lisäksi minusta on aivan äärimmäisen järkevää se, että me emme peri sellaisia maksuja, jotka tulevat itse asiassa yhteiskunnalle ja kaupungille kalliimmaksi kuin niiden periminen. Sen vuoksi kannatan sekä Reetta Vanhasen pontta että Veronika Honkasalon pontta.

30.5.2018

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Meidän psykiatriset potilaamme ovat myös HUSin puolella, ja emme varmasti voi vaikuttaa heidän asiakasmaksuihinsa, joten se pitäisi nyt tarkentaa, onko tässä kysymys Helsingin puolella hoidetuista psykiatrisista potilaista vai yleensä heistä. Muutenhan nämä ovat ihan kannatettavia.

Valtuutettu Ohisalo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kannatan lämpimästi myös valtuutettujen Vanhanen ja Honkasalo tärkeitä ponsia ja kiitän tästä hyvästä aloitteesta. Helsinki todella on ollut tässä asiassa edelläkävijä, ja kuten hyvin edellä on todettu, asiakasmaksut yleensä iskevät juuri niihin ihmisiin, jotka todella paljon palveluita käyttävät ja lisäksi ovat valmiiksi erittäin pienituloisia. Esimerkiksi pelkästään viime vuonna yli 350 000 kappaletta sosiaali- ja terveystalveluiden maksuja päätyi ulosottoon. Sote-uudistuksessahan tosiaan asiakasmaksuja ollaan tuomassa kaikkialle, ja maksut ovat todella mitä parhain keino lisätä terveys- ja hyvinvointieroja – juuri kun niitä eroja piti lähteä kaventamaan. Maksaisi todellakin koko suomalaiselle yhteiskunnalle vähemmän, jos me emme ylipäätään perisi tällaisia asiakasmaksuja, koska siellä toimeentulotuessa ne viimeistään sitten näkyvät ne paineet. Ehkä ylipäätään erilaisten maksujen maksukattoja pitäisikin yhdistää ja yhdenmukaistaa, mutta että tämä nyt viestinä lähinnä täällä istuville kansanedustajille.

Kiitos.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kannatan molempia ponsia lämpimästi. On hienoa, että tämä etenee, ja toivottavasti etenee myös konkreettisesti sillä tavalla, että pystytään estämään pienituloisten tippuminen tähän loukkoon, joka johtuu tästä ensinnäkin perinnästä ja sen jälkeen seuraavasta ulosotosta, jossa korkoa korolle kertyy. Hyvin äkkiä on siis sellainen tilanne, jossa ihminen on kehällä, josta on hyvin vaikea päästä eroon. Viikonloppuna kes-

30.5.2018

---

kustelin Maailma kylässä -tapahtumassa erään eläkkeellä olevan sosiaalityöntekijän kanssa, joka kertoi, kuinka hän maksoi toimeentulotuesta 1 000 euroa Lindorffille, tälle perintäfirmalle, erilaisia kuluja, koska asiakas oli joutunut tällaiseen kierteeseen. Onneksi tällä tarinalla oli hyvä loppu, eli hän pelastui sitten ja pystyi kiipeämään ja rakentamaan sen elämänsä.

Mutta tämä maksukierre tuhoaa ihmisten elämää sillä tavalla, että se on este ensinnäkin työhön menolle monesti, koska tulevat sitten nämä perinnät. Se on este myös sosiaaliseen elämään, koska syntyy häpeää ja syntyy sellainen kierre, jossa ihmiset eivät vain kerta kaikkiaan selviydy. On aivan kohtuutonta, että tällaista kierrettä nimenomaan sosiaali- ja terveystaksilla ruokitaan tai edesautetaan. Täällä tuli erinomaisen hyvin esille tämä mielenterveyspotilaiden tilanne. Hehän ovat vielä erityisen heikossa tilanteessa, koska heillä muutenkin on elämäntilanne heikoilla. Eli lämpimästi kannatan, että tämä asia etenisi ja että pystyttäisiin estämään ihmisten joutumista tänne perintätoimistolle ja siitä kautta ulosottokierteeseen.

Kiitos.

Valtuutettu Pennanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Se on totta, että kaupungin itse tekemä perintä on hankalaa, joten se on ymmärrettävää, että on tämä päätösehdotus, jossa kaupunki ei sitä halua alkaa tehdä, vaan antaa sen siihen erikoistuneille toimijoille. Se on myös totta, että tässä toimialalla, perintäbisneksessä esiintyy hyvin kyseenalaisia käytäntöjä, eli tämä on oikein hyvä tämä itse Vasemmistoliiiton aloita.

Minä mietin tätä asiaa, ja se on hienoa, että siinä on rajattu nämä maksut pienemmiksi kuin mitä laki sallii, mitkä ne maksimimaksut ovat, koska usein perintätoimiston bisnes on sitä, että yritetään maksimoida ihan lain rajoja venyttäenkin niitä maksuja. Tästä liittyen tuli mieleen, onko kaupungin ja näiden perintätoimistojen sopimuksissa jotain muita ehtoja, joita ei ole vielä julkistettu. Se olisi näiden velallisten etu, että nämä kaikki sopimusehdot perintätoimiston ja kaupungin välillä olisivat tiedossa ja velallisen tarkistettavissa, että hän voi sitten katsoa, että perintätoimisto myös noudattaa niitä ja ilmoittaa kaupungille, jos näin ei käy.

30.5.2018

Sitten tästä yleisestä laskutuksesta. Monesti paperilaskut voivat jäädä avaamatta esimerkiksi jos on jossain muualla kuin kotona tai ei vain sitten huomaa paperikasasta sitä kirjettä. Olisi hyvä, että näissä maksuis-
sa siirryttäisiin mahdollisimman paljon sähköiseen laskutukseen, e-
laskuihin, ja voitaisiin lähettää sitten muistutus ja maksutiedot myös
esimerkiksi tekstiviestitse. Luulen, että se poistaisi ison osan tästä pe-
rintäbisneksestä. Se johtuu osittain siitä ainakin omalla osallani usein,
että en vain huomaa sitä laskua, ja saan sitten vasta niitä muistutuksia.

Kannatan myös näitä hyviä ponsia, jotka valtuutetut Honkasalo ja Van-
hanen tekivät.

Kiitos.

Valtuutettu Vanhanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Lyhyenä kommenttina vielä valtuustokollegalle. Tällä ponnella nyt voi-
daan vaikuttaa varmaan lähinnä Helsingin kaupungin hoitamaan psyki-
atriaan, jossa toki on aivan valtava osa kaupungin aikuispsykiatriasta.
On tiettyjä, esimerkiksi vanhuspsykiatria, jota Helsinki sitten hankkii
HUSilta. Itsehän olen myös HUSin hallituksessa, ja teen kyllä sielläkin
töitä, että näitä psykiatrisia maksuja saataisiin alennettua. Tokin pitkän
aikavälin tavoite on, että nämä psykiatriat yhdistyisivät ja olisivat mo-
lemmat täysin asiakasmaksuttomia.

Apulaispormestari Vesikansa

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitos hyvästä keskustelusta, jossa paljon keskusteltiin sosiaali- ja ter-
veystoimen maksuista. Tässä on varmasti asioita, joita on hyvä selvit-
tää, ja sen takia erinomaista keskustelua täällä onkin käyty. Varmasti
jos nämä ponnet menevät läpi, se myös tulee jatkumaan.

Tässä ehkä on hyvä tietää muutamia faktoja. Sen takia kertaan niitä
tässä, vaikka niitä toki sitten myöhemminkin selvityksissä on hyvä ottaa
esille. Toisaalta maksujen määräytymisessä erityisesti tässä psykiatri-
sessa osastohoidossa vuorokausihinta on meillä osastohoidossa tosis-
saan reilu 30 euroa, ja asiakas maksaa sen, kunnes maksukatto, noin
680 euroa, joka tietenkin tulee sieltä siis laista, tulee täyteen. Sen jäl-
keen jos maksukykyä ei ole, meidän on tietenkin ensisijaisesti pyrittävä

30.5.2018

---

tekemään maksun alennuksia ennen kuin mennään sitten taas toimeentulotukeen. Näitä maksun alennuksia voimme tietenkin päättää omalta osaltamme emmekä HUSin osalta, kuten tässä keskustelussa jo käytiin läpi.

Toinen asia on tietenkin tämä perintä, joka on sitten taas toinen periaate. Eli niin kauan kuin maksuja on lähetetty, tietenkin kaupungin pyrkimyksenä on saada ne maksut takaisin, ja siitä jokainen toimiala vastaa. Se on siellä vastauksessakin sanottu. Sitä tietenkin sekä perintälaissa että tietenkin toimialojen säännöstössä sitä perintää säädellään, ja se on sitten toinen asia. Sitä ennen tietenkin myös meillä niiden mahdollisesti maksamattomien laskujen kanssa sosiaalityön kautta tehdään asiakkaiden kanssa yhteistyötä.

Mutta kiitos tästä keskustelusta. Tämä on hyvin monimutkainen ja tässä on monenlaisia erilaisia asioita, jotka on varmaan hyvä selvittää ja tuoda sitten myöhemmin sekä tänne keskusteluun että kaupunginhallitukseen.

Kiitos.

Kansliapäällikkö Sarvilinna

Puheenjohtaja.

Valtuutettu Pennasen kysymykseen tästä perintäpalvelusopimuksen julkisuudesta. Tuossa nopean tarkastamisen jälkeen päädyimme siihen, totesimme, että tämä Helsingin kaupungin ja Svea Perinnän välinen perintäpalvelusopimus ei ole salassa pidettävä. Kyllä siitä saa tietoa, jos sitä haluaa.

30.5.2018

---

146 §

Esityslistan asia nro 8

VALTUUTETTU MARI HOLOPAISEN VALTUUSTOALOITE ENGLANNIN KIELEN OTTAMISESTA HELSINGIN KAUPUNGIN KOLMANNEKSI ASIOINTIKIELEKSI

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingissä oli vuoden 2016 alussa yli 88 000 ihmistä eli 14 % meistä, jotka puhuvat äidinkielenään jotain muuta kuin kotimaisia kieliä. Kuten tiedetään, myös matkailijoiden yöpymiset ovat olleet kasvussa ja tämän kasvu on jatkunut. Samoin strategiassamme olemme linjanneet, että olemme maailman toimivin kaupunki, jonne on helppo tulla ja jossa on hyvä elää. Esitin, että Helsinki ottaisi asiointikielekseen myös englannin. Kiitän myönteisestä vastauksesta. Toki on todettava, että tämä asiointikieli terminä on varmaan sellainen, joka tosiaan olisi nostanut liikaa kustannuksia, ja tavallaan aloitteeni päämäärä ei ollutkaan se, että meillä olisi välttämättä ihan jokaiset sisäiset dokumentit sitten käännettyinä suomen ja ruotsin lisäksi englanniksi. Mutta tavoitteena on lisätä täällä vierailevien ja täällä asuvien ihmisten mahdollisuuksia, jotka eivät tosiaan ymmärrä suomea tai ruotsia lähtökohtaisesti tai eivät ymmärrä sitä hyvin.

Joltain osin tuntuu, että vastauksessa annetaan aika myönteinen kuva siitä, miten hyvin meillä on palveluja tarjolla englanniksi jo tällä hetkellä. Meillä on varmasti tosi paljon parannettavaa ihan jokaisella toimialalla. Ihan omalta toimialaltani, kulttuurin ja vapaa-ajan puolelta tulee mieleen, että meillä jonkun verran käytetään viestintään rahaa ja mainostetaan vaikka kesän liikuntakursseja, ja tämänkaltaisessa viestinnässä olisi tosi tärkeätä, että sieltä löytyisi myös suomen ja ruotsin lisäksi se englanninkielinen vaihtoehto. Samoin sitten on paljon infotilaisuuksia esimerkiksi kasvatuksen ja koulutuksen puolella, jotka eivät tietääkseni ole yleensä kuin sitten suomeksi tai ruotsiksi. Sielläkin voisi olla jokin pieni osuus englanniksi, jos paikalla on sellaisia ihmisiä, jotka eivät ymmärrä näitä kotimaisia kieliämme esimerkiksi.

Tämä on tosiaan hyvä, että tässä kaikki toimialat näkevät asian myönteisenä, ja voidaan tosiaan puhua palvelukielestä enemmän kuin asiointikielestä. Mutta teen tällaisen ponsiesityksen, jonka tarkoituksena

30.5.2018

---

on selvittää, mitä nämä toimenpiteet itse asiassa ovat. Jos me rupeamme tätä nykytilaa parantamaan, että meillä olisi lisää englanninkielistä viestintää ja mahdollisuuksia ymmärtää palveluitamme, niin mitä nämä itse asiassa ovat, mitä toimialat nyt näkevät itse sitten tarpeelliseksi. Tämä ponsi kuuluu näin:

Hyväksyessään aloitevastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän, mihin toimenpiteisiin ja valmiuksien lisäämiseen englanninkielisissä palveluissa ja viestinnässä toimialoilla on ryhdytty vuoden kuluttua ja pyritään tuomaan nämä tiedot lautakunnille.

Tässä on nyt hieman konditionaalimuoto, kun tätä toivottiin tähän ponsiesitykseen tuotavan. Toivon, että lautakunnat pääsevät käsittelemään sitten noin vuoden kuluttua sitä tietoa, minkälaisia parannuksia on eri toimialoilla katsottu olevan tarpeellista tehdä. Meillä on Helsingin johtamisjärjestelmäuudistuksen tavoitteena ollut myös asukasosallisuuden ja demokratian lisääminen, ja on hirveän hankalaa osallistua ja vaikuttaa, jos ei ymmärrä, mistä kaupungissa puhutaan ja minkälaisia palveluita on tarjolla. Toivon tukea tämän ponnin hyväksymiseen.

Kiitos.

Valtuutettu Chydenius

Kiitos, puheenjohtaja.

Olisin kannattanut tätä pontta, mutta ilmeisesti sitä ei voi vielä kannattaa. Onko näin? Kannatan nyt joka tapauksessa, jos se menee pontena nyt näin läpi.

Kiitos.

Valtuutettu Mohamed

Kiitos, puheenjohtaja.

Me olemme tässä kaupungissa puhuneet pitkään, kuinka kansainvälisyys on meille tärkeää, ja esimerkiksi pormestarikin on tänään kertonut, kuinka näitä vieraita ihmisiä käy jatkuvasti Helsingissä, ja suurin osa porukka tänne ovat kiinnostuneita. Jatkuvasti nämä ulkomaalaistaitaiset ihmiset, jotka tänne myös tulevat tekemään töitä, ovat peräänkuuluttaneet sitä, että ovat olleet hirveän aktiivisia ihmisiä omassa yh-

30.5.2018

---

teiskunnassaan, ja kun pääsevät tänne meille, on hirveän vaikea seurata yhteiskunnan menoa, koska on rajallisia englanninkielisiä tai muunkielisiä, miten voi päästä mukaan. Tässä tulee kysymys siitä, miten me voimme puhua kansainvälisyydestä samaan aikaan kun esimerkiksi englantia, joka on maailman eniten puhuttu kieli, melkein voisi sanoa, meillä ei esiinny paljon.

Siksi itse myös otin puheenvuoron tässä, että kannattamaan tätä aloitetta tai sitten kun se on valmis. Koen sen tärkeänä asiana, ja toivon, että meidän kaltaisessamme kaupungissa, jossa kansainvälisyyttä korostetaan jatkuvasti, tästä ei olisi hirveätä keskustelua, vaan että tällaisella sanottaisiin ja annettaisiin vihreät merkit.

Kiitos.

Valtuutettu Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Viime kuntavaaleissa täällä Suomessa ja myös Helsingissä oli käymässä Euroopan neuvoston kuntien aluekongressin vaalitarkkailuosasto, joka sitten tarkkaili tätä kuntavaalien sujuvuutta. Ja he vähän valittelivat siinä minulla, kun olin Strasbourgissa tämän elimen kokouksessa, että kun ei oikein kovin paljon ollut mitään, mistä olisi voinut huomauttaa, että mikä voitaisiin tehdä paremmin, kun kaikki tehdään jo niin hyvin. Mutta se, mitä he kyllä löysivät siinä paremmin tehtävää, tämä delegaatio, oli se, että äänestysaktiivisuus ei suomea tai ruotsia puhuvien keskuudessa, siis ulkomaalaisten keskuudessa oli aika alhainen. Varmaan johtuu osittain siitä, että monet eivät ymmärtäneet sitä, että vaaleissa voivat äänestää myös tietyin edellytyksin sellaiset henkilöt, jotka eivät ole Suomen kansalaisia. Ja sitten toisaalta myös jotkut maahanmuuttajataustaiset ehkä kokevat sen osallistumisen vieraaksi itselleen juuri siitä johtuen, että he eivät riittävän hyvin hallitse suomen tai ruotsin kieltä. Tämän takia käytin vastauspuheenvuoron tässä kokouksessa ja sanoin, että tähän kiinnitetään huomiota.

Mielestäni tämä valtuutettu Holopaisen aloite ja sitten tämä hänen ponsiesityksensä, joka minulla tässä näkyy kyllä pontena, on erittäin hyvä, koska se juuri nimenomaan tähän ongelmaan puuttuu. Siihen, millä tavalla me saisimme aktivoitua myös poliittisesti ja yhteiskunnallisesti niitä henkilöitä, jotka asuvat meidän yhteiskunnassamme, asuvat Helsingissä, mutta eivät kuitenkaan puhu suomea tai ruotsia niin hyvin, että he pystyisivät näillä kielillä poliittista keskustelua seuraamaan. Kyllä kannatan tätä valtuutettu Holopaisen ponsiesitystä.

30.5.2018

Kiitos.

Apulaispormestari Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluan vastata tuohon valtuutettu Holopaisen erittäin hyvään huomautukseen, joka liittyi siihen, että Englanti ei ole suinkaan myöskään sitten se kieli, jota kaikki osaavat. Sen haluaisin sanoa, että meillä kasvatuksen ja koulutuksen alalla kyllä kiinnitetään huomiota myös näihin muihin kieliin. Esimerkiksi Stadin ammattiopiston jatko-opintoilta, joka järjestetään ysiluokkalaisten vanhemmille, niin siellä on arabian-, englannin-, somalin- ja venäjänkielinen tulkkaus. Ja aika paljon muissakin tällaisissa tilaisuuksissa, missä annetaan vanhempien kannalta hyvin tärkeitä tietoja, halutaan varmistaa kyllä, että niihin osallistutaan. Samoin sitten se posti lähetetään, jolla kutsutaan vanhempia näihin tilaisuuksiin, useilla kielillä. Sillä pyritään varmistamaan se, että kaikki saavat tiedon omalla kielellään mahdollisimman pitkälle.

Kiitos.

Valtuutettu Pennanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä päätösehdotuksessa kerrotaan kuluista, mitä tässä kääntämisessä on, mutta siinä ei oikein puhuta niistä tuotoista, mitä Englannin tukeminen kaupungissa voisi tuoda. Eli se on investointi, jolla on tuottoja. Jos tänne saadaan ulkomaisia työntekijöitä lisää, ulkomaisia yrityksiä sen ansiosta, ne verotulot voivat olla todella suuret. Minä itse asiassa uskon, että jos Suomessa ? Englanti kolmanneksi viralliseksi kieleksi kaikkialla, se ehdottomasti kannattaisi. Me saisimme niin paljon lisää tänne ulkomaisia ja sitä myötä rahaa, että se olisi Suomen taloudelle hyväksi. Helsinki olisi hyvä paikka aloittaa tässä, että komppaan kyllä aloitetta.

Tässä päätösehdotuksessa toimialoja kehoitetaan ja kannustetaan selvittämään asiaa, mutta mikä se lopputulos on? Se jää nyt tässä avoimeksi. Siksi kannatan tätä valtuutettu Holopaisen pontta, että sitten selvitetään, mitä itse asiassa siellä nyt sitten on tehty. Ettei se nyt jää vain, että kannustetaan ja unohdetaan homma siihen.

30.5.2018

Me voisimme myös miettiä keskitetysti, mitkä palvelut ovat kaikkein tärkeimpiä tarjota englanniksi ja sitten päättää toteuttaa ne sen sijaan että vain kehoitetaan. Me voisimme tehdä palvelulupauksen siitä, mitkä palvelut ovat jatkossa tärkeitä hoitaa englanniksi, ja tiedotetaan sitten siitä palvelulupauksesta englantia puhuville maahanmuuttajille, ulkomaisille yrityksille, jotka toimivat täällä.

Kiitos.

Apulaispormestari Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

Juuri tätä Espoon esimerkkiä on varmasti syytä seurata. On yksi asia tietenkin päättää, ja toinen on sitten myös toteuttaa. Mielestäni ainakin näiden arvioiden mukaan, niin kuin meidänkin vastauksessamme käy ilmi, se ei ole ihan tavalla onnistunut Espoossa, mitä ehkä sitten alun perin on lähdetty siihen mukaan. Mutta haluaisin myös korostaa tätä, minkä apulaispormestari Pakarinen nosti. Meillä esimerkiksi nuorisopuolella suomea puhumaton nuori ei välttämättä automaattisesti puhu englantia, jolloin on hirveän tärkeitä myös muistaa tällaisen ihan selkosuomen kielen käyttö eri palveluissamme. Liikuntapuolella meillä on erittäin hyviä esimerkkejä myös tällaisesta selkokielen ohjauksesta. Täytyy sikäli muistaa, että meillä on erilaisia ihmisiä, erilaisia tarpeita, ja myös tänä päivänä kielitarve ja kielivalikoima on Helsingissä hyvin laaja. Mutta on päivänselvä asia, että englanti asiointikielenä, moni seikka puoltaa sitä tänä päivänä. Meillä yhä enemmän täällä asutaan määräaikaaisesti, tullaan opiskelemaan, tullaan tekemään töitä, ja toki meidän kansainvälistyvä yritysmaailmalle osoittaa jo sen, että asiointiin pitäisi tapahtua englannin kielellä puhumattakaan sitten matkailusta ja kansainvälistyvästä Helsingistä. Mutta on tärkeitä, että jos tähän lähdetään mukaan, se pitää pystyä myös toteuttamaan. Ettei vain käytännön puhetasolla. Sitähän tällä hetkellä Helsinki edustaa kuitenkin melko hyvin.

Valtuutettu Strandén

Kiitos, puheenjohtaja.

Helsingin yliopisto on selvittänyt omissa toiminnassaan englannin kielen ottamista siellä käyttöön ja tullut siihen lopputulokseen, että se on kustannuksiltaan sellainen paketti, että ei ole ollut järkevää ottaa sitä

30.5.2018

---

käyttöön kuin ehkä pääsääntöisesti muutamien asioiden osalta. Eli tässä laajuudessa en kannata tätä englannin kielen käyttöönottoa.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen uudelleen muotoillut tämän ponsiesityksen niin että se olisi ponsiesityksenä hyväksyttävä. Tarvitseeko lukea?

Välihuuto!

Luen uudestaan tämän.

Hyväksyessään aloitevastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet kartoittaa ja tuoda tiedot lautakunnille siitä, mihin toimenpiteisiin englanninkielisissä palveluissa ja viestinnässä toimialoilla on ryhdytty vuoden kuluttua.

Kiitos.

Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Strandénin vertaus oli hyvin omituinen. En tiedä, mihin selvitykseen ja tutkimukseen hän viittaa, mutta siis tutkimuksen puolella mennään yhä enemmän siihen, että se asiointi- ja työkieli on nimenomaan englannin kieli. Tiedän kyllä, että Helsingin yliopistokin siihen satsaa ihan tuntuvasti, että tutkijan työstä, valtaosa julkaisuistakin nykyään tehdään nimenomaan englannin kielellä.

Valtuutettu Arajärvi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Jatkaakseni tuota valtuutettu Honkasalon puheenvuoroa, kun satun olemaan töissä tai tällä hetkellä kylläkin emeritussopimuksella kyseisessä yliopistossa, niin voin todeta, että ainakin minulle saapuvista sähköposteista hyvinkin kolmasosa on joko englanninkielisiä tai ainakin ne ovat sekä suomeksi että englanniksi. Viimeksi mainittua varsinkin

30.5.2018

---

silloin kun kyse on yliopiston virkakunnan lähettämistä teksteistä. Joskus harmittaa se, että ruotsin kieli on itse asiassa heikommassa asemassa kuin englanti. Sitten tutkimusyhteyksissä on melkein säännönmukaisesti englantia, jos tutkimus on englanninkielinen tai tutkimusryhmä on englanninkielinen.

Valtuutettu Mohamed (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

En ymmärrä, mikä ihmisiä pelottaa englannin kielessä. Olen nyt 24 vuotta Suomessa ollut, ja suurin piirtein kaikki suomalaiset, joihin tähän päivään mennessä olen tutustunut, kyllä englannin kielellä tulevat toimeen. Aina kun näitä uusia ehdotuksia tulee, jotenkin se pelottaa tiettyjä ihmisiä. Niitä on mitä milloinkin. En nyt halua mennä näihin tutkimuksiin, mutta ei voida puhua kansainvälisyydestä ja kansainvälisestä Helsingistä, jonka täytyy kilpailla maailman muiden suurkaupunkien kanssa, mutta samaan aikaan me sanomme englannin kielelle ei tai että emme voi vielä tässä vaiheessa ottaa. Jos ei 2018 pysty ajattelemaan nimenomaan tästä, niin milloin?

Kiitos.

Ledamoten Wallgren

Bästa ordförande.

Jag vill tacka viceborgmästare Pakarinen och Holopainen för de här viktiga påpekandena i början av samtalet, den här diskussionen om att det finns andra språk än finska, svenska och engelska att beakta. Det finns viktiga kulturpolitiska och jämlikhetssynpunkter som talar för det att vi inte får glömma betydelsen av att vi lär oss andra språk än svenska, finska och engelska. Jag tror att det finns många människor som har andra modersmål än de här tre som är underprivilegierade och har en svag ställning i samhället som behöver uppmärksamhet och vård och tillmötesgående på sitt eget modersmål, och jag är att Pakarinen framhävde betydelsen av det här i vår konkreta, praktiska verksamhet, särskilt över svaga och utsatta grupper.

Ledamoten Månsson

Ordförande.

30.5.2018

Helt kort bara. Jag är också inne på den linjen att vi ska beakta det praktiska behovet av service på andra språk än de tre nämnda. Jag vill tacka...haluan kiittää tätä keskustelua siitä, että tässä ei ole minkäänlaista vastakkainasettelua kenenkään toimesta ollut kotimaisten kielten ja sitten ulkomaisten tai kolmansien kielten, erityisesti englannin, välillä. Minä haluan korostaa, että toissa päivänä johtamani kaupungin kaksikielisyystoimikunta ja kaupungin yhdenvertaisuustoimikunta pitivät yhteisen kokouksen. Tämä kuvastaa juuri sitä, että me emme myöskään näe mitään vastakkainasettelua kotimaisten kielten palvelujen ja sitten toisaalta alkaen englanninkielisestä palvelusta kaupungilla.

Kiitos.

147 §

Esityslistan asia nro 9

VALTUUTETTU KATJU ARON ALOITE SEKSUAALISEN HÄIRINNÄN ESTÄMISESTÄ HELSINGIN KAUPUNGIN TYÖPAIKOILLA JA PALVELUISSA

Valtuutettu Aro

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tästä kuvasta näkyy, miten seksuaalinen häirintä on tähän asti Helsingissä määritelty. Yksi häirinnän muoto, katso edelliset diat. Kuva on työntekijöille tarkoitetun Helsingin hengessä -oppaan esittelystä. Valittavasti opas kertoo sen, mikä on muutenkin selvää. Seksuaaliseen häirintään ei ole tähän mennessä puututtu Helsingissä riittävästi ja asianmukaisesti. Häirinnän ja ahdistelun yleisyydestä ovat kertoneet viimeisen puolen vuoden aikana useat järkyttävät lehtiotsikot helsinkiläisistä kouluista. Yksi niistä on oma entinen kouluni, Kallion lukio.

Häirinnän ja ahdistelun yleisyydestä kertoo myös henkilöstölle vuonna 2012 tehty tasa-arvokysely. Vastaajista 3 % kertoi kokeneensa seksuaalista häirintää, 5 % kertoi havainneensa sitä, mutta jopa 15 % kertoi kokeneensa häiritsevää kommentointia sukupuolensa vuoksi. Näitä tilanteita työntekijät kuvaavat seuraavasti: ”Kuiskimista niskahiuksiin ja

30.5.2018

---

tissien tai peffaan tuijottelua. Eräs mieskollega puhuu alapäävitsejä ja sukupuoltani loukkaavaan sävyyn kahvihuoneessa. Keskustelu aloitetaan silloin kun saavun paikalle. Katsotaan ensin, ja sitten alkaa kovaääninen keskustelu, joka viittaa suoraan naiseuteeni ja tyhmyyteen, heikkouteen”. Vastaajat eivät ole määritelleet näitä kokemuksia seksuaaliseksi häirinnäksi, vaikka ne ovat työsuojelulain tarkoittamaa sanalista häirintää.

Summaan. Seksuaalista häirintää on oman ilmoituksensa mukaan kokenut Helsingissä suhteellisesti arvioiden yli 1 000 työntekijää, mutta sukupuoleen tai seksuaalisuuteen liittyvää häiritsevää ja asiatonta kommentointia yli 5 000 työntekijää. Nämä ovat isoja lukuja. Eikä kysely varmaankaan kerro koko totuutta häirinnän yleisyydestä. Miksi näin on? Palaan esittämäni kuvaan. Sellaista, jota ei osata määritellä, on kovin vaikea myöskään tunnistaa ja ehkäistä. Kiusaamisesta on samassa Helsingin hengessä -oppaassa tarjolla sivukaupalla tietoa ja konkreettisia esimerkkejä. Ohjeistuksen perusteella sekä kiusattu että kiusaaja tietävät, milloin sopimattoman käytöksen raja on ylitetty. Mutta sukupuolinen häirintä, kuten sitä oppaassa kutsutaan, on vain yksi ranskalainen viiva erilaisten asiattoman käytöksen muotojen listassa. Siitä ei ole annettu yhtään esimerkkiä, eikä oppaassa edes kerrota, mitä se tarkoittaa. Siksi tässä kuvassakaan ei lue aiheesta mitään.

En nostanut kuvaa esille nolatakseni ketään. Opas on monen yhdessä hyväksymä ja ennen kaikkea esimerkki siitä, miten seksuaalista häirintää on totuttu ajattelemaan – aina viime syksyn Me too -liikehdintään asti. Mutta seksuaalinen häirintä ja ahdistelu ei ole vain yksi häirinnän muoto. Se on oma erityinen häirinnän muotonsa, jota säädellään myös rikoslaisissa. Tältäkin osin Helsingin toimintaohje on vanhentunut. Siellä ei mainita vuoden 2014 lakimuutosta, joka lisäsi seksuaalisen ahdistelun rikoslakiin yhdeksi seksuaalista väkivaltaa koskevaksi rikosnimikkeeksi. Seksuaaliselle häirinnälle ja ahdistelulle on tyypillistä sen intiimi luonne, joka voi synnyttää häirinnän kohteessa aiheetonta häpeää. Siihen liittyy yleensä myös valta-aseman väärinkäyttö. Tekijä on usein uhriaan vanhempi tai sellaisessa valta-asemassa, joka saa uhrin pelkäämään itsensä tai työpaikkansa puolesta. Uhri voi olla tekijään nähden avuttomassa asemassa, esimerkiksi kaupungin tarjoamissa palveluissa, kuten sairaaloissa. Siksi on tärkeää, että toimintaohjeissa kannustetaan tuomaan asia esille siihen liittyvästä mahdollisesta häpeästä, pelosta tai muusta epävarmuudesta huolimatta. Ennen kaikkea seksuaalinen häirintä pitää pystyä kuvailemaan ja sanoittamaan.

On aika muuttaa vanhat toimintamallit uusiksi. Siksi olen kiitollinen siitä, että Helsingin vastaus aloitteeseeni on hyvä ja että Helsinki ryhtyy konkreettisiin toimiin seksuaaliseen häirintään ja ahdisteluun puuttu-

30.5.2018

---

miseksi. Mikään vähempi ei riittäisi. Aika on muuttunut, emmekä enää halua lukea yhtään otsikkoa tapauksista, joita on verhonnut vuosien hiljaisuus, vähättely ja häpeä. Haluamme, että jokainen häirintää kokenut tietää heti, keneen olla yhteydessä ja pystyy tekemään sen epäröimättä ja välittömästi oikeaa tukea saaden.

Valtuutettu Alametsä

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

Kiitän Katju Aroa tästä tärkeästä aloitteesta, joka parhaimmillaan voi poistaa ison määrän häpeää, ristiriitatilanteita ja jopa vääränlaista valankäyttöä tässä kaupungissa. Seksuaalinen häirintä on kitkettävä, tietoa on lisättävä ja koulutusta on järjestettävä, ja onneksi tämä kaupungin aloitevastaus on tämän suhteen hyvä ja siinä on konkreettisia toimenpiteitä.

Tämän vuoden helmikuussa kysyin kyselytunnilla siitä, missä viipyvät resurssit kaupungin tasa-arvotyöhön ja yhdenvertaisuustyöhön ja strategian toteuttamiseen. Valitettavasti edelleen monen kuukauden, monen lupauksen, monen valtuustopuheen jälkeen tilanne on yhä sama, jollei pahempi. Tasa-arvotyössä on edelleen yksi osa-aikainen työntekijä. Yhdenvertaisuustyössä ei tällä hetkellä ole yhtäkään työntekijää. Tämä on häpeällinen tilanne Helsingin kaupungille. On vedottu moniin eri tahoihin, jotta tämä voitaisiin korjata. Mikäli niin ei tapahdu, en ymmärrä, kuinka kaupungin aloitevastauksessa mainitut hyvät toimenpiteet voisivat toteutua. Kuka ne tekee? Kysehän ei ole suurista rahoista. Mikäli tätä ei saada äkkiä kuntoon, alamme pelätä etenkin toimikuntien puheenjohtajistojen kanssa, tehdäänkö tässä arvovalintaa, jossa tasa-arvotyö jää jälleen kerran kaiken muun jalkoihin.

Kiitos.

Valtuutettu Hernberg

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on tosiaan tärkeä aloite, ja on hienoa, että kaupunki suhtautuu siihen myötämielisesti, joskin kuitenkin töitä on aika tavalla tehtävänä, niin kuin edelliset puhujat totesivat. Kiinnitin huomiota siihen, että vaikka tämä aloite koskee myös kaupungin kouluja ja palveluja, aloitevastauksessa keskitytään pääasiassa työnantajan rooliin ja sitten palveluntarjoajan roolia sivutaan vain lyhyesti. Julkisuudessaakin on noussut

30.5.2018

---

esiin häirintätapauksia helsinkiläisissä kouluissa, ja myös julkisissa liikennevälineissä ahdistelu on arkikokemuksen perusteella valitettavan yleistä. Nämä ovat asioita, joihin voi ja pitää puuttua. Kaupunkilaisten ei pidä joutua kokemaan turvattomuutta sen enempää työpaikallaan kuin oppilaana koulussa, potilaana sairaalassa tai matkustajana bussissa. Koulujen oppilaille ja julkisten palvelujen käyttäjille tarvitaan kanavia, joissa voi raportoida häirinnästä ja saada apua ja neuvontaa.

Rehtoreita ja muita esihenkilöitä on tärkeitä kouluttaa paitsi käsittelemään työyhteisössä tapahtuvaa häirintää myös koululaisiin ja eri palvelujen asiakkaisiin kohdistuvaa häirintää. Viime aikoina esiin nousseissa kouluhäirintätapauksissa on ollut tyypillistä, että oppilaiden ilmoituksia ei ole otettu vakavasti ja häirintään ei ole puututtu, ja näin ei pidä olla. Myös julkisessa liikenteessä henkilöstö tarvitsee nykyistä parempia toimintatapoja ja työvälineitä häirintään puuttumiseen. Kuten valtuutettu Alametsä nosti esiin, Helsingissä tarvitaan tämän asian edistämiseksi kunnolliset henkilöresurssit. Pelkkä hyvä tahto ei riitä. Maailman toimivimmassa kaupungissa ei mielestäni voi olla häirintää. Täällä pitää olla nollatoleranssi häirinnälle.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Käsittelyssä tosiaan todella tärkeä ja hieno aloite, ja hyvä, että saatiin vielä parannus kaupunginhallitusvaiheessa tähän vastaukseen. On surullista, että joudumme kerta toisensa jälkeen palaamaan näihin resurssikysymyksiin täällä valtuustossa, niin kuin Alviina Alametsä täällä nosti tärkeästi esille. Mutta lähinnä tämä on surkukupaisaa, ja surkukupaisaa tietenkin on myös se, että sekä tässä tämän aloitteen kohdalla että edellisessä kokouksessa ? kyse sukupuolitietoisesta budjetoinnista, täällä pitävät puheenvuoroja pääasiassa naiset. Tämähän on mitä talouspoliittisin kysymys, että resursoidaanko näihin kysymyksiin oikeasti rahaa. Nämä eivät etene itsestään, joten kysyisin nyt Sarvilinältä, kun pormestari ei täällä ole paikalla ja pormestari tosiaan muutama kuukausi sitten täällä sanoi, että tämä asia otetaan vakavasti ja tämä hoidetaan kuntoon, että millä tavalla tämä asia on hoidettu kuntoon, kun edelleen tilanne on yhtä paha ellei huonompi.

Valtuutettu Kari

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

30.5.2018

Haluaisin kiittää valtuutettu Aroa tästä tosi arvokkaasta ja tärkeästä ja äärimmäisen ajankohtaisesta ja monelle kipeästä aloitteesta. Meillä oli eilen tilaisuus tuolla yliopiston Tiedekulmalla, ja oli itselleni yllätys se, kuinka tupaten täynnä tila oli siinä vaiheessa, kun annettiin naisille tila puhua kaikesta siitä epäasiallisesta ja häiritsevästä ja alistavasta käytöksestä, jota he olivat joutuneet kestäämään niin opiskeluiden kuin työelämän aikana.

Vihreissä nuorissa, vihreässä puolueessa ja monissa muissakin tahoissa on erilaisten tapahtumien lomassa koulutettu ja otettu käyttöön tällainen häirintäyhdyshenkilökäytäntö, jossa kaikki tilaisuuksiin tai tapahtumiin osallistuvat tietävät, kuka on se henkilö, jolle mennään puhumaan, kuka on se ihminen, johon voidaan nojata silloin jos kohtaa epäasiallista käytöstä, ja tämäntyyppistä toimintaa olisi suvaittavaa nähdä myös esimerkiksi helsinkiläisissä kouluissa, kun vaikka koulubileistä järjestetään.

Apulaispormestari Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä sinänsä kaupungin henkilöstöä koskevassa aloitteessa tai tässä keskustelussahan viitattiin myös kouluilla olleisiin erittäin ikäviin seksuaalisen häirinnän tapauksiin. Meillä jo silloin, kun tämä Kallion lukion vastaava tapaus tuli esiin, tehtiin tuolla toimialalla päätös siitä, että opettajia koulutetaan tunnistamaan seksuaalista häirintää, ja se on valmisteilla. Toisaalta halutaan madaltaa kynnystä ilmoitusten tekemiseen, ja tekeillä on sähköinen työkalu, jonka avulla on helpompi antaa sitä palautetta. Myös erilaisiin hyvinvointitutkimuksiin, jota opiskelijoille ja oppilaille teetetään, pyritään tämäntyyppisiä kysymyksiä lisäämään, jotta olisi mahdollisimman matala kynnyksen tämäntyyppisten ilmoitusten tekemiseen.

Kiitoksia.

Ledamoten Wallgren

Arvoisa puheenjohtaja. Bästa fullmäktige.

Haluaisin korostaa sitä historiallista kokemusta, joka meillä on viimeisen 200 vuoden ajalta, että seksuaalisen häirinnän ehkäisy ja samaten kaikki tasa-arvotyö on kaikille – miehille, naisille kaikille sukupuolille – vapauttavaa, ja toivon, että nähtäisiin varhaiskasvatuksen ja peruskou-

30.5.2018

---

lun rooli ja mahdollisuus siinä, että korostetaan sitä, kuinka tasa-arvotyö ja tällaisen epäasiallisen käytöksen estäminen on meille kaikille aina hyväksi. Tässä työssä ei saa myöskään sulkea silmiään siltä, että miesten osuus on usein merkittävästi kielteisempi kuin naisten. Poikien ja miesten kasvattaminen tietoisuuteen siitä, että meille kaikille on hyväksi, että tällainen epäasiallinen käytös estetään ja tasa-arvo edistyy, on merkittävä osa kasvatustyötämme.

Valtuutettu Sivonen

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluan kanssa kiittää valtuutettu Aroa tästä aloitteesta. Todella tärkeä aloite. Vihreiden nuorten puheenjohtajana haluan vähän kommentoida valtuutettu Karin viittausta häirintäyhdyshenkilökäytäntöihimme. Olemme ehdottaneet, että häirintäyhdyshenkilöt pitäisi olla kaikissa puolueissa ja yhdistyksissä, mutta minkä takia ei myös kaupungilla. Häirintäyhdyshenkilö on todella helppo ja hyvä tapa siihen, että jokainen yhteisön jäsen tietää, kehen ottaa yhteyttä, kenelle mennä juttelemaan, jos kokee häirintää yhteisössä.

Kiitos.

Valtuutettu Aro

Halusin oikeastaan vain antaa tällä tukeni Alviina Alametsän huomiolle ja mitä myös Veronika Honkasalo nosti esiin ja esittää myös kysymyksen meidänkin ryhmämme puolesta, että millä tavalla kaupunki aikoo turvata tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön resursoinnin, koska tilanne todellakin näyttää tällä hetkellä huolestuttavalta ja toimikuntien työ on käytännössä halvaantunut. Eli tähän pitää löytää pikaisesti joku ratkaisu.

Ledamoten Biaudet

Ordförande.

Jag var också orolig för hur det ser ut för jämställdhetsarbetet och lika-behandlingsarbete i de här delegationerna eller nämnderna eller vad de heter, på grund av att det är helt nödvändigt för dem att också ha resurser och tjänstemän som har möjlighet att jobba med de frågorna som de här förtroendevalda måste jobba med.

30.5.2018

Syrjintä ja häirintähän on siinä mielessä ongelmallinen, että ne ovat todella vaikeita käsitellä aina, jollemme me luo sellaisia ympäristöjä tai työympäristöjä, joissa on turvallista tuoda esille näitä kysymyksiä ilman että joutuu tavallaan rangaistuksi tai halveksutuksi tai jotenkin naurunalaiseksi. Siksi on niin tärkeätä, että ne mekanismit ovat olemassa. Mutta yhtä tärkeää, kuten täällä on sanottu, on se että, johdossa olevat ja esimiehet ovat koulutettuja niin, että he tavallaan esimerkillään pystyvät luomaan sellaisen tilanteen, että on halua korjata, halua oppia, halua muuttaa toimintatapoja. Ei ole sellaista järjestelmää, jossa se voidaan saada kerrasta poikki, ja kaikki tietävät heti, miten ei sovi toimia, koska ympäristö muuttuu. Mutta on tärkeää ymmärtää tämän dynaamisuus, että koko ajan voi oppia ja voidaan parantaa, silloin kun kysymys on erityisesti kielellisestä häirinnästä. Kielellinen häirintä voi jopa olla syy esimerkiksi työmarkkinoiden segregaatioon. ? poliisitutkimuksista tanskalaisen poliisin piirissä esimerkiksi yksi syy siihen, että naiset jäivät pois poliisin työstä suuremmissa määrin, oli se jargon ja se puhetapa, jolla halveksuvasti puhuttiin naisista tai vitsailtiin ikään kuin naisista. Tämä on hyvin tärkeä kysymys.

Valtuutettu Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Minäkin haluaisin nyt nostaa esiin tätä kysymystä, jonka valtuutettu Alametsä nosti keskustelussa koskien tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyömme resursointia tässä kaupungissa. Viitaten nyt osin valtuutettu Honkasalon puheenvuoroon haluan näin etupenkistä ja sosiaalisen sukupuolisen edustajana sanoa, että minunkin on vaikea ymmärtää, miksei tätä asiaa ole vielä saatu hoidettua paremmalle tolalle. Meillä on strategia, joka on yli 8 kuukautta sitten jo hyväksytty ja jossa hyvin selkeästi myös nostetaan tasa-arvoa ja tasa-arvotyötä ja sen kehittämistä eteenpäin. Silti edelleenkin meillä on resursoinnin kanssa merkittävä ongelma. Kun ei puhuta mitenkään kovin suurista rahoista, koska kovin monesta ihmisestä tähän kyse ei ole, olisin odottanut ja toivonut, että tämä olisi saatu hoidettua nopeammin.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan tässä yhteydessä nostaa esille sen, että emme saa unohtaa sitäkään, miten äärimmäisiä tilanteita voi syntyä. Ilta-Sanomissa kerro-

30.5.2018

---

taan tänään tapauksesta, jossa sarjakuristaja sai pitkään ahdistaa nuorta naista ja miten sitten oli vaikeata edes saada turvattua oma elämänsä tämän ihmisen kannalta. Mielestäni meidän poliitikkojen pitää vakavasti miettiä, mikä yhteiskunnassamme on vialla, kun tällaista esiintyy, koska kyllä tässä yhteiskunnassa on jotakin vialla.

Valtuutettu Vartiainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Minusta tämä aloite on hyvä ja hyvin muotoiltu. Minä pidän sitä järkevänä. Minun vaatimaton pointtini on vain se, että mielestäni on pikkaisen pinnallista ajatella, että eteneminen tällaisessa asiassa edellyttää nyt nimenomaan lisää menoja tai virkoja, kun eihän tällaista isoa kulttuurinmuutosta kuitenkaan millään puolikkaalla tai yhdellä viralla saada aikaan, vaan käyttäen hyväksi kaikkia niitä työelämän ja sosiaalisen elämän kehittämisen resursseja, joita meillä on jo paljon. Meillä on erilaisia kehitystoimikuntia ja johtoryhmiä ja tasa-arvotoimikuntia ja luottamushenkilöitä, ja meidän pitäisi se saada tällaisella läpäisyperiaatteella tänne. Minusta se on vähän pinnallinen ajatus, että jos me pyrimme erilaiseen sosiaaliseen ja säädettyyn normistoon, niin sitten tarvitaan aina uusi virka tai jotain sellaisia resursseja sen toimeenpanemiseksi.

Kiitos.

Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)

Olipas surullinen puheenvuoro Vartiaiselta. Siis tasa-arvo on asia, joka ei itsestään etene. Sen osoittavat lukuisat tasa-arvotyötä ruotineet tutkimukset. Meillä elää vahvasti sellainen illuusio siitä, että joko meillä on nuori sukupolvi, joka on valmiiksi kasvanut ja saanut äidinmaidon mukana tasa-arvon. Että tämä on vain hyvästä tahdosta kiinni. Mutta se ei mene näin. Jos meillä ei ole panostettu kaupungissa siihen, että tämän asian edistäminen kuuluu nimenomaisesti tietyillä henkilöillä, jotka ovat siinä vielä koulutettuja ja alan asiantuntijoita, nämä asiat eivät vain hyvän tahdon varassa etene tässä kaupungissa. Me olemme nähneet sen. Tässä Katju Aro toi esimerkiksi hyvin esille aloituspuheenvuorossaan, minkälaisia ongelmia on silloin kun tähän ei ole palkattu henkilöstöä tarpeeksi. Se johtaa juuri siihen, että me operoimme esimerkiksi harhaisen tiedon tai vaillinaisen tiedon varassa ja me emme edistä niitä oikeita asioita. Kyllä tämä on asia, joka vaatii ihan oikeata resursointia. Aivan varmasti.

30.5.2018

Valtuutettu Kivekäs (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Vartiainen on toki täysin oikeassa siinä, että mikään yksittäinen virka ei varmasti korjaa tasa-arvon kysymyksiä eikä muuta tätä kaupunkia täysin tasa-arvoiseksi. Mutta ei vie tasa-arvoa eteenpäin sekään, että jokaiseen asiaa koskevaan keskusteluun käännetään jokainen kivi, jos sen alta vaikka löytyisi jokin vasta-argumentti, jolla vastustaa mitä tahansa tasa-arvoon liittyvää. Tällaisinkin valitettavasti esiin tyy. Meidän strategiassamme lukee, että käynnistetään tutkimuspohjainen hanke tasa-arvon edistämiseen. Valtuutettu Vartiainen entisenä tutkimuslaitoksen johtajana varmasti hahmottaa, että tutkimuspohjaista hanketta ei voi tehdä ilman että joku siinä tekee töitä.

Valtuutettu Hernberg (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Minua kyllä lähinnä hämmästyttää ihan hirveän paljon, kun kuulen poliitikon puhuvan asenneilmapiirin muokkaamisesta, koska meidän tehtävämme poliitikkoina on nimenomaan huolehtia siitä, että tavoitteiden toteuttamiseksi on käytettävissä riittävät ja oikein kohdistetut resurssit. Kun katsoo tuota aloitevastausta, siinä on lueteltu suuri määrä toimia tämän seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseksi ja kitkemiseksi. Kuka hemmetti ne sitten tekee, jos ei meillä ole kaupungilla yhtään työntekijää tai meillä on se puolikas työntekijä, jonka rooteliin se oikein kuuluu? Sitä minä kyllä nyt tässä hämmästelen. Kyllä tämä on ihan mitä suurimmassa määrin resurssikysymys.

Valtuutettu Aro (vastauspuheenvuoro)

Tämä oli todellakin ikävä puheenvuoro lähinnä sen takia, että se toistaa täsmälleen sen saman argumentin, joka kuullaan ihan joka ikinen kerta, kun tasa-arvoa yritetään edistää millään tavalla. Eli tasa-arvo on hyvä tavoite niin kauan kuin se ei maksa. Tasa-arvo ei saa maksaa. Nyt ymmärrän, että tässä huolestuttaa nyt kustannuskuri, mutta anteeksi, tässä tuli kyllä esille myös valtuutettu Vartiaisen tietämättömyys asiasta, koska kyseessä on kuitenkin nyt 2 toimikuntaa, joilla ei ole edes tällä hetkellä kunnollista esittelijää. Jos nyt ajatellaan, että perustetaan toimikuntia, niin ehkä pitää saada heille kuitenkin sitten myös sellaiset

30.5.2018

---

toimintaedellytykset, että nämä toimikunnat voivat kokoontua. Jos me päätämme toteuttaa kaupungissa tasa-arvohankkeen, niin ehkä sillä tasa-arvohankkeellakin kuitenkin pitäisi olla jonkinlaisia työntekijöitä erityisesti kun tarkoitus on tosiaan tuottaa uutta tietoa ja tutkimusta.

Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Toimivaa kaupunkia, toimivaa organisaatiota ei minun nähdäkseni mitata niinkään siinä, kuinka paljon siellä tapahtuu sitä seksuaalista häirintää. Toki sekin on siinä tärkeä mittari, mutta tärkeämpi paljon on siinä, miten siihen tapahtuneeseen seksuaaliseen häirintään tai sukupuoliseen häirintään puututaan, koska se antaa sen kuvan siitä, millä tavalla sen organisaation kulttuuri. Onko siellä tällainen sormien läpi katsoamisen kulttuuri, pojat ovat poikia, vai onko se sellainen kulttuuri, että siihen todella osoitetaan, että tämä käyttäytyminen ei ole hyväksyttävään.

Silloin kun palvelin puolustusvoimissa, tätä ruvettiin selvittämään tätä seksuaalista häirintää siellä, ja sitähän tuli esille näitä tapauksia. Sitten syytettiin, että nyt teillä tapahtuu jotenkin erityisen paljon sitä. Minä vastaan aina, että ei meillä sitä erityisen paljon tapahtunut, vaan meillä vain osoitettiin, että se ei kuulu tähän laitokseen millään tavalla. Sen takia siihen puututtiin hyvin voimakkaasti. Kyllä minä ymmärrän sen, että silloin kun johonkin asiaan puututaan, silloin siihen täytyy myös resursseja kohdentaa. Ymmärrän tämän Vartiaisen huolen siitä, että ei se nyt saisi kauheasti maksaa, mutta kyllä minä ymmärrän sen, että pakokohan siihen jollakin tavalla on resursseja kohdentaa, jos siihen kerran halutaan puuttua ja antaa se signaali, että tätä me emme täällä Helsingissä hyväksy.

Ledamoten Biaudet (replik)

Ymmärsin, että valtuutettu Vartiainen sitä pointtia, että on varmaan näin, että yksi virkamies ei voi muuttaa kaikkia eikä voi muuttaa meidän toimintatapojamme. Mutta koska me tarvitsemme järjestelmällistä tasa-arvon edistämistä, häirinnän vastustamista, purkamista, ehkäisemistä, korjaamista, se edellyttää kyllä sellaista osaamista ja määrätietoisuutta, että siihen tarvitaan myös voimavaroja ja osaava henkilö. Siinä mielessä me olisimme eri tilanteessa nyt 2018, jos tasa-arvo olisi edennyt itsestään. Onhan se meille jokaiselle varmaan aika suuri shokki, että Me too on paljastanut, me olemme kantaneet tällaisia likaisia salaisuuksia,

30.5.2018

---

joita me emme edes ole uskaltaneet kertoa, miten meitä on loukattu meidän sukupuolemme takia. On kyllä aika toimia määrätietoisesti ja ammattimaisesti.

Kansliapäällikkö Sarvilinna

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on tullut useammalta eri valtuutetulta aika lailla samansisältöinen kysymys tästä tasa-arvotyön ja yhdenvertaisuustyön resursoinnista kaupungissa. Vaikka tässä viitattiin pormestarin joku aika sitten pitämään puheenvuoroon, niin oikeastaan ehkä kysymys kuitenkin kohdistettiin oikeaan tahoon sen takia, että ainakin siltä osin, kun kyse on kaupunginkanslian resursoinnista, sehän on kansliapäällikön vastuulla oleva asia. Ja se on ihan totta, ja se on tässä ihan viime aikojen, muutamana viime viikon keskustelussa tavallaan tullut aika näkyvästi esille se tasa-arvotoimikunnan ja yhdenvertaisuustoimikunnan tilanne. Ja se, että on totta, että se tuki, joka näille toimielimille tällä hetkellä on käytävissä, ei riitä siihen, että ne toimielimet pystyisivät kunnolla toimimaan. Tätä asiaa ei ole vielä korjattu, mutta se korjataan. Käytännössä se aikaikkuna, jossa realistisesti voidaan puhua, on se, että siinä vaiheessa, kun syyskaudella istunnot tai kokoukset uudestaan alkavat, tämä asia on järjestyksessä. Tässä nyt ennen juhannusta ei kyllä saada mitään aikaan.

Mitä tulee sitten eräisiin muihin puheenvuoroihin tässä, niin kuitenkin on niin, että kansliapäällikkökin ja kaupunginkanslia toimivat valtuuston hyväksymän talousarvion puitteissa. Eli ei ole olemassa sellaista uutta tai lisäresurssia, jonka pystyisi tässä asiassa ohjaamaan nyt tähän käyttöön. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että ne voimavarat, jotka kaupunginkansliassa ovat käytössä kaikenlaisiin tarkoituksiin, niin osa niistä ohjataan toisella tavalla niin että tämä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyötä koskeva asia saadaan järjestykseen.

Ainakin pari puheenvuoroa liittyivät myös tähän tasa-arvohankkeeseen, joka on strategiassa erikseen mainittu. Sen valmistelutyö on kesken. Sitähän ei ole tuotu päätöksentekoon vielä, mitä se tarkkaan ottaen pitää sisällään. Sen hankkeen resursointi päätetään erikseen siinä vaiheessa, kun se on siinä kohtaa valmistelua.

Mutta ehkä päätän kuitenkin siihen, että vaikka tässä nyt olen kertonut kaupunginkansliasta ja sen resurssitilanteesta, niin toki on niin, että tämä ei ole pelkästään kaupunginkanslian asia. Tasa-arvotyö ja yhdenvertaisuustyö kuuluu koko kaupunkiorganisaatioon, itse asiassa laa-

30.5.2018

---

jemmin koko yhteiskunnalla, ja meillä ovat monet toimialat tai ovat kaikki toimialat, hyvin monet muut osa tästä kaupungista, jotka myös tekevät omilla resursseillaan sitä käytännön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä, josta tässä nyt on aika paljon puheenvuoroja käytetty. Kanslialla on toki se koordinoiva rooli, ja sen roolin parempi haltuun ottaminen ja myös toimielinten toiminnan mahdollistaminen ovat sellaisia, joihin tässä nyt panostetaan jatkossa tämänhetkistä paremmin.

Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos kansliapäällikölle nyt tästä selkeäsanaisesta puheenvuorosta. Eli tulkitsin nyt tätä puheenvuoroa sillä tavalla, että asia tosiaan hoidetaan nyt kuntoon. Tämä huoli on nyt vastaanotettu, ja tämä toimikuntien työ turvataan tässä pikemminkin kesän aikana. Sitten tästä tasa-arvohankkeesta tulee siis erillinen päätös, ja siinä yhteydessä päästään vielä vaikuttamaan tähän rahoituspohjaan. Tietenkin sitten syksyn budjettineuvottelut ovat se totinen paikka meillä poliitikoilla vaikuttaa siihen, että me todella resursoimme tähän tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön, joka nyt siis näyttää siltä, että resurssit eivät riitä. Mutta kiitos kansliapäällikölle tästä puheenvuorosta.

Valtuutettu Vartiainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Minun mielestäni on vain pikkaisen hassu ajatus, että jotenkin ihmisen halua lisätä tasa-arvoa ja hyvää kohtelua organisaatiossa mitattaisiin sillä, kuka on valmis käyttämään siihen eniten julkista rahaa, kun ne rahat ovat kuitenkin aika pieniä kaikissa tapauksissa verrattuna tämän toiminnan kokonaisuuteen. Ihan niin kuin täällä Sarvilinna sanoi, niin meillä on kaikenlaisia toimielimiä, joiden toimintaan me voimme nyt täällä sitten näillä päätöksillä suunnata. Ja työelämä on täynnä erilaisia kehittämistoimikuntia. Eihän tällaisia asioita mittaa se, miten paljon nyt käytetään sitten jotain nimenomaista uutta rahaa, kun me yritämme muuttaa kokonaista toimintakulttuuria. Sitä minä vain yritin sanoa. Se on ihan kummallinen mittari tasa-arvohalukkuudelle, että pitääkö lisätä julkisia menoja.

30.5.2018

Valtuutettu Kivekäs (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa valtuutettu Vartiainen.

Eihän kukaan ole sanonut, että mittaisimme halua edistää tasa-arvoa sillä, paljonko haluaa käyttää julkista rahaa. Ymmärrän hyvin, että tällainen ajatus kuulostaisi kummalliselta. Sen sijaan ainakin itse olen sanonut ja muutamat muutkin ehkä, että tavallaan voidaan mitata halua edistää tasa-arvoa sillä, puhuuko se puolesta vai sitä vastaan.

Valtuutettu Hernberg (vastauspuheenvuoro)

Samaa mieltä edellisen puhujan kanssa, ja lisäksi tässä sen, että tässä tähän nimenomaan ei nyt missään tapauksessa ole kyse siitä, että kilpaillaan siitä, että kuka käyttää tähän asiaan eniten rahaa, vaan ollaan huolissaan siitä, että tähän asiaan ei ole riittävästi resursseja, että niitä esimerkiksi tässä aloitevastauksessa listattuja toimenpiteitä oikeasti saataisiin tehtyä. Kyllähän se nyt on kummallista, että tämä on kuitenkin strategiassakin kirjattu asia, ja sitten tähän ei ole allokoitu riittävästi henkilöstöresursseja, että tälle asialle ylipäätään voitaisiin tehdä mitään. Se on mielestäni tosi valitettavaa, että tätä asiaa vähätellään sanomalla, että nyt tässä jotenkin yritetään olla ylihurskaita ja kilpailla resurssien käytöstä, kun siitä ei todellakaan ole kysymys.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Minusta Vartiaisen puheenvuoro on tosi tarpeellinen ja tähdellinen juuri sen takia, että se osoittaa, miten tarpeellinen ja tähdellinen on tuo itse aloite ja se strategiakirjaus, koska eihän tässä nyt ensi sijassa puhuta rahasta, vaan siitä, miten me saamme ne yhdessä sovitut tavoitteet siddottua hallinnon valmisteluun. Tämä on tämä kuvio. Eivät ne asiat rahalla ratkea sinänsä, mutta ilman rahaa ja tällaisia päätöksiä, millä strategiat toteutuvat tai tutkimukset, joita on luvattu tehdä tai halutaan tehdä yhteisesti, että niitä valmistellaan. Valitettavasti hallintomekanismimme täällä valtuustossa on lähinnä budjettikäsittely, ja silloin se leikkaa budjettia. Mutta ei tänne ole lisärahoja... Se ei ole se pointti, vaan olemassa olevia rahoja allokoidaan tähän työhön, jonka yhdessä koemme tarpeelliseksi. Ehkä joku muu osaa muotoilla tämän rautalangasta vielä paremmin tuolle Vartiaiselle.

30.5.2018

Valtuutettu Vartiainen (vastauspuheenvuoro)

? sanoi äsken, niin se kuulostaa siltä, mitä itse ajattelen, että ehkei tässä nyt sen kummempaa rautalankaa tarvita. Minusta tämä aloite olin hyvin laadittu. Täällä puhutaan toimenpideohjelmasta ja koulutusohjelmasta ja viestinnästä ja sanotaan, että aloitteen kustannusvaikutukset ovat pienet. Sitten ? tätä aloitetta seuranneesta keskustelusta ehkä sain sitten virheellisen kuvan, mutta sain sen kuvan, että jotkut olivat sitä mieltä, että tarvitaan uusia virkoja ja lisää rahankäyttöä. No, jos ymmärsin väärin, niin hyvä niin. Mutta nämä on minusta muotoiltu oikein hienosti, ja niin kuin täällä on sanottu, ehkä meidän täytyy yrittää sitten ohjata paremmin niitä resursseja, joita meillä on, jotta todella saadaan toiminnan muutos aikaan. Täällä sanotaan, että tätä mitataan sillä, ketkä puhuvat tasa-arvon puolesta. Minä ainakin puhun tasa-arvon puolesta.

Valtuutettu Aro (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Haluan selventää valtuutettu Vartiaiselle, että on aivan totta, että tämän nimenomaisen aloitteen kustannusvaikutukset ovat verrattain pienet, mutta tässä nostettiin esille myös toinen ongelma, eli tämä aloite on jätetty joulukuussa, ja sillä välin on käynyt ilmi, että meidän näiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikuntiemme työ on aliresursoitua. Ne ovat kuitenkin niitä ohjaavia elimiä, jotka sitten tätäkin aloitetta veisivät tavalta tai toisella eteenpäin. Ja sen takia nyt on käynyt ilmi, että meidän siis resurssivajeemme on paljon suurempi kuin oli aikaisemmin tiedossa.

Valtuutettu Sivonen

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä jätin juuri systeemiin seuraavanlaisen ponnen:

Hyväksyessään aloitevastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää häirintäyhdyshenkilökäytännön tuomista myös kaupungin organisaatiossa oleville työpaikoille, erityisesti kouluihin.

Niin kuin äsken vähän sanoin, nämä häirintäyhdyshenkilöt ovat siis yhteisössä nimettyjä henkilöitä, mielellään ainakin 2 kappaletta, joille voi kertoa kokemastaan häirinnästä ja jotka on koulutettu toimimaan tilan-

30.5.2018

---

teessa, kun häirintää ilmenee yhteisössä ja näin ollen osaavat tukea uhria ja edistää näiden häirintätilanteiden ratkaisemista. Niille täällä, ketkä ovat huolissaan kustannuksista. Häirintäyhdyshenkilöt eivät lisää kustannuksia, jos yhteisössä ei tapahdu häirintää. Jos taas tapahtuu, minun mielestäni siihen on aika tärkeää puuttua, ja näin ollen myös häirintäyhdyshenkilöiden kouluttaminen on tärkeää ja siihen kannattaa laittaa rahaa.

Kiitos.

Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Täältä vastauspuheenvuoroista ei pysty kannattamaan pontta, mutta siis on hyvä, mutta lisäksi sinne vielä oppilaitokset, ammatilliset oppilaitokset. Itse asiassa kouluterveyskyselyn muukaan ammatillisessa koulutuksessa olevat tytöt kokevat seksuaalista häirintää ja väkivaltaa enemmän kuin esimerkiksi lukiossa opiskelevat. Nämä ammatilliset oppilaitokset olisi tosi tärkeää sinne liittää mukaan. Siellä ei välttämättä ole edes sitä vertaa sitä työtä seksuaalista väkivaltaa ja häirintää vastaan kuin sitten kouluissa.

Valtuutettu Sivonen (vastauspuheenvuoro)

Minä ymmärsin, että myös ammatilliset oppilaitokset sisältyisivät tähän kaupungin organisaatioon, ja sitten kun vielä erikseen mainitsin, että koulut. Mutta toki voidaan valtuutettu Honkasalon kanssa pohtia, miten tämä saadaan vielä paremmaksi. Olen totta kai samaa mieltä, että myös ammatillisissa oppilaitoksissa pitää ottaa huomioon häirintäyhdyshenkilökäytäntö.

Valtuutettu Kari

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannattaisin tätä valtuutettu Sivosen pontta. Ja itse ainakin tulkitsisin ? tismalleen samaa mieltä valtuutettu Honkasalon kanssa siitä, että on tärkeitä, että me katsomme kaikkia oppilaitoksiamme, mutta tulkitsen kyllä tätä pontta niin, että ne tässäkin muotoilussa tähän kuuluvat. Ja varmasti myös virkakunta kuuntelee ja ymmärtää, mitä tässä ponnessa myös tarkoitetaan.

30.5.2018

Kiitos.

Valtuutettu Sivonen (vastauspuheenvuoro)

Eli muokkasin juuri pontta niin, että käsittääkseni sen nyt pitäisi olla ponsimuodossa.

Hyväksyessään aloitevastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet häirintäyhdyshenkilökäytännön tuomisesta myös kaupungin organisaatiossa oleville työpaikoille, erityisesti kouluihin ja oppilaitoksiin.

Sisäl-, mahtavaa.

Kiitos.

Valtuutettu Alametsä

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

Kiitän valtuutettuja hyvistä puheenvuoroista ja kansliapäällikköä tästä sitoumuksesta. Toivottavasti me saamme uusia työntekijöitä luvatus mukaisesti ennen syksyä emmekä joudu enää silloin käymään uudelleen tätä samaa keskustelua, koska tämä alkaa tuntua vähän Päiväni murmelina -elokuvalta. Mutta samalla haluaisin vedota, että tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyötä tekemään palkattaisiin henkilöitä, jotka ovat alan asiantuntijoita. Eli ei riitä, että siirretään vain kaupungin jostain toimesta joku tekemään vaikka osa-aikaisesti näitä asioita, vaan tarvitaan ihan oma asiantuntemus ja omat tekijät tälle työlle. Emmehän me siirtäisi kaupungin sisällä myöskään vaikka arkkitehtiä tekemään sydänkirurgiaa. Eli tavallaan pitäisi ymmärtää, että tämä on myös ihan oikea asiantuntemuskysymys eikä joku asia, mitä tehdään vaikka oman työn ohessa vasemmalla kädellä. Sen takia siihen sitä resurssiakin tarvitaan.

Valtuutettu Vartiaiselle sanoisin, että tavallaan ymmärrän pointin siitä, että tämä on tietysti laaja keskustelu, mihin tarvitaan meidän kaikkien tukea ja sitä asennemuutosta. Mutta tasa-arvoa ei suinkaan mitata siinä, kuinka paljon rahaa asiaan on käytetty. Sitä mitataan niin, että tutkitaan, väheneekö häirintä vai lisääntyykö se. Tutkitaan, kuinka puuttuminen onnistuu, kuinka häirintää kokeneille annetaan tukea. Tehdään

30.5.2018

---

selkeä mittarillinen strateginen toimenpideohjelma, järjestetään koulutusta ihan varhaiskasvatustasolta ammattilaisista työnantajiin saakka ja toteutetaan ne toimenpiteet, mitä valtuusto on linjannut. Mielestäni valtuustolla on nyt varsin selkeä tahtotila tässä asiassa, ja kiitän teitä siitä.

Valtuutettu Diarra

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos, Aro, tästä mahtavasta aloitteesta, ja kannatan Sivosen tekemää pontta. Silloin kun mikäli toivottavasti tehdään kaupungille tällainen häirintäyhdyshenkilö kaikkiin oppilaitoksiin ja kouluihin, toivon, että tässä suunnittelussa otetaan huomioon myös oppilaskunnat ja oppilaskuntien rooli siinä, miten nämä opiskelijat ja oppilaat pystyvät itse tavallaan osallistumaan siihen työhön ja antamaan sen näkökulmansa siihen, mikä on se tapa, mikä heidän oppilaitoksessaan toimisi parhaalla tavalla. Toivottavasti myös ? että osallistetaan Ruutia eli meidän nuorisoneuvostoamme siihen, että he pääsevät mukaan suunnittelemaan tätä järjestelmää.

Kiitos.

Apulaispormestari Pakarinen

Kiitos tästä loistavasta ponnesta, joka on tehty koskien kouluja ja oppilaitoksia. Itsekin kannatan sitä, ja toivottavasti saadaan se käyttöön. Minusta se oli hyvä idea.

Kiitos.

30.5.2018

---

148 §

Esityslistan asia nro 10

VALTUUTETTU EMMA KARIN ALOITE KIVIHILESTÄ LUOPUMISEKSI SALMISAAREN VOIMALASSA

Valtuutettu Kari

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuustoverit.

Tämä ei sinänsä ole uusi asia. Myös tämä valtuusto on keskustellut tästä samasta aiheesta jo aikaisemmin, sillä meillä on ollut pitkään tiedossa se, että kivihiilen polttaminen Helsingissä on lopetettava – ja se on lopetettava pian. Ei pelkästään sen takia, että Pariisin ilmastosuojituksen toteuttaminen ja ilmastomuutoksen pysäyttäminen itse asiassa edellyttävät sitä, että joka ikinen kivihiilivoimala Euroopassa lopetetaan 2020-luvun aikaan. Joka ikinen. Ja tässä tilanteessa, jossa koko maailma käy kamppailua ilmastomuutosta vastaan, Helsinki ei voi olla ilmastopolitiikan vapaamatkustaja. Fossiilisista polttoaineista, niin kivihiilestä kuin turpeesta, on luovuttava.

Tässä aloitevastauksessa sanotaan, että Helen valmistelee kehitysohjelman jatkolinjauksia, joiden tavoitteena on kivihiilen käytön lopettaminen 2030-luvulla. Kuitenkin tämän maan hallitus on tuomassa kivihiilen energiakäytön kieltävän lakiesityksen eduskuntaan jo ensi syksynä, ja tämä laki lopettaisi kivihiilen polttamisen Suomen voimalaitoksissa vuonna 2029. Eli nämä suunnitelmat lopettaa kivihiilen polttaminen joskus 2030-luvulla ovat aivan liian myöhäisiä. Sen takia itse asiassa haluaisin tässä kohtaa myös kuulla, millä aikataululla nämä Helenin suunnitelmat kivihiilestä luopumiseksi Salmisaarella oltaisiin tuomassa valtuuston käsittelyyn. Tämä on asia, joka meidän olisi tässä kohtaa hyvä tietää.

Tämän kivihiilikiellon voimaan astumiseen on siis noin 10 vuotta aikaa. Me olemme jo tässä vaiheessa ihan liian myöhään liikkeellä, ja me tiedämme samaan aikaan myös sen, että kivihiilen korvaaminen pääosin vain puuta polttamalla ei ole ilmaston eikä luonnon kannalta kestävä. Avoin keskustelu Helsingin energian tuotannosta on kuitenkin todella vaikeaa, koska Helenin suunnitelmat eivät liikesalaisuuksien takia ole julkisia. Mutta siitä pitää voida keskustella, koska helsinkiläiset omistavat Helenin, ja kaukolämmön tuotanto on Helsingin suurin päästölähde.

30.5.2018

2000-luvun lämpöjärjestelmän pitäisi perustua minimaaliseen polttamiseen. Silloin maalämpö, kiinteistöt ja muut hukkalämmön lähteet pitäisi ottaa mukaan kaukolämpöjärjestelmän tuottajiksi. Sen takia teen seuraavat 2 pontta:

Valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus tuoda valtuustolle vaihtoehtoiset suunnitelmat luopua kivihiilien poltosta energian tuotannossa 2020-luvun aikana.

Ja toinen:

Valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet avata kaukolämpöverkko myös muiden energiantuottajien käyttöön, jotta olemassa olevat Helenin ulkopuoliset lämmönlähteet ja yksityinen investointihalua saadaan tehokkaasti hyödynnetyiksi.

Nämä siis sen takia, että paitsi me noudattaisimme tämän maan lainsäädäntöä niin me myös olisimme se yrittäjäystävällinen kaupunki, joka tämäkin strategia tälle valtuustolle linjaa.

Valtuutettu Modig

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan molempia valtuutettu Karin tekemiä ponsia. Ne ovat erittäin tärkeitä, ja ne olisi tärkeitä saada täällä hyväksytyä. Valtuutettu Kari kuvasi tuossa hyvin tätä koko tilannetta, missä me olemme, ja kyllähän nämä hiilikasat pääkaupungin keskellä ovat häpeällisiä ja noloja. Jos me oikeasti haluamme pitää kiinni siitä Pariisin sopimuksesta, jonka me olemme allekirjoittaneet, se todella siis velvoittaa meitä, ja se tarkoittaa sitä, että 2020-luvun aikana kaikki kivihiilivoimalat on suljettava. Sen takia tämä hallituksen linjaus kivihiilen kiellosta on hyvä, mutta koska me olemme väistämättä myöhään liikenteessä, olisi esimerkiksi, että Helen ja Helsinki näyttäisivät tässä nyt esimerkkiä ja toimisivat sen mukaan, mitä ilmastotiedekin meille kertoo.

Siitä hallituksen linjauksesta ongelmallinen asia, joka myös Heleniin liittyy, on se, että kun on linjattu, että biomassalla ja kaiken, suurimmaksi osaksi puun polttamisella korvattaisiin tätä kivihiiltä, niin se on kyllä hölmöläisten hommaa, joka vie meidät pahimmillaan ojasta allikkoon eikä oikeastaan auta mitään, koska nämä hallituksen linjaukset siitä, kuinka paljon metsien hakkuita lisätään, niin se matikka ei yksinkertaisesti ilmaston kannalta ynnäydy, ei sitten millään. Puhumattakaan

30.5.2018

---

luonnon monimuotoisuudesta, jos metsiemme puumäärä puolittuu 2030 mennessä ja rupeaa sitten vasta kasvamaan. Siinäkin on se ongelma, että se aika jänne, jos meillä olisikin 50 vuotta aikaa pysäyttää ilmastonmuutos, niin se aikajänne voisi toimia, koska ne alkavat kasvattaa hiilinielua vuoden 2030 jälkeen. Mutta kun aikajänne on niin lyhyt, niin se on yksinkertaisesti aivan kestämatöntä. Sen takia kyllä kannustaisin ja toivoisin, että Helen hyvin rohkeasti nyt tulevissa investoinneissa lähtee siitä, että ei seurata tätä hallituksen puunpolttolinjaa.

Valtuutettu Asko-Seljjavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Innostuin erittäin hyvin kovasti tuosta Karin aloitteesta, niistä molemmista ponsista, ja tulen sitten äänestämään niiden puolesta. Mutta se ei vielä ratkaise tätä vaikeata ongelmaa, vaan meidän täytyy jollakin tavalla luoda se energia jotain. Ehdottaisin, että jos ei muuta nyt keksitä, puuta ei pidä polttaa, niin poltetaan sitten maakaasua. Siinä on kuitenkin alempi hiilidioksidituotanto kuin kivihielessä ja puussa. Sitten tätä puuta ei missään nimessä pidä polttaa, vaan luopua kokonaan näistä biovoimaloiden rakentamisesta. Se on aivan silmänlumetta koko juttu.

Valtuutettu Kivekäs

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tosiasioden tunnustaminen on viisauden alku. Ja on tosiasia, että hiilen poltosta täytyy luopua. Se on välttämätöntä ilmastonmuutoksen torjumiseksi. On myös erittäin todennäköisesti pian tosiasia, että siitä tulee laitonta. Päätöstä ei toki vielä ole, mutta erittäin todennäköisesti pian on. Nämäkin ovat nämä lait sellaisia tosiasioita, joihin kaupungin on hyvä vakavasti suhtautua. Se, mitä me voimme valita, on miten korvaamme hiilen polton. Emme ole kuitenkaan mikään ajopuu tässä, vaan meillä on aidosti kuitenkin toimivaa valtaa. Siksi on erittäin hyvä tämä Emma Karin ehdotus, että meille tuodaan skenaarioita eri vaihtoehtoista, miten voimme kaupungin viimeisen hiilivoimalan, Salmisaaren korvata, niin että vaihtoehtona ei ole vain se jo runsaasti kritisoitu puun poltto, vaan haetaan kaikki mahdolliset muutkin vaihtoehdot, minikälaisia skenaarioita voidaan tehdä. Varmaan joku määrä biomassan polttoa siellä voi olla, mutta kyllä tässä on kaikki kivet syytä kääntää.

Ymmärrän, että se ei ole helppoa. Erityisesti lämmityksen osalta ei ole ihan helppoa löytää niitä ratkaisuja, joissa polttamatta hiiltä, polttamatta

30.5.2018

---

fossiilisia polttoaineita ja polttaen mahdollisimman vähän biomassaan saadaan turvattua helsinkiläisille välttämätön kaukolämpö. Mutta se pitää etsiä, ja näitä lähteitä kuitenkin on olemassa. On olemassa hukkalämpöä. On olemassa maalämpöä. On olemassa erilaisia teollisuuden prosesseja, joista voi löytyä ratkaisuja. Tässä tilanteessa kyllä kannattaa jokainen kivi kääntää, jos siellä alla vaikka olisi pari astetta lämpimämpää.

Tämä on lähtökohtana välttämättömyys, ja tämä ponsi kaukolämpöverkon avaamisesta on myös erittäin hyvä. Että selvitetään mahdollisuudet muitakin kuin Helenin lämmönlähteitä käyttöön. Helen on markkinoilla toimiva yhtiö, joka tekee ratkaisunsa kuitenkin viime kädessä perustuen kannattavuuteen, ja niin sen pitää toimia rationaalisesti markkinoilla. Enkä ehdota, että täältä käsin täsmällisesti ohjaisimme, miten Helen investoi. Mutta on silti välttämätöntä, että joku tekee ne investoinnit hukkalämmön hyödyntämiseksi, maalämmön hyödyntämiseksi, erilaisten lämpöteknologioiden mitä vain keksittävässä on. Ja siksi on erittäin paljon syytä selvittää mahdollisuutta avata kaukolämpöverkko useille tuottajille. Jos Helen katsoo rationaaliseksi toiminnaksi markkinoilla, että se ei lähde hakemaan näitä pienempiä lämmön lähteitä ja vaihtoehtoisia toimia, silloin sen pitää olla joku muu. Helsingin kaupungin ainoa mahdollinen vastuullinen linja on sellainen, jossa haetaan ne ratkaisut joko oman energiayhtiömme toimintana tai sitten markkinoilla.

Ei ole yksinkertaista avata kaukolämpöä kilpailulle. Tiedän sen, ja siinä on varmasti jonkin verran mietittävää ja selvitettävää. Mutta kuten sanottua, se on se välttämättömyys, joka on syytä tunnustaa. Me tarvitsemme ne kaikki energialähteet, jotka löytyvät, kaiken hukkalämmön, maalämmön, niin edelleen, ja jonkun on se tehtävä.

Kiitos.

Valtuutettu Hernberg

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kuten tässä on nyt jo monella suulla todettu, hiilen energiakäytöstä luopuminen on monella tapaa kohtalon kysymys. Se on kohtalon kysymys ennen kaikkea ilmastonmuutoksen hidastamisen kannalta. Helsinki on Suomen suurin hiileen perustuvan energian tuottaja, ja ilman hiilen käytön alasajoa me emme kaupunkina mutta myöskään valtakunnallisella tasolla tule saavuttamaan ilmastotavoitteitamme. Kysymys on myös mitä suuremmassa määrin taloudellinen. Hiili on taloudellinen ja

30.5.2018

---

liiketoiminnallinen riski. Yhä useampi rahoituslaitos kieltäytyy rahoittamasta ja institutionaalinen sijoittaja sijoittamasta yrityksiin, joiden omaisuudesta ja tuotannosta suuri osa on sidoksissa fossiilisiin polttoaineisiin. Yhä useampi yritys kieltäytyy käyttämästä hiilellä tuotettua energiaa.

Hiilen käytön alajajosta on nyt tullut myös laillisuuskyseminen. Hiilen käytön vuoteen 2029 mennessä kieltävä laki hyvin todennäköisesti säädetään tänä vuonna. Hiilen käytön alajajo maksaa. Se vaatii suuria investointeja, ja se vaatii myös teknologista kehitystä ja riskinottoa, sillä hiilen korvaamiseen soveltuvat lämmöntuotantomenetelmät eivät ole vielä kaikilta osin kaupallisesti kypsiä.

Näennäisesti helppo ratkaisu olisi korvata hiilen poltto puun poltolla, mutta kuten olen useasti ennenkin täällä todennut, laajamittainen puun poltto on huono ratkaisu. Helsingin lämmittäminen vaatii ensinnäkin käsittämättömät määrät puuta. Helenin osuus on jo nykyisellään 15 % Suomen pelletin käytöstä, vaikka vasta yksi kattila on käytössä. Salmisaareen avattu pellettilaitos, joka on Helsingin mittakaavassa pieni, riittäisi yksin lämmittämään keskikokoisen suomalaisen kaupungin. Puun käytön lisäämiseen liittyy merkittäviä taloudellisia ja liiketoiminnallisia riskejä. Suomessa ei ole puuta riittävästi saatavilla koko Helsingin lämmittämiseen tarpeeksi. Puuriippuvuuden lisääntyessä sekä hinta että saatavuusriski kasvavat ihan merkittävästi. Näennäishelposta ratkaisusta voi tulla yllättävän nopeasti kallis kiviriippa. Tämän lisäksi tietenkin puun polttaminen on ongelmallista luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta. Kuten täällä on jo todettu, puun polttaminen ei myöskään ole aito askel kohti hiilineutraaliutta. Puun polton hiilineutraalius on ainoastaan laskennallista ja perustuu EU-maiden keskinäiseen sopimukseen. On hyvin mahdollista, että tämä sopimus muuttuu ei kovin kaukaisessa tulevaisuudessa. Lyhyesti sanottuna, puun polttaminen vaikuttaa lyhyellä tähtäimellä edulliselta ja helpolta ratkaisulta, mutta meidän pitää katsoa pidemmälle, koska energiainvestoinnit tehdään vuosikymmeniksi eteenpäin.

Hiilestä luopuminen vuoteen 2029 mennessä on Helsingille hyvin suuri haaste, mutta se on kuitenkin haaste, johon meidän kaikella todennäköisyydellä on pakko pystyä vastaamaan. Siksi on aika lopettaa voivotelu ja keskittyä ratkaisuihin. Vaikka uusien teknologioiden liiketoimintamallien käyttöönottoon liittyy riskejä, ne ovat nähdäkseni kuitenkin paremmin kestävässä kuin hiilen alajajossa viivyttelyn aiheuttamat riskit tai laajamittaisen puunpoltoinvestointien aiheuttamat riskit. Meidän ei kannata nyt sitoa kaupungin lämmittämistä eikä energiayhtiöme pääomaa ilmaston ja talouden kannalta huonoon ratkaisuun. Sen sijaan meidän pitää nyt ennakkoluulottomasti ja pikaisesti etsiä useita

30.5.2018

---

vaihtoehtoja. Niitä onneksi kuitenkin on: lämpöpumput, energiatehokkuus, kysyntäjousto, hukkalämmöt. Monenlaista on tarjolla. Osa pidemmälle kehittynyttä ja osa vähän vähemmän pitkälle.

Helsingin ja laajemmin pääkaupunkiseudun lämmitystarpeen täyttäminen luo valtavan kysynnän vähäpäästöisille ratkaisuille. Tämä kannattaa nähdä elinkeinopoliittisena mahdollisuutena Helsingille sekä Helenille mahdollisuutena saavuttaa kilpailuetua edelläkävijyydellä. Näistä syistä kannatan valtuutettu Karin molempia ponsia.

Kiitos.

Valtuutettu Pennanen

Kiitos paljon, puheenjohtaja. Hyvät kollegat.

Tämä on erinomainen ja tärkeä aloite. Siellä Salmisaassa poltetaan vuosittain noin puoli miljoonaa kuutiometriä hiiltä. Eli jos me nyt odotamme 2039-vuoteen, että se lopetetaan se hiilen poltto siellä, ehdittäisiin polttaa vielä sellainen 10 miljoonaa kuutiometriä lisää, joka on varsinainen hiilivuori. Tätähän ei huomaa, kun se hiili on kätevästi laitettu sinne maan alle, ja sitten se piippukin on Helsingin korkein, etteivät ne savutkaan juuri suoraan häiritse ketään.

Tähän asti meillä on ollut päävaihtoehtona strategissa puun polttaminen, ja se ei ole vähäpäästöistä eikä luontoystävällistä. Eli ne päästöt ovat koko elinkaaren osalta noin 230 grammaa per kilowattitunti, 20-kertaiset tuuli- ja ydinvoimaan verrattuna. Nyt tässä keskustelussa mainittiin kaasun käyttö, ja se on vielä kauempana vähäpäästöisestä, ja sen päästöt ovat 490 grammaa. Sitten hiili ja turve ovat siellä 800 gramman paikkeilla, eli melkein samoissa lukemissa ollaan.

Nyt tässä olisi syytä olla realistinen sen suhteen, mitä meillä on oikeasti vaihtoehtoja. Kaikkia keinoja kannattaa käyttää, mitkä ovat vähäpäästöisiä, luontoystävällisiä, mutta kaikilla keinoilla ei pystytä saavuttamaan sitä skaalaa, mitä tämä kaupunkimme tarvitsee, kun täällä on paljon pakkasta. Se on hienoa, että Helen mainitsee tuossa vastauksessaan myös viime kokouksessa käsitellyt sarjatuotetut pienreaktorit vaihtoehtona energian tuotantoon. Ne ovat nykytiedon valossa realistisin vaihtoehto hyvin laajan mittakaavan hyvin vähäpäästöiseen kaukolämmön tuotantoon, mikä muodostaa valtaosan Helsingin päästöistä.

Sitten nämä muut vaihtoehdot. Geoterminen energia on hyvin mielenkiintoinen, ja ehdottomasti sitä kannattaa koeporauksia jatkaa ja yrittää

30.5.2018

---

saada se toimimaan. Minulle tämä nyt on ihan sama, että jos me saamme toimimaan sillä geotermisellä homman, niin hieno homma. Ei sitten tarvita niitä pienreaktoreita, mutta tässä vaiheessa siitä ei ole vielä mitään varsinaista näyttöä. Sitten olisi mahdollisuus, että me teemme paikallisia sähköllä toimivia maalämpöpumppuja, mitä on käytetty taloissa. Se on hyvä keino pienimuotoisempaan päästöjen alentamiseen, jos ne käyttävät vähäpäästöistä sähköä. Eli se on nyt tärkeätä, koska ne maalämpöpumput käyttävät sähkö, niin se sähkö on tuotettu vähäpäästöisesti, ettei se tule jostain turvevoimalasta maakunnasta. Tämä hukkalämmön talteenotto ja muut vastaavat keino, niin ne ovat tärkeitä auttamaan tässä tavoitteiden saavuttamisessa, mutta me emme mitenkään voi ratkaista pääosaa tästä ongelmasta. Eli hukkalämmöllä ei mitenkään koko Helsinkiä lämmitetä.

Kannatan näitä molempia valtuutettu Karin ponsia. Kaukolämpöverkon avaaminen ja sitten tämä kivihielestä luopuminen jo 2020-luvulla. Jos me avaamme kaukolämpöverkon yksityisille toimijoille, meillä voisi olla esimerkiksi tällaisia maalämpöpumppuja, jotka toimivat jollain vähäpäästöisellä tuuli- tai aurinkosähköllä ja syöttävät sitten lämpöä siihen verkkoon. Se olisi erittäin hyvä juttu. Tässä ei nyt suoraan mainittu, minkälaisia olisivat toimijat, jotka voisivat liittyä, mutta oletan, että tähän ei lasketa mitään yksityisiä kivihieili- ja turvevoimaloita mukaan.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Ilmastonmuutoksen vastainen työ on erittäin tärkeä tehtävä, ja kaupungeilla on tästä suuri vastuu. Helsinki on ottanut vastuunsa vakavasti, ja Helen on sitoutunut kunnianhimoisiin ilmastotavoitteisiin. Mielestäni aloitevastaus on kokonaisuudessaan hyvä. On selvää, että fossiilisesta energiantuotannosta luovuttaessa tulee siitä joitakin seurauksia. Nämme ne seuraukset nyt kaupunkisuunnittelussa, kun biolämpölaitoksia suunnitellaan hajautetusti ympäri kaupunkia. Ainakin osa kaupunkilaisista vastustaa äänekkäästi laitosten sijoittamista naapurustoon. Uusiutuvan energian tuottaminen vaatii enemmän tilaa kuin fossiilisiin polttoaineisiin perustuva tuotanto, joten jostain tilaa on löydettävä. Vastaus ei voi myöskään aina olla Itä-Helsinki.

Olemme päättäneet sulkea Hanasaaren voimalaitoksen, ja olemme sitoutuneet hiilineutraaliin Helsinkiin. Hanasaari on jo itsessään todella iso päätös, ja toivoisin, että maltaisimme laittaa nämä jo tehdyt pää-

30.5.2018

---

tökset ansiokkaasti toteen. Helsinki kantaa kansainvälisestäikin katsoen ansiokkaasti ilmastovastuuta. Kuten huomaamme Tattarisuon tapauksessa, eivät nämä biolämpölaitosten hajasijoittamiset ole mitään läpihuutojuttuja, ja on tärkeää, että kaupunkilaiset kokevat kaupungin omakseen. Helen toteaakin mielestäni oikein osuvasti, että kaikki tuotantoratkaisut pitää tehdä toimitusvarmuus huomioon ottaen. Lämpöä pitää voida saada myös tammikuun kylmimpinä kuukausina.

Valtuutettu Kivelä

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Me olemme tänään saapuneet tänne valtuuston kokoukseen niin, että meitä on vastassa ollut tuolla Greenpeacen ilmastovanhempien ja Hiilivapaa Helsinki -kampanjan kestävästä kaupunkienergiasta vaativa mielenosoitus. Kaupunkilaiset laajemminkin ovat päästövähennysten puolella ja kivihiihen polton lakkauttamisen kannalla. Kukaan vastuullinen ei voi enää ajatella, että päästöjä voitaisiin vähentää hitaammalla aikataululla kuin parhaamme mukaan. Tätä vasten pidän erittäin huolestuttavana, että me käytännössä täällä Helsingissä emme haluaisi lopettaa hiihen polttamista edes sellaisessa tilanteessa, jossa se aiotaan kieltää lailla vuoteen 2029 mennessä. Ja sitten tässäkin tilanteessa lähinnä odotetaan korvauksia valtiolta tästä. Se ei ole kunnianhimoista ilmastomuutoksen torjuntaa, että tehdään vasta pakon edessä ja korvauksia odottaen.

Sen lisäksi että se ei ole vastuullinen linja ilmastokriisin edessä, se ei myöskään vastaa kaupunkilaisten näkemyksiä siitä, mitä Helsingin pitäisi tehdä. Selkeä enemmistö haluaa, että me toimimme ilmastomuutoksen edessä parhaamme mukaan. Hiilivapaa Helsinki -kampanjan viime vuonna tekemän kyselyn mukaan kaksi kolmesta pääkaupunkiseudulla asuvasta haluaa nähdä lähitulevaisuuden irtautumisen kivihiihlestä. Se lisäksi tänä vuonna Helsingin omassa julkaisussa, asennetutkimuksessa todetaan, että yli 60 % asukkaista on halukkaita maksamaan enemmän veroja tai maksuja, jos ne suunnataan ilmastomuutoksen torjuntaan. Vain alle 20 % oli tähän haluttomia.

Koska tämä hallituksen esittämä kivihiihkielto on tulossa voimaan 2029, meidän pitäisi aloittaa viipymättä siihen valmistautuminen. Ei se ole millään tavalla riittävää, että meille vastataan epämääräisesti Helenin toimesta, että Helenin tavoite on luopua kivihiihen käytöstä Salmisaareissa 2030-luvun aikana. Mitä se edes tarkoittaa? Pahimmassa tapauksessa vuotta 2039 eli joskus yli 20 vuoden päästä. Tämä ei ole millään tavalla hyväksyttävää.

30.5.2018

Nyt me olemme siis siinä tilanteessa, jossa kuntalaiset haluavat hiilen polton lakkaavan pian ja ainakin kaikki me tämän aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut haluamme näin, mutta suurista investoinneista päätetään kuitenkin Helenin kehitysohjelmissa, ja sitten tämä vain meille todetaan. Kuten todettu, keskustelun energiatuotannosta tekee aika vaikeaksi se, että nämä Helenin suunnitelmat eivät ole julkisia. Minä näen, että tämä on ilmaston lisäksi ongelmallinen asia myös demokratian ja tähän asiaan vaikuttamisen kannalta. Kaukolämmön tuotanto Helsingin suurimpana päästölähteenä korostaa sitä, että näiden tulevaisuuden skenaarioiden käsittely on erittäin tärkeää. Kuten aloitteessa todetaan, kivihiilestä luopuminen ei onnistu nykyisen energiajärjestelmän hienosäädöllä, vaan todennäköisesti tarvitaan systeemitason muutoksia. Sen takia kaupungin tulisikin teettää selvitys kivihiilettömästä lämmitysjärjestelmästä nopealla aikataululla. Lisäksi mielestäni tämä kaukolämpöverkon avaaminen on hyvä tavoite, eli kannatan lämpimästi Karin molempia ponsiehdotuksia.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Minäkin olen periaatteessa samaa mieltä siitä, että tämä hiilettömään Helsinkiin pyrkiminen on hyvä tavoite, mutta tämä nykyinen aikataulu on jo kova, niin kuin aikaisemmin on todettu täällä. Sen tiukentaminen entisestään ei ole vain sellainen asia, että onpa kiva, että nyt päätetään tehdä niin. Käytännössä nähdään, kuinka vaikeaa. Esimerkiksi tämä Tattarisuon tapaus jo osoittaa sen, että kun aletaan toimeenpanna tämä valtuuston strategiaa, niin käytännössä se sitten aiheuttaakin aika paljon vastustusta kaupunkilaisissa ja muuta. Toivon, että ne, jotka haluavat tällaista, käyvät sitten siellä myös perustelemassa sitä linjaansa. ? valtuutettu Pennasen hiilivoimapuheet ovat olleet realistisimpia tähän mennessä täällä. Nämä muut lähinnä listaavat hyviä asioita, mitä pitäisi tehdä ja muuta, mutta ei se nyt maalämmöllä pelkästään tule onnistumaan. Sähkö kun ei tule töpselistä eikä lämpö tule patterista. Jostakin pitää olla sitä poweria tarpeeksi, jotta tällaisessa erittäin kylmässä kaupungissa myös nämä hommat toimivat ympäri vuoden.

En myöskään usko sitä, että kaupunkilaiset ovat valmiita aivan valtavasti enempää maksamaan energiasta, sitten kun se tulisi oikeasti sähkölaskun ja muiden mukana. Sen takia mielestäni on tärkeitä, että ydinvoimaan suhtautuminen on myönteinen Helsingillä ja näitä Fenno-voima- ja muita hankkeissa, ollaan niissä jatkossakin mukana. Ei voida kaikesta irtautua. Ei voida vastustaa aina kaikkea, vaan meidän pitää

30.5.2018

---

huolehtia, että asia myös toimii ja Helsinki pysyy myös kilpailukykyisenä jatkossa.

Kiitos.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos hyvästä ponnesta tai näistä molemmista ponsista. Tulen itsekin kannattamaan niitä. Mutta haluaisin huomauttaa, että maakaasu ja öljy ovat myös fossiilisia polttoaineita, ja itse katson, että myös niistä energialähteinä tulee päästä eroon mahdollisimman nopeasti. Maakaasua on yritetty myyjä jos millä nimellä, että siitä on saatu hyväksyttävää, mutta se on silti yksi öljyntuotannon sivuaine, joka on myös maa-peräistä ja myös fossiilinen.

Mutta sitä vastoin valtion ja kuntien ainakin omilla alueillaan pitäisi kyllä sallia näiden kiinteistökohtaisten maalämpökaivojen ja myös vesialueiden pohjan käyttö lämmön lähteenä ja yksittäisten kiinteistöjen kattojen käyttö aurinkokeräimiin tai paneeleihin. Tällä hetkellä näin ei suinkaan ole, ja vaikka huolimatta siitä, että monessa tontin vuokrasopimuksessa on maininta siitä, että kaukolämpöön liittyminen on pakollista, niin sen jälkeen kun siihen on se liittymismaksu maksettu, kyllä kiinteistöille pitäisi antaa mahdollisuus siihen, että jatkossa voivat käyttää myös tällaisia ihan selkeästi uusiutuvia ja uusia lämmön- ja sähköntuotantokeinoja hyödykseen.

Valtuutettu Parpala

Arvoisa puheenjohtaja. Valtuusto.

Siis sinänsä täysin samaa mieltä siitä, että varmastikin kaikki vaihtoehdot pitäisi selvittää hiilen polton korvaamiseksi, ja myös ajatus siitä, että kaukolämpöverkkoa pyritään kehittämään kaksisuuntaiseksi tai ainakin sitä selvitetään, niin kaikki ovat ihan hyviä ideoita. Mutta vähän ei voi olla ärsyyntymättä toki siitä, että jos nyt oikeasti vihreissä ja vasemmis-tossa oltaisiin sitä mieltä, että tämä kaupunginhallituksen vastaus on jotenkin tuulesta temmattu tai riittämätön, jotenkin odottaisin, että sitten se varmasti haluttaisiin palauttaa ja haluttaisiin sitten tiukentaa. Mutta varmaan sielläkin kuitenkin ymmärretään, että täällä on 2 vuotta sitten juuri hyväksytty valtuustossa Helenin investointiohjelma, joka on todella kunnianhimoinen jo sekin. Ja oikeasti sen tahdin kiristäminen tietäen, että meillä ei ole sellaisia teknologisia valmiuksia tällä hetkellä, että me

30.5.2018

---

pystyisimme korvaamaan esimerkiksi koko lämpökapasiteettimme ilman että me laitamme sitä esimerkiksi biovoiman varaan.

Itse tietysti toivon, että mahdollisimman nopeasti on, mutta tällä hetkellä jos helsinkiläiseltä kysyy... Kivelä viittasi siihen, että suurin osa helsinkiläisistä haluaisi luopua hiilestä ja haluaisi vähemmän varmaan biovoimaa ja ei haluaisi rakentaa mitään tilalle, mutta sitten kuitenkin aika moni helsinkiläinen varmaan haluaa käydä lämpimässä suihkussa ja haluaa, että koti on lämmin myös sitten tässä lähitulevaisuudessa. Nämä ovat sellaisia asioita, joita pitää ratkoa toden teolla, mutta on myös hyvä pitää mielessä, että niitä ihan yksinkertaisia ja helppoja ratkaisuja, oli se sitten ydinvoima tai mikä tahansa, mihin tulevaisuudessa päästään, niin eivät ne ihan tässä vielä nurkan takana olen. Sen verran ehkä realismia tässä voisi kuitenkin keskusteluunkin peräänkuuluttaa.

Valtuutettu Kivekäs (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Todellakin 2 vuotta sitten hyväksyttiin Helenin kunnianhimoisen kehitysohjelma, jossa 3 vaihtoehdosta kun selvitettiin hiilen polton jatkamista ? haketta, selvitettiin uutta suurta biovoimalaa tai monipolttoainvoimalaa ja selvitettiin hajautettua uusiutuvaa tuotantoa, päädyttiin tekemään hajautettua uusiutuvaa tuotantoa. Ajatus oli, että ei sidota liian täsmällisesti keinoja, vaan käännetään ne kaikki kivet. Etsitään eri mahdollisuudet, pienempääkin tuotantoa. Ei pelkästään massiivista puun polttoa. Tämä oli se kunnianhimoisen linja, joka on mielestäni täysin linjassa sen kanssa, mitä tänään on puhuttu. Valtuutettu Parpala on epäilemättä aivan oikeassa kuvatessaan niitä haasteita ja vaikeuksia, mitkä Helsingin lämmitykseen liittyvät. Se ei todellakaan ole yksinkertainen palapeli, mutta siitä huolimatta ilmastonmuutos on totta, ja maan lainsäädäntö on olemassa ja sitä tulee noudattaa. Ja nämä ovat sellaisia reunaehtoja, joiden rajoissa siihen on vain pakko ne vastaukset etsi. Se on nähdäkseni se, mistä tänään on kyse.

Kiitos.

Valtuutettu Hernberg (vastauspuheenvuoro)

Haluaisin nyt huomauttaa valtuutettu Parpalalle, että sen jälkeen kun tämä investointiohjelma on tehty, tosiaan markkinaolosuhteet ovat muuttuneet merkittävästi. Eli tämä uusi lainsäädäntö, jota nyt ollaan valmistelemaan, asettaa meille sellaisen pakotteen. Ei tässä nyt ole

30.5.2018

---

kyse siitä, että kukaan olisi vain intomielisenä hippinä pakottamassa kaupungin energiayhtiöitä pakkorakoon, vaan kyllä tässä nyt ihan se intomielinen hippeily on tullut sieltä maan hallituksesta, jossa Parpalankin edustama puolue on mukana. Ei tämä tavallaan ole meille vaihtoehtotilanne.

Mitä tulee sitten näihin muihin ratkaisuihin kuin puun polttamiseen, niin itse asiassa kyllä, aika paljon nyt on tehty tutkimustyötä vaihtoehtoisten ratkaisujen etsimiseksi. Se tilanne ei ole ollenkaan niin lohduton kuin mitä jotkut antavat ymmärtää. Esimerkiksi Aalto-yliopistolla on tutkittu tätä asiaa paljon, ja olen itse keskustellut näiden tutkijoiden kanssa. Eli ei tässä nyt ihan sellainen tilanne ole, että se on vain puuta poltettava, ja mitään muuta vaihtoehtoa ei ole.

Valtuutettu Asko Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Siis ilmastonmuutoksen kimppuun on käytävä nopeasti, ja sen takia tämä puun polttaminenhan ei missään tapauksessa vaikuta siihen millään tavalla. Emmekö me nyt voi jo olla vetämättä itseämme nenästä? Kun me tuotamme puun polttamisella yhtä paljon hiilidioksidia kuin me poltamme kivihiltä, niin minkä ihmeen takia me tekisimme yhtään biovoimalaa? Ja sitten nämä energiaprofessorit sanovat, että puuta ei edes kannata kuljettaa yli 100 kilometriä, ja ei meillä ole 100 kilometrin päässä täältä Helsingistä mitään isoja metsiä. Ei ole kuin meidän puistomme. Älkää nyt, hyvänen aika, uskoko siihen, että nyt rakennetaan biovoimaloita.

Valtuutettu Torsti (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Oikeastaan vastauspuheenvuoron, kun valtuutettu Kivekäs totesi tätä vähän pidempää linjaa. Energiakysymykset ovat kuitenkin sen kaltaisia, että on hirveän tärkeää, että kaupungilla on ja myös kaupungin omistamalla yhtiöllä johdonmukainen toimintatapa. Se oli aika iso toimintatavankin ehkä muutos, joka edellisellä valtuustokaudella todella tehtiin. Aika pitkä aika, iso osa ihmisistä, jotka olivat silloin päätöksiä tekemässä, uskoivat, että menemme miljardi-investointiin Vuosaareen. Ja tämä ajattelutapa tietyllä tavalla purettiin juurikin, että voidaan ottaa sitten päivitettyä tietoa käyttöön sekä ikään kuin energian kulutuksen näkökulmasta että erilaisten tuotantomuotojen näkökulmasta. Näkisin, että

30.5.2018

---

meillä on nytkin strategissa sinänsä varsin kelpokirjaukset ja me tavallaan jatkamme tällä johdonmukaisella linjalla kaupunkina, ja tämä kaupunginhallituksen vastauskin tuki sitä. Nämä 2 pontta tietyllä tavalla vievät ikään kuin samaan suuntaan, mutta minusta olennaista oli tämä kyllä kaupunginhallituksen vastaus myös, jossa oli minusta löydetty hyvä tämä pitkän kaaren linja, joka energiapolitiikassa on oltava.

Kiitos.

Valtuutettu Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä minä nyt tavallaan... Samat puolueet täällä ovat istuneet pari vuotta sittenkin, ja jos toivotaan hajautettua energiantuotantoa, ja sitten kun ruvetaan tekemään sitä, niin sitten täällä moni on sitä mieltä, että ei, mutta ei sinne ainakaan meidän lähiöömme niitä biovoimaloita ja muuta. Kyllä tässä täytyy olla realismi siinä, että mitä täältä toivotaan. Sitten kun joku alkaa tehdä jotakin, niin sitten ei sanota taas, että ei tämä nyt ollutkaan kiva, että tehkää tämä eri tavalla. Kyllä tässä jotain pitkäjänteisyyttä kaipaisi siihen, että Helen saa myös hyvin selkeät ohjeet, mitä heiltä nyt toivotaan tekevän tässä tilanteessa.

Valtuutettu Parpala (vastauspuheenvuoro)

Vielä vähän loppuun. Siis totta kai toivotaan, että hajautettua energiantuotantoa ja kaikkia muita mahdollisia keinoja hyödynnetään. Mutta jos tässä ponsilla puretaan tyytymättömyyttä siihen, että hajautettua energiantuotantoa ei ole tehty tarpeeksi, toivottavasti se viesti sitten menee perille. Muistetaan silti se ihan aidosti, että vaikka tänään päätettäisiin nyt tässä valtuustossa, että rakennetaan tuohon Mellunmäkeen yksi ydinreaktori, niin voi olla, että se ei ole 2029 vielä pystyssä, vaikka me tänään siitä päättäisimme. Eli pidetään mielessä, jos tätä Helsinki-kanavalta joku kuuntelee, niin tässä on nyt retoriikkaa ja sitten kuitenkin tiettyjä reunaehtoja, mitä varmaan realismi meille valitettavasti aiheuttaa.

Valtuutettu Harjanne

Kiitos, puheenjohtaja.

30.5.2018

Minun kaltaistani intomielistä hippiä siis ilahduttaa, että tästä puhutaan taas. On ilahduttavaa, että tämä valtuusto on herännyt biotalousvisioiden onttouteen. Väitän, että täällä käydään tällä hetkellä maailman mitataavassa ehkä edistyneintä poliittista keskustelua, mitä kaupunkienergiiaan tulee. Täältä lähtee Helenille ja kaupungin konserniohjaukselle taas vahva viesti – ainakin toivottavasti nämä ponnet menevät läpi – rohkeamman ilmastopolitiikan puolesta. Ehkä olisin vain siitä lähinnä huolissani, että kun me tehdään tätä tavallaan ponsi kerrallaan tässä ja keskustelu kerrallaan, että miten tämä näkyy ja missä vaiheessa tämä sitten näkyy tavallaan siinä toteutetussa politiikassa. Tavallaan tämä selvästi meidän tahtotilamme, joka ei ole ikään kuin linjassa sen kanssa, mitä tällä hetkellä näyttävän tapahtuvan. Joka tapauksessa odotan innolla vastauksia näihin aiempiin ponsiin, ja tiedostan, että helppoa ja halpaa ratkaisuvaihtoehtoa siellä tuskin tulee tarjolle. Kyllä toivon, että sitten kun niitä vastauksia ja selvityksiä näihin ponsiin tulee, tämän valtuuston ennakkoluuloton ja rohkea asenne kantaa vielä siinäkin hetkessä.

Valtuutettu Aro

Haluan ilmaista ei vain minun vaan koko ryhmämme tuen molemmille valtuutetuille Karin ponsille. Ilmastonmuutoksen pysäyttämiseksi vaaditaan perustavanlaatuisia muutoksia nopeasti, eikä Feministinen puolue pidä siksi Helsingin strategialinjausta riittävänä. Valitettavasti strategiatavoitetta on ohjannut kapea paikallistason intressi, eikä se syy, miksi sopeutumistoimia ylipäänsä tehdään, eli että estäisimme ilmastopäästöjä ylittämästä vaarallista tasoa, jolta ei ole paluuta. Ilmastonmuutos on globaali ongelma, ja siksi myös Helsingin tulee laajentaa näkökulmaansa paikallistasolta kansalliseksi ja kannettava taloudellinen ja sosiaalinen vastuunsa ilmastonmuutoksen vaikutuksesta kansainvälisesti. Fossiilisten polttoaineiden tulee pysyä maassa ja uusiutuvien energialähteiden hyödyntämistä tulee lisätä merkittävästi. Eli Helsingin tulee luopua kivihiihen käytöstä jo 2020-luvulla, ja se tulee tehdä muilla tavoilla kuin puuta polttamalla. Strategiassa ilmaistaan halu löytää innovatiivisia ratkaisuja päästövähennyksiin uudistuvaa energiaa hyödyntämällä. Tehtävä ei tietenkään ole helppo, mutta tämä on se strategian tavoite, jota me haluamme erityisesti tukea. Ponnet pyrkivät edistämään tätä tavoitetta, ja siksi kannatamme niitä.

Valtuutettu Lovén

Kiitoksia, puheenjohtaja.

30.5.2018

Herättää minulla jonkin verran ihmetystä tämä keskustelu. Pari vuotta sitten kun keskusteltiin energiaratkaisuista täällä salissa, taisin käyttää silloinkin puheen vuoron siitä, että Suomessa ei ole puuta tai haketta polttaa riittävästi. Minua pidettiin tietämättömänä hölmönä. Ehkä olin, ehkä en. Nyt ollaan siitä samaa mieltä. Tässä samassa salissa tässä välissä oli myös iso energiapoliittinen keskustelu, samat ihmiset puhumassa ilmastonmuutoksen kannalta erittäin käytännöllinen ylimenokauden teknologia ydinenergia, että siitä pitäisi erittäin voimakkaasti pyrkiä eroon. Mielestäni ei ole oikein loogista tämä touhu. Sitten tehtiin hajautetun energian strategia. Nyt on tehty kalliita selvityksiä ja tehdään koko ajan lisää. Minun tekisi mieli kysyä, jos meillä olisi täällä kaupunkikonsernijohtoa paikalla, siitä, kuinka paljon erilaisia energiaselvityksiä on tällä hetkellä käytössä ja miten suurta osaa meidän budjetistamme tämä näyttelee. Mielestäni tehdään vain selvityksiä, mutta otetaan asioista selvää ja tehdään sitten päätöksiä ja investointisuunnitelmia. Nyt meillä Helsingin energia poukkoilee meidän valtuustomme päätösten mukaan 2 vuoden välein milloin mihinkin suuntaan. Miltä se vaikuttaa, kun se siellä markkinoilla kilpailutilanteessa on? Kuinka luotettava toimija se on ja mikä sen markkina-asema? Tosiasia me ostamme koko ajan energiaa muualta tämän maan ulkopuolelta, ja osa siitä tuotetaan aika arveluttavilla menetelmillä. Meidän kannattaa miettiä globaalisti eikä vain Helsingin sisällä tätä asiaa.

Kiitos.

Valtuutettu Stranius

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ilmastonmuutoshan ei häiritse meidän arkeamme vielä kovin paljon. Meillä kodit lämpiävät talvella, ja halukkaat voivat ajaa aamulla autolla töihin. Voidaan ostaa lomalentoja sinne tänne, jos niin halutaan. Ongelma on kuitenkin siinä, että jos me emme toimi tarpeeksi ripeästi, mikään muu ei hallitse arkea niin paljon kuin ilmastonmuutos. Meidän perusasiat eivät voi enää perustua fossiilisiin polttoaineisiin. Mitä pidempään viivytämme sitä tosiasiaa, että kaikesta fossiilisesta on luovuttava, kivihiilen lisäksi myös maakaasusta ja öljystä, sen hankalammaksi tilanne käy, ja lopulta joudutaan tekemään yhä nopeampia, vaikeampia ja hätiköidympiä päätöksiä. Jotta jokainen tässä salissa saisi vähän konkretiaa, mitä ilmastonmuutoksen torjuminen vaikkapa nyt yksilön arjessa tarkoittaa, muistutuksena seuraavaa: suomalaisten keskimääräiset päästöt ovat vähän yli 10 tonnia. Minun oma henkilökohtainen hiilijalanjälkeni on noin 3 tonnia, ja kestävä taso, johon jokaisen pitäisi päästä, on noin tonnin luokkaa. Ei riitä, että kaikki ryhtyvät vegaa-

30.5.2018

---

neiksi, pyöräilevät ympäri vuoden, hankkivat ekosähköä, hankkivat oman aurinkopaneelin ja älytermostaatit, asuu puolet nykyistä pienemmissä neliöissä. Mitä tulee lämpimiin suihkuihin, suosittelen tietysti kaikille vahvasti pulahdusta urbaaniin avantoon eli säästämään lämpimän veden kulutusta ja ottamaan kylmän suihkun. Tarvitaan lopulta kaikki helpot ja kaikki vaikeat toimenpiteet. Esimerkiksi omasta hiilijalanjäljestäni kuitenkin suurin osa muodostuu kerrostaloasunnon kaukolämmityksestä. Sen sijaan että kuvitellaan, että jokainen yksilö vääntää pattereita pienemmälle, on asia tietenkin järkevämpi ratkaista systeemitasolla. Suomessakin pitäisi alkaa puhua reilusta siirtymästä, eli miten väistämättömästä energiamurroksesta tehdään reilu kaikille – sillä tavalla reilu, että työpaikat ja bisnes, joiden tulevaisuus on kyseessä, eivät jää tyhjän päälle. Ilmaston lämpeneminen maksaa, mutta käytännössä nykysitoumuksilla me olemme matkalla sellaiseen tilanteeseen, jossa käytännössä ilmaston lämpeneminen aiheuttaa 10 %:n globaalin bruttokansantuotteen pienenemisen vuoteen 50 mennessä ja 15–20 %:n pienenemisen vuoteen 2100 mennessä. Olisi monta kertaluokkaa halvempaa torjua kuin korjata näitä vahinkoja.

Taloudellisesti kaikkein enitenhän ilmastonmuutoksesta hyötyvät kaikkein köyhimmistä köyhimmät, ja maksajina ovat valitettavasti esimerkiksi Suomen kaltaiset maat. Samaan aikaan täytyy kuitenkin todeta, miten upea laaja yksimielisyys itse asiassa vaikka tässä valtuustosalissa on siitä, että kivihilestä pitää ennemmin tai myöhemmin luopua. Siinä missä aikaisemmin keskusteltiin siitä, onko ilmastonmuutos ihmisen aiheuttama, on keskustelu siirtynyt enemmän, pitääkö päästöjä vähentää ja onko se taloudellisesti kannattavaa. Tästä on päästy eteenpäin siihen, miten päästöjä vähennetään. Käydään keskustelua siitä, onko bioenergia, ydinvoimalla vai niin edelleen. Nyt puhumme siitä olennaisesta, kuinka nopeasti päästöjä vähennetään. Kyllä täällä käydään todella edistyksellistä ja asiallista keskustelua sukupolvemme kaikkein merkittävimmästä kysymyksestä. Tästä syystä on erinomaisen tärkeää, että selvitämme, mitä toimenpiteitä kaupungissa on tehtävä, jotta kivihilestä voidaan luopua 20-luvulla ja sen jälkeen aika pian myös esimerkiksi fossiilisesta öljystä ja maakaasusta ja siirtyä kohti hiilineutraalia Helsinkiä.

Kiitos.

Ledamoten Wallgren

Arvoisa puheenjohtaja.

30.5.2018

Olen samaa mieltä niitten valtuutettujen kanssa, jotka ovat kehuneet siitä, että Helsingissä on tapahtunut voimakasta edistystä energiapolitiikan kohdalla. Tässä 2 pientä huomautusta, mitä tulee Karin ponteen kivihilestä luopumisesta. Toivoisin, että se olisi muotoiltu vielä tarkemmin niin että selvitetään, miten kivihilen poltosta voidaan luopua ilman että Helsingin hiilijalanjälki kokonaisuudessaan kasvaa. Ymmärrän kyllä, että Kari ajat takaa, mutta se on kuitenkin.

Välihuuto!

Se ei kuitenkaan automaattisesti toteudu. Pointtihan on se, että maailmalla tapahtuu paljon sellaista, että luovutaan fossiilisista mutta siirrytään sellaisiin energiantuotantomuotoihin, joiden hiilijalanjälki on vielä heikompi. Tässä hengessä uskon kuitenkin, että tämä voidaan hyväksyä, mutta korostan tätä sen takia, että vaikka tämä on hirveästi edennyt verrattuna siihen, mitä oli 10 vuotta sitten, tänäänkin energiapolitiinen keskustelu korostaa liikaa tuotannon vaihtoehtoja kulutuksen vähentämisen tarpeen kustannuksella. Kuitenkin jos halutaan vastuullista ilmastopolitiikkaa, vastuullista energiapolitiikkaa, avainasemassa on se, että Helsingin kaupunki, Helsingin omistamat yritykset ja Helsingin asukkaat saavat opastusta siihen ja ryhdymme toimenpiteisiin siitä, miten voidaan energiankulutusta vähentää. Tämä on se asia, mihin pitää panostaa ennen kaikkea, jotta päästään vastuulliseen ilmastopolitiikkaan ja vastuulliseen energiapolitiikkaan. Toivon, että – olisin tehnyt tästä ponnen, mutta kun on kone kotona, palataan myöhemmin näihin kulutuksen vähentämisen keinoihin.

Valtuutettu Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Tämä hiilikysymyshän on sellainen, että kun kysytään, kuinka moni haluaa hiilikasoista tai hiilisiiloista eroon, jokainen varmaan nostaa kätensä pystyyn, ja hyvä niin. Se on hyvä tavoite eteenpäin katsottuna. Samoin jos kysytään, pitääkö ottaa kaikki mahdolliset muodot käyttöön, joilla me voidaan tuottaa maalämmöllä ja muilla vastaavilla ratkaisuilla sähköä ja lämpöä kaupunkilaisille, varmaan jokainen nostaa käden pystyyn. Mutta kun me realistisesti katsomme asiaa ja olemme hirttäytytty hiilitematiikkaan, mahdollisimman nopeaan hiilestä luopumiseen, käytännössä kun katsotaan vain tätä yhtä parametria hiilestä luopumiseen, se saattaa johtaa tilanteeseen, jossa me käytämme öljyä, kaasuja, puuta, jopa turvetta tietysti pisteessä, vaikka siihen tässä kaupungissa ei tietenkään haluta mennä. Erityisesti kun me otamme huomioon sen, että vaikka se ei kaukolämpöön sillä tavalla soveltuva ole-

30.5.2018

---

kaan, niin kuin ydinvoimakin on valtaosin tässä salissa haluttu usein sulkea pois energiamuotovaihtoehdoista, aika kapeaan lokeroon jätetään – niin kapeaan, että se ei ole edes realistinen, ja kun siihen epärealistisesti pyritään, se aiheuttaa vain huomattavaa kustannusta helsinkiläisille veronmaksajille, energiayhtiön omistajille ja se on itse asiassa pois siitä, että voitaisiin oikealla hetkellä, jolloin esimerkiksi yksikkökustannus aidosti päästöttömissä muodoissa on tippunut riittävän alas, käyttää pääomia niihin investoimiseen. Kun me ajamme itsemme tällaiseen kapeikkoon tämän asian kanssa, jossa me edellisen kehitysohjelman puitteissa jo ja nyt ehkä haluaisimme vielä nopeammin puskea nimenomaan eron kivihilestä kaikin keinoin, me tulemme rakentamaan tähän kaupunkiin vain lukuisia biovoimalaitoksia, mikä on todella kestävä ratkaisu, johon me sidomme valtavasti pääomia ja joka ei ole millään tavalla järkevä. Sen takia minusta on ihmeellistä, että se mitä vihreätkin tässä salissa ajavat imagotempuna, on käytännössä kepulaista biotaloutta pahimmillaan. Kun me sidomme itsemme niin tiukkoihin kivihilitavoitteisiin, joita täällä esitetään, me tulemme edistyneeksi biotalousagendaa eli puunpolttoa, puun hyödyntämistä sen tehottomimmassa mahdollisessa muodossa eli polttamalla, ei yhtään korkeammalla jalostusarvolla. Se tekee tästä erityisen nurinkurista, että tämä asetelma on tällainen.

Minusta Parpala# kysyi aivan oikeutetusti, miksi silloin pitää tehdä tällaisia imagoponsia eikä tehdä esimerkiksi palautusesitystä, jossa tarjoaa jonkinäköisen uskottavan vaihtoehdon. Ei tietenkään voi tehdä palautusesitystä, jossa tarjoaa uskottavan vaihtoehdon, koska sellaista uskottavaa vaihtoehtoa ei ole. Silloin on pakko tyytyä tämänkaltaisiin viherpesuponsiin, joita tässä tehdään helsinkiläisten veronmaksajien kustannuksella. Tämä on totaalista pöyhöpopulismia, jota me tässä todistamme, mutta ilmeisesti siitä on tullut osa helsinkiläistä poliittista näytelmää, joka täytyy toistaa uudelleen ja uudelleen.

Lopuksi haluan sanoa, että itsekin olen täysin sitoutunut kaikkiin uskotaviin ratkaisuihin ja polkuihin, joilla päästään kohti päästötöntä energiajärjestelmää ja joissa päässään irti kivihilestä ja myös puunpoltosta ja tehottomasta biomassan käytöstä. Mutta tämänkaltaisen säännöllisen teatterin kautta sitä ei minusta pidä eikä tarvitse tehdä.

Valtuutettu Harjanne (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

2 teknistä huomautusta Sazonoville. Täällä vihreä ryhmä on kyllä hyvin yksiselitteisesti duumannut biovoimaa puhuja toisensa jälkeen. Toisek-

30.5.2018

---

seen mainitsit, että ydinvoima ei soveltuisi jotenkin kaukolämmön tuotantoon, mutta sehän nimenomaan tuottaa lämpöä, ja sitä on ihan menestyksekkäästi kaukolämmössäkin käytetty muun muassa länsinaapurissa aikoinaan. Tällainen tekninen korjaus.

Valtuutettu Kari (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä tässä nyt valtuutettu Sazonov tekee tästä kaksilla raiteilla ajamisesta taiteenlajin, kun itse samaan aikaan työskentelee hallitusryhmässä, joka on esittämässä kivihiilen kieltoa lailla tässä maassa vuoteen 29 mennessä, ja täällä valtuuston puhujapöytäarvostelee sitä samaa asiaa pöyhöpopulismiksi. Onko Sazonov nyt eri mieltä työpaikallaan kuin hän on täällä ja millä pelikorteilla missäkin vaiheessa pelataan?

Ihan tiedoksi vain Sazonoville: ainoa, joka biotaloutta tällä hetkellä siinä mittakaavassa puskee, on hallitus, jossa te istutte. Joka ikinen vihreä on kritisoinut tätä asiaa tänään pitkän aikaa tässä valtuustosalissa kuin eduskunnassakin. Toivoisin, että sitä tekisitte myös te.

Valtuutettu Hernberg (vastauspuheenvuoro)

Tässähän on pakko ruveta nyt pohtimaan, onko meillä hallitus hajoomassa, kun täällä yksi hallituspuolue kritisoi näin voimakkaasti oman hallituksensa lakialoitetta. Kun pöyhöpopulismista puhutaan, on aika erikoista haukkua vihreitä nyt tästä asiasta, jonka kokoomus on itse ollut laittamassa alulle.

Valtuutettu Sazonov (vastauspuheenvuoro)

Jotain kertoo vihreiden kyvystä vastata kritiikkiin se, että molemmat pyysivät vastauspuheenvuoroa vain heitelläkseen tällaisia hallitusoppositiokortteja eivätkä vastatakseen argumentteihin. Esitän vastakysymyksen valtuutettu ja kansanedustaja Karille: jos vihreät ovat seuraavassa hallituksessa, meinaatteko perua kivihiilen kieltoesityksen, joka ajaa meitä kohti näin voimakasta biotalouden käyttöä? Toiseksi voitaisiin kysyä, mikä on uskottava vaihtoehto. Kyllä minä olen kuullut vihreiden kritiikin niin kivihiihtä kuin biotaloutta ja biopolttolaitoksia kohtaan, mutta mikä on uskottava vaihtoehto? Siitä tässä on kysymys.

30.5.2018

Harjanteelta on validia esittää esimerkiksi ydinvoimaa. Se ei vain nykyjärjestelyllä toimi. Uusilla ratkaisuilla se voisi toimia. Minun piikkini koski enemmänkin teidän koko ryhmäänne, joka ei ikinä tule hyväksymään ydinvoimalan rakentamista lähelle Helsinkiä.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä minusta Emma Kari on tässä ihan oikeassa, kun hän vaatii nyt Heleniltä suunnitelmat vaihtoehtoisista mahdollisuuksista. Jos ei niitä löydy vuoteen 2020 mennessä, sitten odotetaan. Mutta tätähän me juuri tarvitsemme.

Valtuutettu Kari (vastauspuheenvuoro)

Kiitos valtuutettu Asko-Seljavaaralle äärimmäisen asiallisesta ja rakentavasta puheenvuorosta. Sinänsä kertoo valtuutettu Sazonovin asenteesta tähän se, että millään tavalla ei kyetä käsittelemään sitä ristiriitaa, että te ajatte lainsäädäntöä, jota te kunnissa vastustatte. Tästä te ette pääsi yli ettekä ympäri. Kyllä teidän on tätä asiaa tässä valtuustossa tuettava, jos te sitä lakia aiotte puolustaa ja jos te sitä aiotte ajaa eduskunnassa. Sanottakoon nyt myös: me olisimme tässä asiassa huomattavasti pidemmälle. Me olisimme paljon pidemmällä näissä vaihtoehtoisissa ratkaisuissa. Me olisimme paljon pidemmällä kivihieletä luopumisessa myös tässä kaupungissa, jos te olisitte sitä olleet tukemassa. Me olemme vääntäneet tätä asiaa hyvin yksin. Olen kiitollinen kaikista niistä järkevistä puheenvuoroista, joita kokoomuksesta on tänään tullut. Ikävä kyllä niitä ei juuri kuulu eduskunnassa.

Valtuutettu Sazonov (vastauspuheenvuoro)

Pyytäisin valtuutettu ja edustaja Karia vastaamaan kysymykseen, jonka esitin erityisesti, kun itse toitte valtakunnan politiikan tähän keskusteluun. Meinaavatko vihreät mahdollisesti seuraavassa hallituksessa olla ajamassa tällaisen päätöksen perumista eli poistamassa kivihieletä mahdollista kieltoa tästä maasta? Kyllä vai ei?

30.5.2018

Valtuutettu Kari (vastauspuheenvuoro)

Valtuutettu Sazonov ei itse kyennyt vastaamaan yhteenkään kysymykseen, kuten kokoomus tässä keskustelussa ei pystykään. On täysin selvää, että vihreät ovat olleet toimimassa kivihiltä vastaan niin edellisessä hallituksessa kuin sitä edellisessä hallituksessa, mutta meidän eromme teihin on se, että me kannatamme tätä samaa linjaa myös jokaisessa Suomen kunnassa, kun te itse ajatte kaksilla rattailta. Se on epärehellistä politiikkaa.

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Tavoite korvata kivihiihi kokonaan energiantuotannossa vaatii realistisen tuotantoratkaisun, joka toimii myös talvella, kun suurin osa vuorokaudesta on pimeää. Kovimmilla pakkasilla ei usein myöskään tuule. Tästä syystä tuulivoiman ja aurinkovoiman lisärakentaminen eivät tule koskaan olemaan hiilineutraalin tulevaisuuden kannalta realistisia vaihtoehtoja, koska niiden lisäksi tarvitaan fossiilisella polttoaineella tuotettua säätövoimaa silloin kun energian tarve on suurin. Lisäksi sähkön kulutus tulee tulevaisuudessa todennäköisesti kasvamaan, ei laskemaan, kun sähköinen liikenne yleistyy, eikä tänään kaupunginhallituksen vastauksessa esitetty sähköisen liikenteen kysyntäjousto tule olemaan realistinen vaihtoehto. Myöskään sen varaan laskeminen, että tarvitsemme sähkö voidaan ostaa jostain muualta, ei ole perusteltu tai kestävä ratkaisu, koska se tarkoittaa ainoastaan päästöongelman siirtymistä jonkin muun tahon harteille.

Maamme kilpailukyvyn ja huoltovarmuuden kannalta perusteltu vaihtoehto on panostaa edelläkävijänä sarjatuotettuihin pienreaktoreihin, jotka toimivat luotettavasti ja tuottavat sähköä vuodenajasta, vuorokaudenajasta ja tuulen määrästä riippumatta. Teenkin seuraavan ponnin, joka on kirjattu kokousjärjestelmään:

Valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet korvata kivihiihen käyttöä energiantuotannossa sarjatuotteilla pienreaktoreilla hiilineutraaliuden edistämiseksi myös polttoaineen kuljetuskustannukset sekä tuulivoimasta aiheutuvat muun muassa melu, välke ja ? huomioiden.

Kiitos.

30.5.2018

Valtuutettu Harjanne (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos Hyttiselle. Sinänsä puhuit ihan asiaa paljon. Ehkä nostaisin sen, että meidän haasteemme on nimenomaan lämmöntuotanto ja siinä keskustelu auringosta ja tuulesta vie ehkä pikkuisen harhapoluille. Ne voivat toki olla osa sitä sähköisen lämmityksen kautta. Mitä tähän ponnteen tulee, minua lämmittää ajatus siitä tai tykkään tuosta ajatuksesta ja itsekin jaan – olen täällä sen monesti sanonutkin – toivon ydinvoimaa ratkaisuna tähän haasteeseemme. Totean vain tähän sen, että koko meidän energia- ja ilmastopoliittiset keskusteluamme sekä Suomessa että maailmalla todella paljon varjostaa erittäin haitallinen vastakkainasettelu, jossa ydinvoimaa ja muita päästöttömiä energiantuotantotapoja asetetaan jatkuvasti vastakkain. Oikeastaan sen piippuun ajaminen, tai en missään tapauksessa halua olla tukemassa sitä. Sen takia tämä ponnien loppuosa on minusta ylimääräinen ja ilman sitä voisin ehkä kannattaa. Tosin totean, että toivon, että täällä jo aikaisemmin olleiden puheiden varjossa tämä asiahan tulee selvitettyä esimerkiksi viimeker-taisen ja myös tämänpäiväisten ponsien osalta.

Valtuutettu Sivonen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Kun katsoo maailman lämpenemistä tai ilmasta mitattujen päästöjen käyriä, alkaa huolettua tulevaisuus. Enkä ole ainut minun ikäiseni, jota ilmastonmuutos tai tulevaisuus huolettaa. 85 % nuorista uskoo, että tulevat sukupolvet joutuvat kärsimään, mikäli nykyinen ilmaston kuormittaminen ei lakkaa. Toisin sanoen nuoret ovat ihan todella huolestuneita ilmastonmuutoksen seurauksista. Alle puolet nuorista tosin uskoo, että me löytäisimme ratkaisuja, joilla hidastaa kehitystä, ja vain 40 % nuorista uskoo, että tiede tai teknologia tulee auttamaan meitä. 66 % nuorista taas uskoo, että kulutusta tai tuotantoa pitää vähentää, jotta me selviämme näistä haasteista. Tämä on se todellisuus, jos me emme pysty irti kytkemään kulutusta ja päästöjen kasvua.

Uusiutuvat energianlähteet voivat kuitenkin muuttaa pelin suuntaa. Meidän tulee rohkeasti tutkia energiaratkaisuja, joilla voidaan lopettaa kivihiiilen poltto. Yksi näistä on geoterminen energia, mutta se ei yksin riitä. Me tarvitsemme myös lisää lämmöntuotannon hajauttamista, energiatehokkuutta ja energiankulutuksen vähentämistä, jos me emme keksi jotain todella uusia ratkaisuja, joilla lämmittää tämä kaupunki.

30.5.2018

Haluan kiittää tänään valtuuston kokouksen ulkopuolella olleita mielenosoittajia. Te teette tärkeää työtä, jotta kaikki kaupunkilaiset ymmärtävät, että Helsingin tulee irrottautua hiilestä mitä pikimmiten.

Kannatan molempia valtuutettu Karin ponsia.

Kiitos.

Valtuutettu Strandén

Täällä on oltu huolestuneita ilmastosta koko valtuuston toimin. Varmaan kaikilla on tiedossa tässä toukokuun alussa, kun WHO julkisti tietonsa maailman puhtaimmasta ilmasta Helsingin osalta, että on ainoastaan 6 milligrammaa kuutiometriä kohden typpipäästöt täällä. Siinä mielessä mietitään.. Anteeksi, nyt vähän katkesi ajatus. Jos ajatellaan kuitenkin, että pitää olla kaiken kaikkiaan realistinen ilmastopäätöksen suhteen ja miettiä, mitä vaihtoehtoja siinä on ja missä ajassa se kaiken kaikkiaan tapahtuu, kannatan Nuutti Hyttisen pontta.

Valtuutettu Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Karille hyvästä aloitteesta ja ponsista. Me olemme nyt puhuneet täällä pitkään siitä, minkälaisia mahdollisuuksia meillä on energiantuotantoon. Mielestäni meidän pitäisi yhtä lailla puhua siitä, minkälaisia mahdollisuuksia meillä on energiansäästöön. Nyt esimerkiksi valtuutettu Stranius otti hyvin esiin tämän asunnon lämmittämisen merkityksen hiilijalanjäljelle. Nyt kun me täällä ratkaisemme muitakin rakentamiseen ja tiloihin liittyviä ongelmia, energiatehokkuus pitää myös ottaa asialistalle. Kaupungilla on erityinen vastuu omasta rakennuskannastaan ja omista tiloistaan, ja kun näitä kiinteistökantoja korjataan, tämä pitää siellä muistaa. Meidän täytyy silti myös miettiä kannustimia siihen, että vaikka taloyhtiöt ja isännöitsijät ottaisivat energiatehokkuuden lisäämisen ja kestävätkin energiaratkaisut asialistalle.

Yksi asia, josta emme ole mielestäni oikeastaan ollenkaan puhuttu täällä valtuustossa laajemmin, on se, miten kaupungeissa tapahtuva kulutus vaikuttaa ilmastoon. Tiivis asuminen ja joukkoliikenne, joka täällä on, pienentää meidän hiilijalanjälkeämme, mutta me kulutamme arjessa enemmän tuotteita ja palveluita kuin haja-asutusalueella asuvat. Se nostaa hiilijalanjälkeämme. Tämä on sellainen kysymys, johon toivon,

30.5.2018

---

että me poliitikkoina ottaisimme myös jossain vaiheessa kantaa ja poh-
tisimme siihen ratkaisuja.

Valtuutettu Harjanne (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Kiitos, Malin ja aikaisemmin Wallgren. Kulutuspuoli on erittäin hyvä
huomioida, ja on tärkeää, että senkin eteen tehdään, mutta haluaisin
silti pitää sen tässä. Ilmastokeskustelut tuppaavat lähteä hyvin lavealle
pohjalle, mutta tässä on lopulta kyse siitä, että emme voi energiatehok-
kuudella lämmittää tätä kaupunkia. Meidän pitää tehdä jokin päästötön
ratkaisu siihen. Nämä ovat kaikki tärkeitä juttuja. Meidän pitää panos-
taa parantamaan tehokkuutta eikä siinä mitään, mutta minusta on se
vastuu, että me voimme täällä valtuustossa oikeasti myös todella pal-
jon. Me voimme päättää tehdä lämmön päästöttömästi, ja on mielestäni
meidän vastuu tehdäkin se. Ei liikaa lavenneta tätä keskustelua joka
suuntaan, koska sitten on huoli, että oikeastaan mitään ei tapahdu.

Valtuutettu Said Ahmed (vastauspuheenvuoro)

Kiitos valtuutettu Emma Karille hyvistä ponsista.

Luulisin, että täällä olevia ihmisiä kiinnostaisivat hyvät ja kestävät ener-
giaratkaisut. Ne ovat paitsi Helsingin myös koko maailman etu. Kuten
tiedämme, täällä on myös puolueita ja niiden edustajia, jotka ovat olleet
huolissaan pakolaisten tulosta Suomeen. Tämähän on yksi maailmas-
sa nyt pakolaisia aiheuttavista syistä, ilmaston lämpeneminen. Kaikki
hyvät teot, mitä tehdään sen eteen kaupungeissa sekä valtiotasolla,
ovat hyviä asioita ja niitä tulisi kannattaa.

Valtuutettu Malin (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Harjanteelle haluan sanoa, etten missään nimessä tarkoita-
nut sitä, että me lämmittäisimme Helsinkiä energiansäästöllä tai että
se olisi jotenkin vaihtoehtoinen ratkaisu vaikka kestäville energiaratkai-
suille. Ei missään nimessä näin. Sen on kuitenkin oltava myös osa
meidän ratkaisuamme tulevaisuudessa, miten me ratkaisemme ener-
giakysymykset. Sekään ei riitä, että me vain ajattelemmme, että koko
ajan jostain tuotetaan lisää ja lisää energiaa millä tahansa muodolla

30.5.2018

---

vaan pitää myös ihan tosi kunnianhimoisesti suhtautua energian säästämiseen. Mutta voidaan hyvin keskustella siitä pidemmin jonain toisena iltana ihan mielellään.

Valtuutettu Stranius (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Toivottavasti löydetään kaupungissa toimenpiteitä energian säästämiseksi ja energiatehokkuudeksi, koska ilman muuta se on yksi keinovalikoima muiden joukossa. Me hyvin tiedämme, että ei ole haitatonta energiantuotantomuotoa. Kaikilla on omat haittavaikutuksensa, ja sen takia on tosi tärkeää puhua energiansäästöstä. Jos me ajattelemme kaupungissa rakentamista vaikka, tällä hetkellä rakennetaan C-energialuokan taloja, jatkossa B-energialuokan taloja. Se on hävettävää suhteessa ilmastohaasteeseen, joka meillä on käytössä. Kyllä uusissa rakennuksissa tietenkin voidaan rakentaa 0- ja plusenergiataloja, jolloin kulutus ja energiansäästö on siinä olennaisena osana versus sitä tuotantoa.

Kiitos.

Valtuutettu Lovén

Kiitoksia.

Pyysin uuden puheenvuoron sen takia, että 2 minuutissa ihan kaikki ei tule sanottua. Tässä onkin tehty jo kannatettuja esityksiä läjäpäin. En ymmärrä, millä lailla ilmastopäästö tai ilmastomuutosta pysäyttää erityisesti se, että Helsingin energian kaukolämpöverkko avataan yksityisille toimijoille, mutta ehkä minun ei tarvitse ihan kaikkea aina ymmärtääkään. Pidän sitä hiukan epäilyttävänä. Se on vähän kuin tämä soteratkaisu, kun tässä on nyt puhuttu valtakunnallisista asioistakin, että siinä yksityiset toimijat halutaan sinne, missä infra on jo rakennettu.

Helsingin energia hoitaa Helsingin energiajakelun hienosti. Täällä on tehty kunnianhimoisia tavoitteita ja halutaan parantaa niitä edelleen. Toivoisin, että me pysyimme tosiaan realistisella tasolla. Yhtä aikaa kun me puhumme täällä energiansäästöstä, tänään on 16 valtuutettua tämän kokouksen aikana allekirjoittanut esimerkiksi sen, että sähköä pitäisi ruveta jakamaan myös puistoissa, mikä ei varmasti laske ainaakaan energiankulutusta. Ymmärrän tarpeen sähkölle siellä ympäri kaupunkia, mutta se ei vähennä varmasti kulutusta. Yhteiskunnassa var-

30.5.2018

---

maan sähköenergian kulutus ei tule vähenemään, kun me siirrymme sähköiseen liikenteeseen.

Toivon, että me pääsisimme täällä Helsingissä siihen, että voisimme sitoutua niihin tavoitteisiin, joita meillä on. Ymmärrän, että on hienoa ja tosi tyylikästä olla aallonharjalla torjumassa ilmastonmuutosta, mutta meillä on vain yksi ilmasto, ja kun kivihiihi on halpaa, joku toinen maa polttaa sitä niin kauan kuin se on kaivettu maasta jo esiin.

Kiitos.

Valtuutettu Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Jape Lovén kun mainitsi tästä Helsingin energiasta ja puhui pitkään, 16 valtuutettua oli myös allekirjoittanut aloitteeni Helsingin energian ja Vantaan energian yhteistyön lisäämiseksi sähkö- ja lämpövoimalahankkeissa. Jätin sen juuri äsken aloitejärjestelmään. Minusta naapurikuntien pitäisi tehdä tässä todella paljon yhteistyötä, koska yhteistyöllä me voisimme lisätä ympäristöystävällisempiä ja taloudellisempia ratkaisuja.

Kiitos.

Valtuutettu Sivonen (vastauspuheenvuoro)

Tuossa valtuutettu Lovén viittasi minun tekemääni aloitteeseen siitä, että saataisiin pistorasioita puistoihin, mahdollisesti aurinkosähköllä toimivia penkkejä tai tolppia. Nämä eivät sinänsä lisää ihan kauheasti meidän ilmastokuormitustamme, koska aurinko paistaa puistoihin joka tapauksessa. Me myös puhumme tässä lämmöntuotannosta, joka on huomattavasti suurempi ongelma meidän energiapaletissamme kuin se, että muutama ihminen lataa kännykkää puistossa.

Kiitos.

Valtuutettu Hernberg (vastauspuheenvuoro)

Valtuutettu Lovén tuossa totesi, että kun hiili on halpaa, joku sitä josain polttaa kuitenkin. Haluaisin nyt huomauttaa, että Pariisin ilmastosopimukseen ovat sitoutuneet lähes kaikki maailman maat ja se kattaa 98 % maailman kasvihuonekaasupäästöistä. Emme me täällä Helsin-

30.5.2018

---

gissä nyt ihan ainoita ole, jotka pohtivat hiilenkäytön alasajoa tällä hetkellä.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helenin tilannehan on se, niin kuin täällä on kuultu, että meillä on ilmastopimus. Meillä tulee lainsäädäntö, joka kieltää hiilen käytön. Olemme tilanteessa, jossa ratkaisuja on löydyttävä ja löydettävä. Silloin se että täällä on esimerkiksi vähätelty jotain kuluttamiseen liittyviä kysymyksiä, se on yksi esimerkki siitä, että kaikki mahdolliset keinot ja tiet on etsittävä, että kyetään korvaamaan hiilen poltto. Jos me vertaamme sitä, mitä hiilen poltto on Helsingissä, ja verrataan sitä muihin kaupunkeihin, meillä on moninkertainen ongelma tai miten vain. Meidän on haettava monenlaisia ratkaisua. Yksi tai kaksi ratkaisuja ei ole kestävä. Tällä hetkellä me, täällä on useassa puheenvuorossa nostettu esiin juuri tämä, mikä on tällä hetkellä ongelma, että vielä pari vuotta sitten maailma ja ilmapiiri oli vähän toisen näköinen esimerkiksi puun polttamisen ympärillä, mutta tällä hetkellä on ihan toisen näköinen maailma, missä mietitään päästöjä puun polttamisesta tai jostain hakkeesta. Hake nähtiin yhtenä mahdollisuutena, mutta se on täysin kestämaton ratkaisu. Tämä mikä tässä nyt on tietysti iso haaste Helenillä, on se, että ratkaisujen täytyy löytyä todella lyhyen aikaikkunan kuluessa, ja kyse on kuitenkin pitkistä investoinneista. Tietäntyyppinen kehitys, teknologia ei välttämättä todellakaan anna yhtä ratkaisua, vaan on haettava useita pienemmistä ratkaisusta koostuvaa valikkoa, jolla kyetään tähän vastaamaan.

Valtuutettu Särelä

Arvostettu puheenjohtaja. Valtuusto.

Meillä on käynnissä valtava murros tämän ilmastonmuutoksen kanssa. Helsingin kaupungin kansainvälisenä keskitason suurkaupunkina pitää miettiä myös sitä, miltä maailma näyttää 10, 15 ja 20 vuoden päästä. Me tiedämme, että nuoremmat sukupolvet ovat paljon huolestuneempia ilmastonmuutoksesta kuin vanhemmat, ja kun mennään tästä 10–15 vuotta eteenpäin, isojen yritysten valtaa käyttävät sukupolvet, jotka ovat paljon huolestuneempia kuin nykyiset. Rahaa käyttävät ihmiset, jotka ovat paljon, pitävät sitä paljon isompana asiana kuin nykyisellään. Sellainen strategia, jossa me poltamme hiiltä pitkälle 30-luvulle, on kaupungille myös merkittävä taloudellinen riski siinä, että me voimme

30.5.2018

---

joutua parialuokkaan siinä, onko tämä kaupunki, jonne ihmiset haluavat muuttaa ja jonne yritykset haluavat investoida. Tämänkin syyn takia, Helsingin taloudellisen pärjäämisen takia meidän täytyy tehdä kaikkemme, että voimme nopeassa tahdissa luopua hiilen ja muiden fossiilisten polttamisesta.

Sitten tähän, millä tavalla tätä tehdään. Yksi merkittävä paletti, osa sitä palettia, jota emme ole vielä hyödyntäneet, on yksityisten ihmisten halu investoida oman hiilitaseensa vähentämiseen ja toisaalta omien kulu- jensa vähentämiseen. Jos täällä on puhuttu maalämmöstä, sitä todella monet ihmiset tekevät. Seppo Junnila# on aulassa tutkinut ja todennut, että pientalossa asuvat ihmiset ovat valmiit investoimaan paljon rahaa ja vähentämään kulutustaan nyt, jotta he säästävät energiaa, luontoa, ympäristöä ja myös rahaa pitkällä aikavälillä. Meidän pitäisi mahdollistaa tällainen myös Helsingissä.

149 §

Esityslistan asia nro 11

VALTUUTETTU KAUKO KOSKISEN ALOITE TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMISESTÄ MALMIN LENTOASEMALLA VUODEN 2018 AIKANA

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Malmin lentoaseman 80-vuotisjuhlit järjestettiin viime viikonvaihteessa. Tilaisuudessa juhlapuheen piti kansanedustaja Matti Vanhanen. Hän piti puolustusministerin ominaisuudessa juhlapuheen myös 20 vuotta sitten. Helsingin kaupungin tervehdysten 80-vuotisjuhlassa esitti apulaispormestari Pia Pakarinen#, ja hän luovutti yhdistykselle myös Malmin lentoasemaa koskevan filmin.

Kaupunki kiinnittää vastauksessaan huomiota lähinnä siihen, etteivät Malmin lentoaseman ystävät ole hakeneet taloudellista avustusta juhlan järjestämiseen. Se ei ole ollut tarkoituskaan vaan jollakin tasolla yhteinen juhla 80-vuotiaan lentoaseman kunniaksi. Lentokenttähän on monin tavoin vaikuttanut kaupungin kehitykseen. Itselläni on tietyt tunteet kenttään sitäkin kautta, että isäni on ollut rakentamassa kent-

30.5.2018

---

tää 2 automobiililla 30-luvun lopulla. Itse kävin siellä keräämässä nimi-kirjoituksia vuoden 52 olympialaisten aikana. Olin silloin olympiapoika-na Malmin ampumaradalla, josta oli lyhyt matka kentälle. Todettakoon vielä, että korkein hallinto-oikeus on tänään hyväksynyt Malmin lento-aseman ystävät ry:n valituslupahakemuksen hallinto-oikeuden päätökseen koskien Malmin lentoaseman asemakaavaa. Kehottaisinkin Helsinkiä tässä vaiheessa keskittymään Sipoon alueen rakentamisen edistämiseen, jonne on sijoitettu kymmeniä ellei satoja miljoonia euroja, ja jättämään Malmin rauhaan.

Ledamoten Månsson

Tack, herr ordförande.

Kauko Koskisen aloitteet – tähän on toinen samansisältöinen – näiden käsittelyssä on ollut osittain outoja piirteitä. Ensimmäisessä vaiheessa kaikki alkoi hyvin. Alkuperäistä aloitetta valmisteltiin nopeasti, koska virkamiehet tiesivät, että asialla oli kiire. Sitten kuitenkin vastauksessa oli aivan tietoinen väärinkäsitys. Kun aloitteessa ehdotettiin, että kaupunki osallistuu järjestämään 80-vuotisjuhlaa, vastauksena tuli, että hakekaa rahaa, avustuksia. Kolmas vaihehan oli, menemättä nyt yksityiskohtiin, edellisessä tai talven valtuustokokouksessa, jossa ensimmäistä aloitetta käsiteltiin, aloitteentekijä joutui kaltoinkohdelluksi, ja sille naurettiin tässä seurakunnassa, mikä oli vähän häpeällistä tai aika paljonkin häpeällistä. Seuraavan uuden aloitteen valmistelu ei ollutkaan ihan yhtä nopeaa, ja koska me panimme sen pöydälle 2 viikkoa sitten, juhlat ovat jo menneet, niin kuin Kauko Koskinen tuossa selosti. Onneksi apulaispormestari Pia Pakarinen pelasti osittain kaupungin maineen tässä juhlassa.

On valitettavaa, ettei kaupunki itse ollut mukana järjestämässä 80-vuotisjuhlaa. Kaupunginhan pitäisi olla ylpeä siitä, että meillä on yksi kolmesta Euroopan vanhimmista lentokentistä, jolla todella on ollut suurta merkitystä kaupungin kehitykselle. Tähän asiaan liittyy eräs asia, josta haluaisin kysyä. Suomen kuvalehden mukaan Helsinki ja valtio ovat jollain tasolla henkilöiden kesken käyneet jotain keskusteluja maanvaihdoksista, ja silloin Helsinki on vaatinut ainoana mahdollisena tässä kaupassa vastikkeeksi Santahaminan, ja vain Santahaminan. Pääministeri Juha Sipilä on muuten vahvistanut tämän äsken käydessään itse maamme lentokentällä. Minä vähän tunnettua maffia ilmaisua mukaillen sanoisin, että tällainen, että vain Santahaminaa vastaan vaihdetaan Malmin kenttä, on sellainen request that will be refused. Sitä ei ollut tietysti tarkoitettukaan vakavaksi.

30.5.2018

Olisin kysynyt apulaispormestari Sinnemäeltä, jos hän olisi läsnä, tai nyt kysyn sijaisilta tai sijaiselta, kuka tai mikä elin Helsingissä on päättänyt, että vain Santahaminaa vastaan ollaan valmiit vaihtamaan maita valtion kanssa. Eikö Pasilan alueiden, ei Viikin alueiden, ei kaupunkibu-
levardeihin tarvittavia maita vaan ainoastaan Santahamina? Tänään tuli tämä ilouutinen, että korkein hallinto-oikeus on antanut valitusluvan Malmin lentokentästä. Malmin kohtaloa ei ole vielä sinetöity.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Malmin lentokentän 80-vuotisjuhlat on vietetty viime viikonlopulla, ja siellä oli erittäin paljon ihmisiä ja lentokoneita. Ne järjestettiin kokonaan niiden ihmisten voimin, jotka siellä toimivat. Nyt on kymppilautakunnassa esillä se, että nämä rakennukset, jotka ovat erittäin arvokkaita historiallisia rakennuksia, niitä on 3 kappaletta. Suurin niistä on lentopaviljonki. Niihin nyt tulisi jotakin muuta kuin lentotoimintaa. Siinä esityksessä on aika pöljästi laitettu, että sitten sinne tulee tapahtumia. Mitähän nekin ovat?

Valtuutettu Kopra

Kiitos, puheenjohtaja.

Ikävää, että tosiaankin Kauko Koskisen edellinen valtuustoaloitteen käsittely oli niin erikoinen, ettei hän sitten, vaikka ilmaisi selvästi halunsa puhua lähtemällä kohti puhujapöytä, silti hän ei saanut pitää puhetta. Pidän sitä aika erikoisena.

En ole täällä salissa vielä päässyt ilmaisemaan omaa mielipidettäni Malmin lentokentästä. Käytän nyt tilaisuuden. Olen ollut koko ajan vahvasti lentoaseman säilyttämisen kannalla niin ilmailuelinkeinojen tulevaisuuden näkökulmasta kuin myös viranomais- ja harrastustoiminnan puolesta. Kuten kaikki tiedämme täällä, Malmin kenttä on kansallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen kohde, ja 30-luvulla rakennettu Malmin lentoasema on todellakin listattu myös Euroopan tasolla 7 uhanalaisimman kulttuuriperintökohteen joukkoon. Se on yksi maailman parhaiten säilyneistä edelleen toimivista kansainvälisistä lentoasemista ja kaupallisen ilmailun vireästi toiminnassa oleva kulttuuriperintökohde. Kenttä kuuluu museoviraston valtakunnallisesti merkittäviin rakennettujen kulttuuriympäristöjen luetteloon. Museovirasto on esittänyt Malmin lentoasemaa toimintoineen Unescon maailmanperintöohjelmaan osana

30.5.2018

---

arvostettua funktionaalista arkkitehtuurikonaisuutta. Siksi ei voi kuin ihmetellä näitä aiempia päätöksiä, jotka nyt todennäköisesti – toivotaan, että ei mutta näyttää siltä, että johtaa kentän tuhoutumiseen. On hyvä, että viime viikonloppuna pystyttiin viettämään 80-vuotispäivää juuri ennen mahdollisia hautajaisia. Rukoilen kuitenkin, että Malmin kenttä tulee säilymään.

Valtuutettu Raatikainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin kiittää valtuutettuja Koskinen, Björn Månsson ja muita Malmin puolustajia. Me olemme aika pitkään tätä vääntöä käyty, ja tämä oli hieno uutinen, mitä tuli korkeimmasta hallinto-oikeudesta. Sanoisin niin kuin vanha työkaverini aikoinaan, kun näytti, että kaikki on menossa todella monkään: Mika, vielä ei ole yö, vaikka hämärtää. Katsotaan. Malmin taistelu ei ole vielä loppu.

Valtuutettu Aleksis Niskanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Täytyy todeta myös lyhyesti oma. Itse kannatan myös Malmin lentokentän säilyttämistä ilmailukäytössä. Luen sen kohdan, joka on mainittu Lex Malmi -kansalaisaloitteessa. Minusta on erittäin tärkeää huomioida se myös tulevaisuudessa juuri, kun robotisaatio etenee jatkuvasti ja sitä myötä kun miehittämätön ilmailu ja dronet yleistyvät, se olisi yksi harvoja täällä. Siitä olisi mahdollisuus myös miehittämättömiä lennokkeja, joiden merkitys voi olla vielä suurempi kuin tällä hetkellä arvioidaan. Malmilla olisi myös miehittämättömille lennokeillekin erinomainen koulutusympäristö, ja kun tiedetään, että Suomessa on huomattavasti varsinkin maan väkilukuun suhteutettuna osaamispääomaa teknologian ja robotiikan alalla, nyt Malmin lentokenttä alasajon myötä tämä potentiaali lähtee pois. Myös EU:n ilmailustrategiassa on nostettu miehittämättömät lennot tai miehittämätön ilmailu on nostettu EU:n ilmailustrategiatyön keskiöön. Tämä on mielestäni sellainen näkökulma, joka on myös hyvä huomioida, että tällainenkin potentiaali jää käyttämättä.

Kiitoksia.

Valtuutettu Vepsä

30.5.2018

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Olin 20 vuotta sitten kuuntelemassa silloisen pääministeri Matti Vanhasen puhetta Malmin lentokentällä, ja samaten olin viime lauantaina. Kiitos apulaispormestari Pia Pakariselle myös hienosta puheesta. Se oli kohteliasta, että Pia Pakarinen tuli sinne. Todellakin haluan, omalle ryhmälle tänään puhuin siitä, että meidät oikeastaan kutsuttiin tutustumaan Fallkullan alueeseen. Tasankotie 7:ssä, jotka on vähän yli 10 vuotta sitten rakennettuja taloja, siellä on putkiremontit menossa, puhumattakaan siitä, mitä se Malmin kentän vastakkainen alue, mitä remontteja niissä taloissa on tehty. Asukkaat ovat todella maksaneet monia ylimääräisiä yhtiövastikkeita. He eivät saa asuntojaan kaupaksi myytäväksi. Samaan aikaan me kuvittelemme rakentavamme halpoja 25 000:n slummialuetta Malmin kentälle ja hävitämme tämän historiallinen kentän. Isäni oli kirvesmies ja vieraili 20 syntynyt Malmin kentällä, ihaili ja kertoi, kuinka tärkeä se oli Suomen itsenäisyyden ja sodan aikana. Me olemme hävittämässä tällaista kulttuurikohdetta ja rakentamassa, laittamassa rahaa suohon. Jos en ole mitään kaupunkiympäristöjaoksessa oppinut niin sen, kuinka kalliiksi tulee saastuneen maan puhdistaminen, maan pois kuljettaminen, kymmenien metrien paalutus. Tässä ei ole mitään järkeä.

Lopuksi olen todella iloinen korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä, että Malmin arkkuun ei ole vielä lyöty nauloja.

Kiitos.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan ensiksi ilmaista tukeni Kauko Koskisen ajatukselle, että Helsinki suuntaisi rakentamisensa Sipoolta saadulle alueelle ja jättäisi Malmin rauhaan. Haluan myös kuulla vastauksen Björn Månssonin kysymykseen tästä aluevaihtotarjouksesta. Onko todella niin, että tarkoitus oli vain tehdä tarjous, jota toinen ei hyväksy? Onko halu tuhota Malmin kenttä todella niin keskeinen tavoite valtaosalle valtuutettuja, ettei olisi muita aluevaihtoehtoja kuin Santahamina? Uskon, että silloin ratkaisu voisi löytyä, josta pääosa helsinkiläisistä voisi olla tyytyväinen ja joka säästäisi Malmin.

30.5.2018

Valtuutettu Puska

Arvoisa puheenjohtaja.

Illan tässä myöhäisessä vaiheessa en halua käyttää uudestaan niitä perusteluja, joita eri yhteydessä olen esittänyt Malmin puolesta, mutta totean vain, että on hyvä, että valituslupa tässä myönnettiin. Toivottavasti järki vielä voittaa tässä asiassa ja päästään ratkaisuun, joka turvaa perinteisen Malmin ja huolehtii siitä, että meillä on moderni citylentokenttä.

Valtuutettu Venemies

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja ja vielä hereillä olevat valtuutetut.

Malmin lentokenttään vain yksi näkemys. Monissa maailman metropoleissa, joissa käy turisteja ja on vilkasta liike-elämää ja liikematkailua, on 2, joka 3:kin lentokenttää. Jos Helsinki haluaa, että täällä on yhä enemmän liikematkailijoita ja turisteja, Malmin lentokentän sulkeminen ei kyllä edesauta tätä hanketta. Jos Malmin lentokenttä suljetaan, sitten he menevät johonkin muualle.

Kansliapäällikkö Sarvilinna

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Täällä esitettiin kysymys ja se vielä toistettiinkin parissa muussa puheenvuorossa. En nyt tässä omassa puheenvuorossani mene julkiseen keskusteluun, jota Malmin lentokentän ympärillä on varsin paljon viime vuosina ja vuosikymmeninä käyty. Totean vain tämän maanvaihtoasian osalta sen, että Helsingin kaupungin ja Suomen valtion välillä ei ole ollut vireillä neuvotteluja maanvaihdosta, joitten yhteydessä olisi pystytty tekemään kaupungin linja siihen tai kaupungin päätös siihen, millä tavoin kaupunki suhtautuu ajatukseen maanvaihdosta valtion ja kaupungin välillä.

Ledamoten Månsson (replik)

Kiitos, puheenjohtaja.

30.5.2018

Anni Sinnemäki kyllä todisteli vähän toiseen suuntaan nyt Suomen kuvalehdessä ja pääministeri Sipilä suoraan vastaukseen – minä en ollut kysymässä häneltä, mutta eräs tuttu – vastasi, että Santahamina on ainut, mikä on ollut pöydässä. Ei varmaan virallisia neuvotteluja, mutta edelleen minua kiinnostaisi se, kuka on keksinyt tämän, että Santahamina olisi ainoa, mihin mahdollisesti Helsinki olisi valmis vaihtamaan Malmin lentokenttäalueen, jos valtio olisi valmis pelastamaan sen.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Emme me mitään vaihtoa tarvitse, koska kaavavarantoa on jäljellä reilusti ja lisäksi koko Östersundom on rakentamatta.

Valtuutettu Lovén

Kiitoksia.

Vaikka emme käsittele täällä Malmin lentokentän käyttötarkoitusta emmekä kaavoitusta, mutta kun tässä niin paljon on esitetty puheenvuoroja, joudun kaupunkiympäristölautakunnan jäsenenä ja edellisen kauden kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsenenä ja silloin myös osallistuneena yleiskaavaneuvotteluihin toteamaan, että yleiskaava, jonka valtuusto hyväksyy, 33 % siitä oli kaupunkibulevardien varrella, jotka on ELY-keskus sen takia, että he eivät halua valtion maille Helsingin kaupungin laajentuvan ja maakunta vastustaa sitä. 33 % on uudisrakentamista uusille alueille, joista merkittävin ja nopeimmin käyttöön tuleva olisi Malmin lentokenttä. Jos se kaatuu, meillä on 66 % kaavavarannosta vaarassa. Loppu 33 % on täydennysrakentamista, ja täydennysrakentaminen toteutuu silloin kun kaupunki kaataa lähimetsää tai yksityinen maanomistaja tiivistää omaa tonttiaan. Tämä tarkoittaisi aika äkkiä sitä, että ollaan tilanteessa, jossa joudutaan tekemään pikapikaa uusi yleiskaava. Tulee älyttömän kalliiksi ja hankalaksi kaupungille, ja meidän hyvä kaavoitustahtimme esimerkiksi eilisessä kokouksessa melkein neljännesmiljoona kerrosneliömetriasumista hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa kaupunginhallituksen käsittelyyn ja sitä kautta tänne valtuuston hyväksyttäväksi. Tämä huutava tarve kasvavassa kaupungissa asunnoille täytyy jotenkin saada hoidettua.

Kiitos.

30.5.2018

Valtuutettu Hyttinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Edelliseen puheenvuoroon mainittakoon, että on nähty varmaan joka puolella maailmaa, että kaavoitustarvetta ei pystytä ratkaisemaan pelkästään sillä, että rakennetaan aina vain uusille alueille. Jossain kohtaa pitää rakentaa myös ylöspäin. Tosiaankin vasta viikko sitten oltiin Torontossa katsomassa sitä. Rakennetaan tosiaankin niitä korotusosia ja leikkurin sijasta pursotetaan kaavoja. Pistetään sinne muutama kerros lisää, niin eiköhän se sillä ratkea.

Kiitos.

Valtuutettu Raatikainen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Olin viikonloppuna moikkaamassa faijaani Karhusaassa, aiemmin siellä Östersundomissa taas vaihteeksi. Jos nyt valtuutettu Lovén puhui kaavavarannosta tai kaavoituksen tekemisestä tai tekemättä jättämisestä, olisikohan pikkuhiljaa aika ruveta tekemään sille Östersundomille jotain? Siellä on nyt sählätty ja vatkattu aika monta vuotta. Minä niitä papereitakin hieman tutkin siellä faijan luona, ettei se nyt kauhean hyvältä näytä.

Valtuutettu Lovén (vastauspuheenvuoro)

Nyt kun tämä keskustelu meni Östersundomiin asti, se ei ole pelkästään Helsingin päätös, eikä siitä sen enempää. Tähän itse asiassa olevaan aloitteeseen: jos tämä toukokuussa 2018 järjestetään, sillä on tosi kiire.

Kiitos.

30.5.2018

---

150 §

Esityslistan asia nro 12

VALTUUTETTU OTTO MEREN ALOITE VALKOPOSKIHANHIEN MÄÄRÄN JA NIIDEN AIHEUTTAMIEN HAITTOJEN VÄHENTÄMISEKSI

Valtuutettu Meri

Tässä on hyvin aikaa siinä tapauksessa.

Arvon puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tarinamme alkaa armon vuodesta 1989. Tuolloin Helsingin Korkeasaarella saatiin kuningasajatus 20 valkoposkihanhen poikasen päästämisestä luontoon. Kauniina ajatuksena oli integroida hanhipoikaset villiserkkujensa joukkoon. Näin ei kuitenkaan käynyt, vaan vapautettu hanhipopulaatio jäi asuttamaan Korkeasaaren lähialueita. 30 vuodessa tämä pieni poikaspopulaatio on yli 300-kertaistunut. Tällä hetkellä määrä on noin 6 000.

Valkoposkihanhet aiheuttavat monenlaista haittaa. Ensinnäkin linnut ja niiden jätökset vähentävät merkittävästi puistojen viheralueiden viihtyvyyttä. Valkoposkihanhet ulostavat keskimäärin joka toinen minuutti. Tämä tarkoittaa, että Helsingin 6 000 valkoposkihanhen populaatio ulostaa päivässä yli 3 miljoonaa pökälettä ja toukokuusta syyskuuhun kestävän nurmialueilla oleskelun aikana yhteensä yli puoli miljardia pökälettä. Tämä ei ole tietenkään hanhien ainut ongelma. Toinen merkittävä ongelma liittyy hanhien aggressiiviseen käyttäytymiseen. Hanhet puolustavat, niin kuin niiden luonto sanoo, alkukesästä poikasiaan viime kädessä hyökkäämällä niitä päin lähestyviä ihmisiä. Suurikokoiset hanhet saavatkin monet väistämään ne kaukaa, jolloin hanhien valtaama alue kasvaa entisestään.

Naapureistamme Ruotsissa ja Virossa valkoposkihanhien aiheuttamiin haittoihin on pystytty tehokkaasti puuttumaan. Ruotsissa valkoposkihanhien määrää säännellään niin keväisin munia reitittämällä kuin syksyisin metsästäimällä. Virossa valkoposkihanhi kuuluu syksyllä metsästettäviin riistalajeihin. Miksi ei kuuluisi? Linnun liha on erittäin maukasta. Valkoposkihanhipopulaatio on hyvin elinvoimainen ja kestäisi metsästyksen vallan mainiosti. Mutta aloitteessa ei esitetä hanhen metsästämistä vaan ainoastaan sen aiheuttamien haittojen vähentämistä. Kyse on viime kädessä poikkeusluvasta vähentää hanhien määrää alueilla, joilla sen aiheuttamat haitat ovat suurimpia. Helsingissä näitä alueita

30.5.2018

---

ovat muiden muassa puistojen viheralueet Viikissä, Arabianrannassa, Kaivopuistossa, Lauttasaarella ja Suomenlinnassa.

Vuonna 2013 julkaistussa Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen selvityksessä käsiteltiin keinoja hanhien aiheuttamien ongelmien vähentämiseksi. Selvityksessä esitettiin muiden muassa valkoposkihanhaiheisen valokuvauskilpailun järjestämistä. Kilpailuun osallistuneista teoksista oli tarkoitus järjestää oikein valokuvanäyttely. Lisäksi selvityksessä ehdotettiin hanhiteemaisten matkamuuistojen valmistamisen aloittamista ja yleisemmin positiivisen kuvan luomista hanhista markkinoinnin ja brändäyksen avulla. Aivan oikeasti valokuvauskilpailu ja positiivinen brändäys ja markkinointi. En edes halua tietää, kuinka paljon veronmaksajien rahoja näihin lähinnä vitseiltä kuulostavien ehdotusten tekemiseen käytettiin.

Nyt on korkea aika siirtyä vitseistä konkreettisiin toimiin valkoposkihanhien aiheuttamien ongelmien korjaamiseksi. Kaupunginhallituksen antama vastaus aloitteeseen ei helpota tilannetta millään tavalla. Välinpitämättömyyden on loputtava. Meidän on otettava kaupunkilaisten huoli tosissaan. Näin ollen esitän asian palauttamista valmisteluun siten, että kaupunki tulee seuraamaan valkoposkihanhien määrän kehittymistä tarkkaan ja hakee tarvittaessa ELY-keskuksesta poikkeamislupaa hanhien aiheuttamien haittojen vähentämiseksi.

Ledamoten Rantala

Herr ordförande. Arvoisa puheenjohtaja.

Valkoposkihanhien aggressiivinen käytös sekä niiden ulosteiden aiheuttama haitta ovat merkittävä este Helsingin puistojen virkistysalueiden täysipainoiselle hyödyntämiselle. Käytämme suuria summia vuodessa tarjotaksemme kaupunkilaisille paikkoja ulkoiluun ja viihtymiseen. Nyt monin paikoin esimerkiksi Kaivopuiston nurmikko on käyttökeltoton, koska hanhet ja niiden jätökset ovat kaikkialla. Kyseessä on epämukavuustekijä ja myös terveysriski. Kaupunginhallituksen vastaus vetoaa lintudirektiivin tulkintaan. Kuten vastauksessa käy ilmi, Ruotsi tulkitsee direktiiviä täysin toisin. Näin myös Viro. On erikoista, että sama EU edellyttää Suomen toimimaan löysästi ongelmanratkaisussa, kun taas Ruotsi ja Viro toimivat tehokkaasti haittaeläimiä vastaan.

Valkoposkihanhille löytyy paljon pesimä- ja muuta tilaa kaupungin viheralueiden ulkopuolelta, jossa ihmisiä ei ole. Hanhet eivät kuulu kaupunkiin siinä määrin kuin niitä nyt riesanamme on. Ongelmakohtiin pitää puuttua, ja siksi kannatan valtuutettu Meren palautusehdotusta.

30.5.2018

Valtuutettu Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Valkoposkihanhet ovat luonnonsuojelulailla ja EU:n lintudirektiivissä rauhoitettuja lintuja. Tappaminen on mahdollista vain erityistapauksissa poikkeusluvalla, eikä tappolupaa saa sitä varten, että linnut ulostavat puistossa tai ovat tiellä kävelylenkillä. Valkoposkihanhen torjunnassa joissain Euroopan maissa, mahdollisesti myös Suomen maaseudulla soveltuu lintudirektiivissä mainittu kohta, jossa todetaan, että torjuntaa voi harjoittaa viljelmille, kotieläimille, metsille, kalavesille ja vesistöille koituvan vakavan vahingon estämiseksi. Tämä ei ole sovellettavissa Helsingin puistonurmikoiden viihtyisyyteen. Myöskään kohdan kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi kynns ei ylitä.

Tappamisen sijaan on onneksi monia muita hyviä ratkaisuja. Vaikka hanhien uloste ei ole ihmisille vaarallista, voidaan sitä siivota tehosteusti. Näin on tehty esimerkiksi Töölönlahdella, tai sitten voidaan hankkia vaikka pari paimenkoiraa, jotta hanhet oppivat pysymään poissa maisemista. Ehkä lintuja voisi pelotella myös jollain äänellä tai muulla teknisellä ratkaisulla. Parasta kuitenkin olisi, jos nurmikoiden antaisi kasvaa osittain niityksi. Tämä ei maksaisi mitään vaan säästäisi päinvastoin rahaa sekä edistäisi samalla luonnon monimuotoisuutta ja pitäisi hanhet pois. Toki niityissä viihtyisivät punkit. Siellä ei voisi oikein picniciä# harjoittaa, ja tämä olisi ongelma lemmikkien omistajille.

Olemme kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostossa todenneet, että kannan vähentämiseen tähtääviin torjuntakeinoihin ei ole mielekästä hakea lupia, koska ELY-keskuksen ei ole mahdollista niitä nykyisen lainsäädännön ja sen vakiintuneen tulkinnan mukaan myöntää. Valtuutettu Otto Meri viittaa Ruotsin ja Malmön käytäntöihin. Malmön puistot eivät sovellu suoraan vertailuun Helsingin tilanteen kanssa, koska niihin on istutettu meri- ja valkoposkihanhia jo 70-luvulta alkaen eikä istutuskantojen hoitoon ole myöhemminkään EU:n jäsenyysaikana sovellettu luontodirektiiviä tai Ruotsin luonnonsuojelulakia.

En kannata palautusta.

Kiitos.

Valtuutettu Ohisalo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

30.5.2018

En kannata palautusta. Tässä kaupungissa nimittäin pitää olla tilaa sekä ihmisille että eläimille ja luonnolle laajemmin. Se on nimittäin ehkä ennen kaikkea juuri tämän kaupungin suurimpia valttikortteja. Kärjistän nyt, mutta emme me voi ampua kaikkea sitä, mistä me emme tykkää. Valkoposkihanhi on luonnonsuojelulla rauhoitettu, niin kuin äsken hyvin todettiin, ja on laitonta tappaa tai luvattomasti ylipäätään edes häiritä näitä lintuja. Jos hanhet vaivaavat, pitää niiden aiheuttamia haittoja tietysti vähentää, niin kuin aloitevastauksessa hyvin todetaan esimerkiksi kasvattamalla ongelmaluokilla sellaisia kasvilajeja, joita hanhet eivät käytä ravinnoksi tai nurmikkoa pidemmäksi kasvattamalla. Näin muuallakin maailmassa on kyetty asiaa käsittelemään.

Nyt ehkä suurin pihvi tässä kysymyksessä, että luonnon monimuotoisuuden hupeneminen on ilmastonmuutoksen ohella maailman suurin ympäristöongelma. Luonnon monimuotoisuus on elinehto. Joskus se tarkoittaa myös lajeja, joiden kanssa me emme ehkä haluaisi elää, mutta jippo monimuotoisuudessa onkin juuri se, että ilmankaan sitä me emme pärjäisi. Luonnon monimuotoisuus nimittäin tarkoittaa sitä, että ihan jokaisella koppakuoriaisella ja linnulla on täällä tehtävänsä ja paikkansa tai sitten ei ole meilläkään paikkaa.

Valtuutettu Harjanne

Kiitos, puheenjohtaja.

Jatkan valitsemallani linjalla. Ymmärrän hyvin, että hanhien skeida jonkin verran harmittaa, mutta haluaisin muistuttaa ja jatkaa siitä, mitä Ohisalo sanoi, tästä ympäristön ja biodiversiteetin isosta kuvasta. Viime viikolla nousi uutisiin tuore tutkimus, jossa arvioitiin biomassan jakautumista maapallolla. Siinä todettiin, että ihmisen toiminta on muuttanut radikaalisti koko biosfääriä ja kaventanut luonnonvaraisen elämän tilaa ihan valtavasti. Tuossa arviossa todettiin myös, että kaikista maailman linnuista 70 % on siipikarjaa ja vain 30 % on villoja lintuja. Kun tämä on se tilanne, jossa me elämme, meidän pitäisi miettiä, että meillä ei ole, ei meidän pidä enää kaventaa toiminnallamme villin luonnon elintilaa, ellei sille ole ihan välitöntä tarvetta. Hanhien tapauksessa sellaista tarvetta ei ole. Ne eivät aiheuta mitään varsinaista vaaraa. Minusta on oikeastaan aika hienoa, että meidän kaupunkiimme mahtuu ihmisten lisäksi myös villoja eläimiä, jotka ovat sopeutuneet elämään urbaanissa ympäristössä. Tämän takia en näe mitään syytä palauttaa tätä valmisteluun.

30.5.2018

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan palautusta ja ehkä pidän tätä keskustelua vähän erikoisena. Eihän tässä kukaan ole hävittämässä mitään kokonaista hanhipopulaatiota vaan pyrkimässä rajoittamaan sen kasvua. Mielestäni tämä Meren muotoilu mahdollistaa luvan hakemisen, ja viime kädessä on tietysti ELY-keskuksen päätös, myönnetäänkö se. Vaikka tällä hetkellä ELY ei näitä lupia myönnäkään, onhan sitä linjausta mahdollista tulevaisuudessa muuttaa, jolloin on järkevää, että Helsingilläkin on luvan hakemiseen mahdollisuus olemassa. Luulen, että tästä on helsinkiläisten enemmistö ja täällä käyvien enemmistö sitä mieltä, että tämä hanhipopulaatio tällaisenaan haittaa merkittävästi viihtyisyyttä, joten en myöskään usko, että niitty-ympäristön rakentaminen tai luominen ympäri kaupunkia on kauhean realistista keskeisillä alueilla Kaivopuistossa ja Arabianrannassa, jossa näitä lintuja esiintyy.

Valtuutettu Dani Niskanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Valkoposkihanhien aiheuttamat haitat helsinkiläisissä puistoissa ovat todella ikäviä. Tämän varmasti tietää jokainen, joka on käynyt Kaivopuistossa ja yrittänyt pitää siellä picniciä. Puistojen pitäisi olla ihmisiä varten ensisijaisesti eikä hanhia varten. Olen vähän pettynyt tämän aloitteen vastausesitykseen, joka meillä on tässä pohjana. Ehdotetut toimet ovat lähinnä huvittavia: aitaaminen, ruohonleikkuun vähentäminen, koirat. Jokainen, joka ei ole menettänyt täysin normaalia suhdettaan luontoon, ymmärtää, että valkoposkihanhien kannan pienentäminen on ainoa vaihtoehto vähentää tehokkaasti hanhien aiheuttamia haittoja.

Ihmettelen myös EU:n selän taakse menemistä tässä asiassa, kun tiedetään, että muutkin EU-maat ovat tulkinneet direktiivejä ja asetuksia eri tavoin. Esimerkiksi Ruotsissa ja Virossa toimitaan toisin, vaikka nekin ovat yhtä lailla EU-maita.

Kiitos.

Valtuutettu Klemetti

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

30.5.2018

Kannatan Otto Meren palautusehdotusta.

Kaupunginhallituksen vastaus noudattelee ympäristö- ja lupajaoksen valtuustoaloitteesta antamaa lausuntoa. Kuitenkin jostain syystä kaupunginhallitus on halunnut jättää omasta vastauksestaan pois kappaleen, jossa esitetään, että kaupunki seuraa tarkasti valkuposkihanhien määrän kehitystä ja hakee tarvittaessa poikkeuslupaa ELYltä hanhien aiheuttamien haittojen vähentämiseen. Tämä kappale sisältyi ympäristö- ja lupajaoksen valtuustoaloitteesta antamaan lausuntoon.

Anteeksi, vielä jatkaisin lyhyesti.

Lupajaos on kaupungin ylin lupaviranomainen ympäristö- ja rakennuslupa-asioissa. Tyypillisesti ei ole kaupunginhallituksella otto-oikeutta näihin lupapäätöksiin. Ehkä sen takia lupajaos kyllä pohtii hyvin monista näkökulmista näitä lausuntojaan ja päätöksiään. Niissä aina silloin tällöin tulee toisilleen vastakkaisia asioita, kuten rakennusluvissa vaikka saako rakentaa hissin suojeltuun porraskäytävään, tai sitten niin kuin tässä tapauksessa terveellisyyteen ja turvallisuuteen liittyvät asiat versus suojeluasiat.

Tässä nyt hyvässä hengessä keskustelun jälkeen jaos päättyi esittämään tätä kappaletta tähän omaan lausuntoonsa. Olisin toivonut, että kaupunginhallitus olisi voinut pitää sen omassa vastauksessaan myös.

Tuen palautusehdotusta.

Kiitos.

Valtuutettu Kivelä

Miten me tulemme täällä toimeen keskenämme? Sitähän me monissa kysymyksissä mietimme. Näin meidän pitää myös miettiä silloin kun kyseessä ovat tämän kaupungin alueella asustavat muut lajit. Ensinnäkin haluan todeta, että silloin kun me käsittelemme sellaista asiaa, joka koskee muita eläinlajeja, nyky-yhteiskunnassa ja ihan nykyisten eläinten hyvinvointitutkimusten valossakin me otamme edellä mainittujen tärkeiden ympäristökysymysten lisäksi nykyään myös ihan eläinten hyvinvointi ja eläinten oikeudet huomioon. Tämä tarkoittaa sitä, että me emme käsittele tätä asiaa vain ihmisten intressien näkökulmasta eikä vain kannanhoidon näkökulmasta vaan me hyväksymme sen, että kyseessä ovat eläinyksilöt, joilla on oma hyvinvointi. Se meidän on huomioitava, ja meidän on myös huomioitava nämä oikeudet, jotka tästä

30.5.2018

---

johtuvat. Sen lisäksi tietenkin tämä jo mainittu rauhoitettu ja suojeltu status takaa tai tuo sen, että tämä ei ole valtuuston päätöksellä kumottava asia.

Nyt tässä aloitteet tekijät ovat kaataneet hanhien selkään aika paljon kaikkia syytöksiä, jotka on kaupunki jo kumonnut, esimerkiksi keskustelussakin esiin nostettu terveysriski, jota ei ole todettu. Se, mitä valkoposkihanhasta voi sanoa aiheutuvan, on haitta ihmisten viihtyvyydelle. Siksi ne ärsyttävät monia, ja minä kyllä ymmärrän sen. Itse asun Arabianrannassa ja tiedän, mikä se tilanne on. Mutta osittain tässä on myös kyse siitä, että ihminen on luonut sellaiset olosuhteet, jotka ovat juuri valkoposkihanhille otolliset. Silloin kun muiden olemassaolo ärsyttää, sitten mietitään kestäviä ja eettisiä ratkaisuja tämän tilan jakamiseen. On hyvä asia, niin kuin Ohisalo mainitsi, että Helsinki on luonnonläheinen kaupunki. Se on myös meille iloinen asia. Kannatan näitä erinäisiä keinoja, joissa kuitenkin otetaan lintujen hyvinvointi ja intressit huomioon.

En kannata palautusta.

Valtuutettu Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Kaupunginhallitushan käsitteli tätä kysymystä kahteen kertaan. Kaupunginhallituksen enemmistö halusi ensin kerran palauttaa vastauksen käsittelyyn niin että selvitetään, mitä Ruotsissa erityisesti Malmössä on tehty. Vastaus oli se, että siellä on toki tehty, kuten todettu, siellä on eri keinoja käytössä. Kerätään munia. Hanhia on jopa ammuttu. Mutta vastaus on se, että koska se on istutettu kanta, syystä tai toisesta lintudirektiivi ei koske sitä. Menemättä EU-oikeuteen sen syvemmälle joka tapauksessa vastaus on, että ei, direktiiviä ei tulkita eri tavalla. Siihen vain soveltuu eri pykälä, ja sen takia se ei ole sovellettavissa Helsingissä. Helsingissä on myös käyty oikeutta siitä, saako hanhia karkottaa ampumalla ilmaan. Viikin koe-eläintila haki tähän lupaa. Ei saanut. Kaupunginhallituksessa aika laajasti kuitenkin oli lukuisilla täälläkin jo äänessä olleilla valtuutetuilla halua etsiä kaikkia mahdollisia keinoja, mutta niitä ei sen enempää ole löytynyt, mitä saa laillisesti tehdä. Nyt tässä kohti, kun ollaan palauttamassa asiaa valmisteluun kaupunginhallituksen yksimielisestä esityksestä, itseäni hieman ihmetyttää, mitä tarkalleen sieltä valmistelusta halutaan. Halutaanko, että Helsinki hakee ELY-keskukselta sellaisia keinoja, lupaa keinoihin, joihin lupaa ei tulla saamaan ja joihin kaikki tiedämme, että ei tulla saamaan? Vai halutaanko, että haetaan lupaa johonkin muuhun keinoon, jota ei vain ole

30.5.2018

---

nyt ääneen sanottu ja johon ehkä voisi saada luvan, mutta josta jos oikein ymmärsin, mitä valtuutettu Meri tarkoitti ja mahdollisesti jotkut muutkin, naurettavaan ja tehottomaan keinoon eli johonkin muuhun kuin lintujen tappamiseen? On vaikea nähdä, mitä muuta tästä jää käteen kuin jonkinlaista identiteettipolitiikkaa hanhien vastustamisella.

Kysyisinkin valtuutettu Mereltä, tarkalleen mitä haluat, että kaupunki tekee.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Valkoposkihanhet ovat elinvoimainen laji. Lajin olemassaolo maailmassa ei vaarannu siitä, jos niiden määrä vähenee jonkin verran Helsingissä. Pidän kohtuuttomana, jos elinvoimaista lajia ei lainkaan saa suitsia, vaikka sen kanta merkittävästi haittaa ihmisten elämää. Lajin kannan vähentäminen luultavasti vähentäisi valkoposkihanhen aggressiivisuutta ihmistä kohtaan. Vaikka emme saisi lupaa jollekin, mitä haemme, mitä valtuutettu Kivekäs puhui, kyllä tilanne voi muuttua. EU:kin voi muuttaa päätöksiään jopa näissä kysymyksissä.

Kannatan palautusta.

Valtuutettu Sivonen

Kiitos, puheenjohtaja.

Minusta on aika uskomatonta, että me keskustelemme täällä suojellun eläinlajin ampumisesta sen takia, että sen kakka haittaa jotakuta. Kysyisinkin, aikooko valtuutettu Meri seuraavaksi ehdottaa esimerkiksi puistoihin roskansa jättävien piknikin pitäjien ampumista.

Meidän tulee ymmärtää vastuumme tämän kaupungin vahvimpana lajina. Meidän ei tule tappaa lintuja vaan koettaa sopeutua elämään niiden kanssa tässä samassa kaupungissa. Niittyjen luominen lisää kaupunkiympäristön mielenkiintoa, luonnon monimuotoisuutta ja on ollut hyvä trendi maisema-arkkitehtuurin saralla jo vuosia. Luonnonläheiseen Helsinkiin tällainen sopii aivan mainiosti.

En missään nimessä kannata tätä palautusesitystä.

30.5.2018

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

En kannata tätä palautusta.

Itse asiassa tämä keskustelu olisi mitä mainiota esimerkiksi gradumateriaalia jollekin opiskelijalle siitä, mikä on valtuutettujen luontosuhde. Täällä on tosiaan sanottu esimerkiksi sillä tavalla, että enemmistö on sitä mieltä kaupunkilaisista, että hanhet haittaavat viihtyisyyttä tai että puistojen pitäisi olla ihmisiä, ei hanhia varten. Katsoin Ylen uutisia tällä viikolla, ja siellä oli Pirkka-Pekka Petelius Ylen luontoasiantuntija. Hänet kysyttiin tästä hanhiasiasta myös, ja hän sanoi mielestäni nerokkaasti, että eläimet olivat tässä kaupungissa ennen ihmisiä. Emmeköhän me mahdu tähän kaupunkiin kaikki.

On sinänsä kiinnostavaa, että kokoomus uusii tämän aloitteen aina joka toinen vuosi. Ehkä meillä on 2020 taas sama aloite täällä käsittelyssä.

Valtuutettu Diarra

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen juuri sellainen helsinkiläinen, jonka mielestä linnut ovat ärsyttäviä. Niitten kakka on minusta inhottavaa. Näen puistot lähinnä kivoina paikoina, minne on hauskaa mennä skumppapiknikille. Mutta kaupunkiin pitää mahtua myös eläimet. Minusta on ihanaa, että Helsingissä on lintuja, että meillä on oravia, että meillä on kettuja ja että meillä on myös rottia. Jotenkin ajattelen tämän asian sillä tavalla, että meitä määrittää se, miten me kohtelemme heikoimpia. Tässä juuri eläimet ovat niitä, jotka eivät itse pysty valitsemaan, joten meidän pitää päättää, miten me suunnitellaan kaupunki niin että eläimillä on täällä tilaa. Meidän pitää päättää, miten me eläimiä kohtelemme. En todellakaan halua vapauttaa ketään pomppimaan pyssyn kanssa ja metsästäämään pitkin poikin meidän puistojamme mitään lintuja, vaan tämä voidaan mielestäni aivan hyvin niitten toimenpiteiden pohjalta, joita tuossa on esitetty.

En todellakaan kannata palautusta.

Kiitos.

30.5.2018

---

151 §

Esityslistan asia nro 13

VALTUUTETTU PAAVO ARHINMÄEN ALOITE RAITIN NIMEÄMISESTÄ KIRJAILIJA ALPO RUUTHIN MUKAAN

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Äsken päätimme ehkä inhorealistisesti haluta jatkaa keskustelua valkoposkianhista viimeistään puolen vuoden päästä. Viime kokouksessa keskustelimme siitä, pitääkö kadunnimiä tai puiston nimiä Helsingissä nimitä uudestaan. Toivon, että tätä aloitevastausta ei palauteta uudelleen valmisteltavaksi, koska aloitteessa esitetty nimi on otettu käyttöön 2 viikkoa sitten. Jos palautamme ja toteamme, että kirjailija Alpo Ruuthin mukaan ei pidä raittia nimitä, se merkitsee sitä, että joudumme muuttamaan jo olemassa olevaa nimistöä.

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Olen tämän aloitteen ensimmäinen allekirjoittaja, mutta paikasta idea tuli Arto Suniainen -nimisen henkilön yleisönosastokirjoituksen jälkeen. Alpo Ruuth kuoli vuonna 2002, ja siitä lähtien Sörkan Kallion alueelta on etsitty sopivaa paikkaa. Tämä oli vallan mainio, ja sen vuoksi se eteni nopeasti. Miksi Alpo Ruuth ansaitsi oman raittinsa, polkunsä Sörkasta? Lainaan mielelläni itseäni viisaampia ja enemmänkin kuin 30 % seuraavat mietteet ovat kirjailija-akateemikko# Hannu Mäkelän:

”Tämän vuoden maaliskuussa Alpo Ruuth olisi täyttänyt 75 vuotta. Hän syntyi Helsingissä toisen maailmansodan aikana 1943, ja Helsingissä hän myös menehtyi. Väliin mahtui pieni poikkeama Kivistössä, jonka omakotitalon pihalla sain myös väliin istuskella, mutta Stadin kundi pysyi omana itsenään myös tuolla böndellä, vaikka alue toki suur-Helsinkiin kuuluikin. Kerran Kallion kundi, aina Kallion kundi. Sörkan nyrkeistä saadut opetukset eivät koskaan unohdu. Kurvi, joka tuolla vieressä on, kuului Alpon maailmaan. Kun olet asunut 15 vuotta Kurvin kulmilla, olet nähnyt koko elämän, Alpi totesi, ja elämää laidasta laitaan Kalliossa ja Sörkassa sodan jälkeen totisesti näki. Työläisten kaupunginosa oli voimissaan. Rahasta oli aina pulaa, ihmisistä ei, vaan eletävä oli köyhänkin. Talot ovat Kalliossa edelleen suureksi osaksi samoja. Vain niiden asujaimisto on lähes täydellisesti vaihtunut. Lapsia kuhisevat pihat ja kadut ovat pääosin muuttuneet punavihreän nuorison bile-

30.5.2018

---

kentiksi. Mutta ei tarvitse kuin avata Alpon kirjat, kun vanha Kallio herrää jälleen eloon Jos Arvo Turtiainen oli Sörkan kiba, Alpo taas oli mitä täysverisin Kallion kundi. Se kieli, jota hän mielessään ja kirjoissaan käytti, pysyi elävänä myös kuoleman jälkeen. Slangiksi hän ei sitä itse edes kutsunut, olihan kyse siitä aidosta puhemaailmasta, jonka piirissä Alpi varttui. Suutarin poika kävi oppikoulua eli Kallion korkeimman mään sijaitsevaa Tossua kolmisen vuotta, mutta sitten ympäröivä maailma vei. Tästä kertoo hänen kenties rakastetuin teoksensa Kämppä. Oppikoulun voitti elämäkoulu. Raha oli hankittava omin käsin jo varhain, ja kaikkea oli yritettävä.

Tänään eli 2 viikkoa sitten, jolloin tämä alun perin piti olla täällä valtuustossa käsiteltävänä, Alpilla on taas uusi virstanpylväs edessään, kun Alpo Ruuthin polku nyt virallisesti avataan. Stadin kundin arvonimi hänelle suotiin vuonna 2001, ja vuotta ennen kuolemaansa Alpo julkaisi myös viimeisen kirjansa Kallion kundi ei kuole. Enteellinen kirjan nimi on osoittautua todeksi. Ihminen ei kuole niin kauan kuin yksikin muistaa hänet, ja tämän Stadin kundin me muistamme. Ihmisiä hän rakasti, ja monet rakastivat häntä loppuun saakka. Kirjat elävät, ja niiden myötä Alpokin pysyy elossa entistä kauemmin. Polku on hyvä nimi tälle kevyen fliikenteen väylälle. Omaa polkuaan Alpi kulki aina lopulta haltaten, kuten itse sanoi, mutta hän ei jäänyt istumaan vaan eteni. Paitsi ettei kuole, ei Kallion kundi koskaan anna periksi. Samaan hän tahtoo meitä muitakin yhä opastaa.”

Näin kirjailija-akateemikko Hannu Mäkelä Alpo Ruuthista.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig